

**BERETNING OM
SKOLEFORENINGENS
VIRKSOMHED I SKOLEÅRET
2012-2013**

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

**Beretning om Skoleforeningens
virksomhed i skoleåret 2012-2013**

Udgivet af
Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.
Stuhrsallee 22
24937 Flensburg

Redaktion, sats og layout: Katrine Hoop
Korrektur: Mette Tode og Tina Joost
Tryk: Flensburg Avis

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

BERETNING OM
SKOLEFORENINGENS VIRKSOMHED
I SKOLEÅRET 2012-2013

ved direktør Anders Molt Ipsen

INDHOLD

SKOLEFORENINGEN	8
FÆLLESRÅDET.....	10
Valgområde I, Cornelius Hansen-Skolen	10
Valgområde II, Gustav Johannsen-Skolen	10
Valgområde III, Jens Jessen-Skolen	10
Valgområde IV, Duborg-Skolen.....	11
Valgområde V, A. P. Møller Skolen.....	11
Valgområde VI, Sønder Brarup Danske Skole	11
Valgområde VII, Husum Danske Skole	12
Valgområde VIII, Læk Danske Skole.....	12
Valgområde IX, Jes Kruse-Skolen	13
SYDSLESVIGUDVALGET.....	14
BERETNINGER.....	15
Formandens beretning	15
<i>ved formand Per Gildberg</i>	
Direktionens beretning.....	41
<i>ved direktør Anders Molt Ipsen</i>	
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning	80
<i>ved ledende skolepsykolog Hans Jessen</i>	
Center for Undervisningsmidler	86
<i>ved centerleder skolekonsulent Claus Fischer</i>	
Feriekontoret.....	92
<i>ved leder af Feriekontoret, skolekonsulent Eberhard von Oettingen</i>	
Flensborg Avis og Skoleforeningen i undervisningen.....	96
<i>ved projektmedarbejder Georg Buhl</i>	
Voksenundervisningen	100
<i>ved dens sekretær Anne Winkelströter</i>	

Ladelund Ungdomsskole.....	104
<i>ved forstander Hans Jochimsen</i>	
Ungdomskollegiet	108
<i>ved forstander Allan Pedersen</i>	
Jaruplund Højskole	111
<i>ved forstander Dieter Paul Küssner</i>	
MINDRETALSPOLITIK OG SKOLEGANG	114
<i>ved generalkonsul Henrik Becker-Christensen</i>	
AF DAGBOGEN	125
NYE LEDERE	134
JUBILÆER.....	137
PENSIONISTER.....	138
VENNER, VI MISTEDE.....	141
STATISTIK	144
FERIEPLANER.....	149
DAGLIG LEDELSE OG ADMINISTRATION	150
Direktionen	150
Børne- og Skolefritidskontoret.....	150
Pædagogisk-Administrativ Afdeling	150
Forhandlings- og Personalekontoret.....	151
Økonomiafdelingen.....	151
Teknisk Afdeling	151

PÆDAGOGISKE OG FAGLIGE SERVICEYDELSER	152
Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR)	152
Center for Undervisningsmidler i Sydslesvig (CfU)	152
Skolekonsulenter ved PPR	153
Skolekonsulenter ved Skolekontoret og CfU	153
Feriekontoret	153
Voksenundervisningen	153
DAGINSTITUTIONER	154
Askfelt Børnehave	154
Aventoft Børnehave	154
Borreby Børnehave, Egernførde	154
Bramstedlund Børnehave	154
Bredsted Børnehave	155
Bustrupdam Børnehave, Slesvig	155
Bydelsdorf Børnehave	155
Drage Børnehave	156
Duborg Børnehave, Flensborg	156
Egernførde Børnehave	156
Engelsby Børnehave, Flensborg	157
Fjordvejens Børnehave	157
Frederiksstad Børnehave	157
Garding Børnehave	158
Gottorp-Skolens Børnehave, Slesvig	158
Hanved Børnehave	158
Harreslev Børnehave	159
Harreslevmark Børnehave	159
Hatlund Børnehave	159
Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave, Slesvig	160
Hostrup Børnehave	160
Humtrup Børnehave	160
Husby Børnehave	161
Husum Børnehave	161

Ingrid-Hjemmet, Flensborg.....	161
Isted Børnehave.....	162
Jaruplund Børnehave	162
Julie Ramsing-Børnehaven, Flensborg	162
Jørgensby Børnehave, Flensborg	163
Kappel Børnehave	163
Kiel-Pries Børnehave	163
Kilseng Børnehave, Flensborg	164
Kobbermølle Børnehave	164
Lyksborg Børnehave.....	164
Læk Børnehave	165
Mårkær Børnehave.....	165
Nibøl Børnehave	165
Oksevejens Børnehave, Flensborg.....	165
Rendsborg Børnehave	166
Risum Børnehave	166
Skovgades Børnehave, Flensborg.....	166
Skovlund Børnehave.....	167
Skt. Hans-Børnehaven, Flensborg	167
Store Vi-Vanderup Børnehave	168
Sønder Brarup Børnehave	168
Sørup Børnehave.....	168
Tarp Børnehave	169
Tarup Børnehave	169
Tønning Børnehave	169
Vesterallé Børnehave, Flensborg.....	170
Vesterland-List Børnehave.....	170
Vestermølle Børnehave	170
Vyk Legestue.....	170
Ørsted Børnehave	171
Pedeller tilknyttet flere daginstitutioner i Flensborg.....	171
Pedel tilknyttet daginstitutionerne i Slesvig.....	171
Fritstillet medarbejder på tysk efterlønsordning (ATZ).....	171

SKOLER OG SKOLEFRITIDSORDNINGER.....	172
A. P. Møller Skolen, Slesvig.....	172
Askfelt Danske Skole	173
Bavnehøj-Skolen, Humtrup.....	173
Bredsted Danske Skole	174
Bøl-Strukstrup Danske Skole.....	174
Cornelius Hansen-Skolen, Flensborg	175
Duborg-Skolen, Flensborg	176
Ejderskolen, Rendsborg.....	177
Gottorp-Skolen, Slesvig	178
Gustav Johannsen-Skolen, Flensborg	178
Hans Helgesen-Skolen, Frederiksstad	179
Hanved Danske Skole	180
Harreslev Danske Skole	180
Hatlund-Langballe Danske Skole.....	181
Hiort Lorenzen-Skolen, Slesvig.....	181
Husby Danske Skole	182
Husum Danske Skole	182
Jaruplund Danske Skole	183
Jens Jessen-Skolen, Flensborg.....	183
Jernved Danske Skole, Dänischenhagen.....	184
Jes Kruse-Skolen, Egernførde.....	185
Jørgensby-Skolen, Flensborg.....	185
Kaj Munk-Skolen, Kappel	186
Kobbermølle Danske Skole	186
Ladelund-Tinningsted Danske Skole	187
Ladelund Ungdomsskole.....	187
Lyksborg Danske Skole	188
Læk Danske Skole	188
Medelby Danske Skole	189
Nibøl Danske Skole	189
Oksevejens Skole, Flensborg.....	190
Risby Danske Skole.....	190

Risum Skole/Risem Schölj.....	191
Satrup Danske Skole	191
Skovlund-Valsbøl Danske Skole.....	192
Store Vi Danske Skole	192
Sønder Brarup Danske Skole	193
Sørup Danske Skole	193
Treja Danske Skole	194
Trene-Skolen, Tarp.....	194
Uffe-Skolen, Tønning.....	195
Vanderup Danske Skole	195
Vesterland-Kejtum Danske Skole.....	195
Vestermølle Danske Skole.....	196
Vidingherreds Danske Skole, Nykirke	196
Vyk Danske Skole.....	197
Lærere på orlov	197
ØVRIGE INSTITUTIONER	198
Ungdomskollegiet	198
Jaruplund Højskole	198
Hjerpsted Børnehavokoloni.....	199
Sydslesvighjemmet Rendbjerg	199
Lejrskolen Vesterled.....	199
DRIFTSRÅD	200

SKOLEFORENINGEN

Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

Stuhrsallee 22, 24937 Flensburg eller

Postfach 1461, 24904 Flensburg

Adresse i Danmark: Postboks 389, 6330 Padborg

Tlf. +49 (0) 461/5047 0

Fax +49 (0) 461/5047-137

www.skoleforeningen.org

post@skoleforeningen.org

DIREKTIONEN

Direktør Anders Molt Ipsen

Vicedirektør/skolechef Uwe Prühs

Børne- og skolefritidschef Birgit Messerschmidt

Afdelingsleder Olaf Runz

STYRELSEN

for Dansk Skoleforening for Sydslesvig e.V.

Repræsentant for valgområde I (Cornelius Hansen-Skolen, Flensburg)

Åse Jørgensen, Harreslev

Repræsentant for valgområde II (Gustav Johannsen-Skolen, Flensburg)

Thede Boysen, Flensburg

Repræsentant for valgområde III (Jens Jessen-Skolen, Flensburg)

Andreas André Pastorff, Lyksborg

Repræsentanter for valgområde IV (Duborg-Skolen, Flensburg)

Per Gildberg, Flensburg, formand

Niels Ole Krogh, Flensburg

Repræsentanter for valgområde V (A. P. Møller Skolen, Slesvig)

Michael Otten, Fokbæk

Michaela Bumann, Slesvig

Repræsentant for valgområde VI (Sønder Brarup Danske Skole, Sønderbrarup)

Michael Martensen, Stenbjerg

Repræsentant for valgområde VII (Husum Danske Skole)

Udo Jessen, Treja, næstformand

Repræsentant for valgområde VIII (Læk Danske Skole)

Niko Möller, Agtrup

Repræsentant for valgområde IX (Jes Kruse-Skolen, Egernførde)

Birgit Jürgensen-Schumacher, Schwedeneck

Repræsentant for »Friisk Foriining«

Berit Nommensen, Flensborg

Suppleanter

Jytte Nickelsen, Flensborg (for Åse Jørgensen)

Kai Rösner, Harreslev (for Thede Boysen)

Andreas Krappitz, Flensborg (for Andreas André Pastorff)

Bente Falkenham, Flensborg (for Per Gildberg)

Thore Bruun, Flensborg (for Niels Ole Krogh)

Jan Chr. Raetsch, Bydelsdorf (for Michael Otten)

Jan Bahr, Torsted (for Michaela Bumann)

Petra Bade, Bøl (for Michael Martensen)

Silke Weinzierl-Hanke, Tønning (for Udo Jessen)

Lars Petersen, Nibøl (for Niko Möller)

Paul Salwik, Kiel (for Birgit Jürgensen-Schumacher)

FÆLLESRÅDET

Fællesrådet er valgt for perioden 1. august 2011 – 31. juli 2014

VALGOMRÅDE I, CORNELIUS

HANSEN-SKOLEN

Cornelius Hansen-Skolen, Flensborg

Hanne Futtrup

Jytte Nickelsen

Maigrit Schröder-Wulff

Hanved Danske Skole

Oluf Hoppe

Kobbermølle Danske Skole

Åse Jørgensen

Trene-Skolen, Tarp

Carsten Mühlmann

Kjeld Thomsen

Vanderup Danske Skole

Melanie Kohlhase

VALGOMRÅDE II, GUSTAV

JOHANNSEN-SKOLEN

Gustav Johannsen-Skolen, Flensborg

Thede Boysen

Søren Klausen

Katja Kohrt

Lene Laschke

Rainer Pingel

Harreslev Danske Skole

Herdis Hansen

Thomas Richter

Kai Rösner

Jaruplund Danske Skole

Stephan Siebert

Satrup Danske Skole

Tanja Engler

Store Vi Danske Skole

Hans Christian Bang

VALGOMRÅDE III, JENS JESSEN-SKOLEN

Husby Danske Skole

Christian Anthonisen

Jens Jessen-Skolen, Flensborg

Charlotte Bjergstadt Krag

Andreas Krappitz

Lene Högh Madsen

Torsten Johannsen Voss

Lyksborg Danske Skole

Stephanie Andresen

Andreas André Pastorff

VALGOMRÅDE IV, DUBORG-SKOLEN

Duborg-Skolen, Flensborg

Silke Beeck

Susanne Braun

Bente Falkenham

Per Gildberg

Thore Bruun Jensen

Niels Ole Krogh

Jørgensby-Skolen, Flensborg

Christina Jensen

Anika Matthiesen

Wolf Semm

Martina Wegner

Marko Olesen

Oksevejens Skole, Flensborg

Lotte Grabein

Oliver Lemke-Lohnert

Vyk Danske Skole

Gerhard Mommsen

VALGOMRÅDE V, A. P. MØLLER SKOLEN

Ejderskolen, Rendsborg

Kamilla Kristensen

Michael Otten

Jan Christian Raetsch

A. P. Møller Skolen, Slesvig

Andrea Cooper-Bühning

Kristin Goos

Randi Kuhnt

Michael Sager

Michaela Bumann

Mette Sunesen

Gottorp-Skolen, Slesvig

Ole Nielsen

Claus Peters

Bodil Taubert

Hiort Lorenzen-Skolen, Slesvig

Jan Bahr

Kerstin Gosch

Wenke Mees

Treja Danske Skole

Jörg Thomsen

Vestermølle Danske Skole

Monika Dinter

VALGOMRÅDE VI, SØNDER BRARUP DANSKE SKOLE

Bøl-Strukstrup Danske Skole

Claudia Wenzel

Hatlund-Langballe Danske Skole

Peter Johannsen

Kaj Munk-Skolen, Kappel

Kirsten Hansen-Amendt

Sandra Niebergall

Sønder Brarup Danske Skole

Christine Asmuss

Petra Bade

Michael Martensen

Sørup Danske Skole

Frank Hansen

VALGOMRÅDE VII, HUSUM**DANSKE SKOLE****Bredsted Danske Skole**

Sara Clausen

Ilona Heimböckel

Hans Helgesen-Skolen, Frederiksstad

Jörn Fischer

Jens Frank

Husum Danske Skole

Christina Diedrichsen

Udo Jessen

Silke Weinzierl-Hancke

Ingelore Weitz

Uffe-Skolen, Tønning

Kerstin Pauls

**VALGOMRÅDE VIII, LÆK DANSKE
SKOLE****Bavnehøj-Skolen, Humtrup**

Michael Christiansen

Ladelund-Tinningsted Danske Skole

Hauke Christiansen

Ladelund Ungdomsskole

Kerstin Lorenzen

Læk Danske Skole

Sabine Brix-Steensen

Manuela Gregersen

Niko Möller

Lars Petersen

Medelby Danske Skole

Lars Bjerringgaard

Nibøl Danske Skole

Derek Wagner

Vidingherreds Danske Skole, Nykirke

Malte Pörksen

Risum Skole/Risem Schölj

Sven Klüver

Skovlund-Valsbøl Danske Skole

Andrea Heimrath

Vesterland-Kejtum Danske Skole

Uwe Gerth

Gernot Westendorf

**VALGOMRÅDE IX, JES KRUSE-
SKOLEN**

Askfelt Danske Skole

Inga Kayser

Jernved Danske Skole, Dänischenhagen

Paul Salwik

Markus Staack

Jes Kruse-Skolen, Egernførde

Sylvia Grabowski-Fillmer

Birgit Jürgensen-Schumacher

Christina Mohrbach

Gerd Neuner

Luds Müller-Thomsen

Risby Danske Skole

Alexander Wriedt

Ejderskolens kor underholder ved
Fællesrådsmødet i september 2013.

SYDSLESVIGUDVALGET

Formand for udvalget
Benny Engelbrecht, MF
Socialdemokratiet

Kim Andersen, MF
Venstre

Martin Henriksen
Dansk Folkeparti

Fotos: Steen Brogaard/Folketinget

Pernille Vigsø Bagge, MF
Socialistisk Folkeparti

Lotte Rod, MF
Det Radikale Venstre

Sydslesvigudvalgets sekretariat:

Chefkonsulent Steffen Bang Pedersen, Undervisningsministeriet

Fuldmægtig Maiken Friche, Undervisningsministeriet p.t. orlov

Fuldmægtig Susan Parwini, Undervisningsministeriet

FORMANDENS BERETNING

ved formand Per Gildberg

Med min indledning tager jeg hul på den tredje og sidste beretning i valgperioden, der går fra 1. august 2011 til den 31. juli 2014. Et sidste arbejdsår i valgperioden har taget sin begyndelse, og inden længe vil vi være fremme ved juni måned 2014, hvor en række valg til samarbejdsråd, Fællesrådet og styrelse for perioden 2014 til 2018 skal finde sted.

På Skoleforeningens hjemmeside kan I både finde regler for samarbejdsråd og regler for valg til Fællesrådet i de respektive vedtægter. Vi har

bedt skolelederne tage initiativ til at koordinere tidspunktet for gennemførelse af valg med daginstitutionslederne og de ansvarlige folkevalgte i skolekred-

sen. Det er vigtigt, at vi alle er opmærksomme på de kommende datoer for valg – både for at opnå så høj en valgdeltagelse som muligt, men også for at sikre en givtig meningsdannende proces op til valgene. Udover lokal indkaldelse og annoncering af møderne vil vi således tilbyde en central offentliggørelse af datoer og tidspunkter via Skoleforeningens hjemmeside.

På en generalforsamling gør man status, og jeg spørger derfor: Hvad har vi egentlig opnået i løbet af den forgangne valgperiode? Er der overhovedet kommet noget ud af alle de møder, vi har deltaget i? Lad mig i første omgang svare ved i tilfældig rækkefølge at tage et vue over emner, der har været oppe at vende i kortere eller længere tid i løbet af de sidste to et halvt år: Aktionsdag for ligestilling i 2012, sammenlægning af Ansgar Børnehaven med Hiort Lorenzen Skolens Børnehaven, nyt revisionselskab, tilskud fra Berlin, åbne styrelsesmøder, opsigelse af ÖPNV-kontrakter, fælles ledelse

af daginstitutioner, heldagsskoleudvalg, central fordeling af elever i fællesskolerne, ferieplaner, budgetforhandlinger, regionale Fællesrådsmøder, udliciteringer af forsikringer, strøm, olie og gas, arkitektkonkurrence for Gustav Johannsen-Skolen, projekt Duborg-Skolen, om- og udbygning af Jaruplund Højskole, indkøbspolitik, køb af grunde til vuggestuer i Flensborg og Slesvig, udbygning af daginstitutionspladser til børn under tre år, søskenderegulering, Samråd, overenskomster, miljø- og energiudvalg, helhedskonceptet for Sild, repræsentative opgaver, sydslesvigske ferie børn til Danmark, daginstitutionspladser, FUEV, undervisningsdifferentiering, ny skolelov, beregningsgrundlag vedrørende tilskud fra Kiel, resultataftaler, informationspolitik og rekruttering af medarbejdere.

Apropos rekruttering kan jeg nævne, at Skoleforeningen i løbet af de seneste to et halvt år har ansat 17 nye skoleledere og 10 nye daginstitutionsledere. Alene på skoleområdet betyder

det, at knap 40 % af skolelederstillingerne er blevet nybesat.

Ja, der er og har været mange opgaver i spil, og det vil i en formandsberetning nok føre for vidt at komme ind på dem alle. I det følgende vil jeg derfor udvælge nogle områder, som jeg synes er vigtige at uddybe.

LIGESTILLING

Sidste år kunne jeg berette, at den nye delstatsregering i 2013 ville vende tilbage til skolelovens 100 procents ligestilling, som havde været sat ud af kraft i to år. En periode, vi kun kunne overleve takket være Forbundsdagens støtte, som jeg endnu engang vil sige udtrykkeligt tak for.

I løbet af 2013 skulle der så på baggrund af en landdagsbeslutning findes en ny beregningsmodel for tilskuddet til alle privatskoler, inklusive de danske. For at sikre en langtidsholdbar løsning havde Landdagen besluttet, at tilskuddene fremover skulle være begrundet i principper, som var transparente,

retfærdige og pristalsregulerede, og at de skulle udvikles i et samarbejde med tilskudsmodtagerne. Skoleforeningen var repræsenteret i arbejdsgruppen, hvor der var enighed om, at udgifterne til den offentlige skole skulle danne udgangspunkt for modellen.

Forud for denne proces blev der i forbindelse med finansloven for 2013 gennemført en ny beregningsmodel for tilskuddet til vores hjælpeskoleklasser. Den høje inklusionsrate i den offentlige skole havde ved en uændret beregningsmetode ført til uforholdsmæssigt høje tilskud. Da vi godt kunne følge argumentationen og begrundelserne, havde Skoleforeningen i høringen accepteret den nye beregning.

Mens arbejdsgruppen kunne opnå enighed om, at udgifterne til den offentlige skole ikke kun omfattede personale- og materialeudgifter, men også udgifter til administration, anlægsopgaver og elevkørsel, var der især uenighed om personaleudgifternes beregning. Hidtil har de

været baseret på statens udgifter til tjenestemænds sygesikring og pensioner; nu skulle de baseres på tilsvarende udgifter for overenskomstansatte, da dette var det almindelige uden for statens ansættelsesområde og heller ikke var ukendt for statsansatte. Dette ville føre til en betragtelig nedgang i tilskuddene, og Skoleforeningen fremførte blandt andet, at vi over årtier havde opbygget en struktur, som, med tjenestemandslignende ansættelser, svarede til

den offentlige skoles struktur og udgifter. Da de offentlige udgifter stadig baserede sig på tjenestemænd, burde det derfor også være gældende for os.

I hårde, men konstruktive forhandlinger med repræsentanter fra Undervisningsministeriet i Kiel, ministerpræsidentens mindretalskommitterede, Renate Schnack, og SSW lykkedes det at finde en løsning, der både tilgodeser delstatens ønske om en beregning af personaleud-

gifterne med udgangspunkt i principperne for overenskomstansatte og vores mål om en ligestillingsmodel, der kan finde et bredt flertal.

Den nye model, som endnu ikke har passeret Landdagen, betyder, at vores bloktilskud fra Kiel fremover vil blive beregnet på basis af pristalsregulerede materialeomkostninger, personaleudgifter i forhold til overenskomstansatte og udgifter til administration, anlægsopgaver samt elevkørsel som taxamertilskud pr. elev, svarende til udgifterne i den offentlige skole. Tilskuddene gives »unabhängig vom Bedarf«, det vil sige uden modregning af de danske tilskud og uden yderligere dokumentation for, hvad pengene bruges til. Dermed kan man endelig sætte punktum for mange års diskussioner, ikke mindst hvad angår elevkørslen.

Med en overgangsordning, der sikrer, at Skoleforeningen ved samme elevtal ikke vil få mindre i tilskud end i dag, er der med denne løsning skabt en

mulighed for en holdbar løsning, der giver planlægningsikkerhed for såvel regeringen som for os. Samtidig understreger lovforslaget vores særlige rolle som mindretalsskolevæsen, idet der nu også henvises til, at vores virke står under delstatsforfatningens udtrykkelige beskyttelse.

Der er således i dag grund til at sige tak til alle de gode kræfter, der har bidraget til dette resultat og dermed givet anledning til, at vi kan skrive videre på mindretalsmodellen i Slesvig-Holsten. Til jer alle vil jeg sige: Vores store demonstrationer i 2010 og 2011 og mindretallets sammenhold har gjort indtryk – både nord og syd for grænsen. Demonstrationerne har været den nødvendige grobund for, at det officielle Danmark, repræsenteret ved generalkonsul Henrik Becker-Christensens utrættelige personlige indsats, og ministerpræsidentens mindretalskommitterede, Renate Schnack, har kunnet se en mening med deres indsats. Sidstnævnte har på

enestående vis formået at bygge bro mellem de forskellige positioner. Også den politiske vilje, med ministerpræsident Torsten Albig i spidsen, har været afgørende for denne holdningsændring i mindretalspolitikken. Der er derfor særlig god grund til at sige tak til hele mindretallets politiske parti, SSW, som også i modvind har holdt en klar kurs i ligestillingsagen. Tak!

Men lige da vi troede, at vi nu havde taget et afgørende skridt i retning af en ny mindretalspolitik, måtte vi lige efter sommer-

ferien i år konstatere, at der kan være langt fra delstatspolitik til kommunalpolitik, og at bevidstheden om vores eksistensberettigelse ikke er trængt ind i alles hoveder. I Askfelt havde kommunerådet – der ikke har en SSW-repræsentant – besluttet ikke at ville forlænge godkendelsen af en forhøjet normering i vores daginstitution. Afslaget blev simpelthen begrundet med, at der på grund af de dalende fødselstal jo var plads nok i den tyske børnehave! Der blev atter brug for at mobilisere alle kræfter for at få denne katastrofale beslutning trukket tilbage. Ved

Få dage efter kommunerådets beslutning mødtes Skoleforeningen, forældrene, de ansatte i børnehaven og SSW i Askfelt for at lave en plan for, hvordan de 40 børnehavepladser skulle sikres.

hurtig og beslutsom ageren og direkte forhandlinger mellem Skoleforeningen, kommunen og Amt Rendsburg-Eckernförde nåede sagen heldigvis en afslutning, inden den eskalerede yderligere. I vores argumentation kunne vi gøre gældende, at den slesvig-holstenske børnehavelov har en passus, der kræver, at kommunerne i deres planlægning skal tage højde for mindretallets institutioner. Striden blev bilagt med en aftale mellem Skoleforeningen og en ny beslutning i kommunerådet.

Denne sag illustrerer på bedste vis, at vi ikke kan undvære SSW-repræsentanter, hvor der tages politiske beslutninger. Det er livsvigtigt for mindretallet, at vi alle støtter SSW ved at give en hånd, eventuelt stille op, men i det mindste sætte vores kryds ved mindretallets parti, så vi kan forhindre fatale beslutninger i opløbet. Demokrati er deltagelse, og hvis ikke vi deltager, besluttet der hen over hovederne på os.

I august måned havde vi mu-

lighed for at orientere Euro-parådets ekspertkomité under Sprogpagten om udviklingen og også her give udtryk for, at vi havde været glade for deres støtte. Ekspertkomitéens bemærkninger har stor vægt i regeringskredse, og Tyskland og Slesvig-Holsten havde i skolesagen fået klare ord med på vejen.

FUEV/FUEN

Skolesagen har med al ønskelig klarhed vist, at et uafhængigt og velfungerende børnehavelov og skolevæsen er essentielt for et mindretals eksistens. At dette gælder for samtlige mindretal bliver synligt i det europæiske mindretals samarbejde i FUEV/FUEN (Föderalistische Union Europäischer Volksgruppen/Federal Union of European Nationalities), som er paraplyorganisation for 90 mindretalsorganisationer i 32 europæiske lande.

Efter at Skoleforeningen i en årrække har været en løs del af SSF's delegation, blev dette samarbejde i 2009 formaliseret i en samarbejdsaftale, der giver

Skoleforeningen to permanente pladser i det danske mindretals delegation. At dette skridt var rigtigt, har vi kunnet konstatere ved mange forskellige lejligheder. Et mindretalsskolevæsen som vores, der ikke arbejder som en integreret del af flertallets skoler, hører sjældenhederne til, og interessen for vores erfaringer og synspunkter er stor. Langt de fleste mindretal oplever, at der enten slet ikke er uddannelsesmuligheder på deres eget sprog, eller at de eksisterende uddannelses tilbud har en tilbøjelighed til at fremme assimilation. Vi må derfor være klar over, at vi med vores forhold har et ansvar for at vise de øvrige mindretal, at der også findes andre veje. Vi må være klar over, at vi kan bidrage med noget. I denne sammenhæng vil jeg gerne fremhæve det samarbejde, vi har indgået med Deutscher Schul- und Sprachverein og UC Syd om Center for Mindretalspædagogik. Herfra kan der komme nye impulser – ikke kun til os, men også til mange andre mindretal i Europa.

FUEV's næste kongres finder sted her i grænselandet i himmelfartsdagene 2014, hvor gæsterne vil have mulighed for ved selvsyn at danne sig et indtryk af vores institutioner og vores arbejde. Også vi kan dog profitere af dette samarbejde i FUEV, idet vi har fået gode kontakter til mindretal, der danner flertal i deres region. Jeg tænker her især på Sydtyrol og den tysksprogede del af Belgien. Begge har egne uddannelsessystemer, som kan være inspirerende for os, og jeg ville ønske mig, at vi kunne udbygge de løse kontakter til et mere etableret samarbejde.

MUSICAL OG ANDRE KUNSTNERISKE SKOLEPROJEKTER

Efter en pause på tre år har vi i det forgangne skoleår igen været i stand til at realisere en musical. Med over 250 medvirkende har musicalen »Pinocchio« nok været et af de største kunstneriske skoleprojekter, der er blevet gennemført i Danmark og Tyskland i seneste tid. Det er en stor glæde, at etableringen af A. P.

Møller Skolen har givet os faciliteter til at arbejde med projekter i denne størrelsesorden. Vi takker Sydslesvigudvalget for dets moralske og finansielle støtte samt alle sponsorer, der har gjort det muligt at gennemføre musicalen, uden at det har været på finansiell bekostning af foreningens daglige arbejde. Således kan vi gå ud af foretagendet med balance i regnskabet.

Sammen med de medvirkende fra 21 forskellige skoler i Sydslesvig har kunstnerne bag musicalen – Bente Stenger, Kit

Eichler, Ole Dahl, Nina Schiøttz, Lars Bjørn og Lars Waage – skabt en forestilling i særklasse og givet over 6000 børn og voksne en fantastisk oplevelse.

Det var en stor fornøjelse at opleve de mange børn og unge i orkestret og på scenen. En særlig stor tak skal gå til vores elever for deres disciplinerede indsats og store engagement. Jeg takker også alle voksne – ansatte, forældre og venner fra hele mindretallet – som under skolekonsulent Bjarne Stenger Wullfs kompetente projektledel-

Musicalen »Pinocchio«
på A. P. Møller Skolen.

se har arbejdet intensivt bag og på scenen for at kunne præsentere en skolemusical på så højt et niveau.

Vi ved alle, at det musisk-kreative er utrolig vigtigt for børns og unges alsidige udvikling. Men ofte er tiden til at beskæftige sig med fag som teater, musik, sang og dans for kort i en skolehverdag præget af læseplaner, eksaminer og talrige andre forpligtelser. Jeg vil derfor takke alle Skoleforeningens dygtige og engagerede medarbejdere, som både i deres arbejdstid og fri-

tid gør en ekstra indsats for at vække elevernes interesse for de musisk-kreative fag.

Et fyrtårnsprojekt som »Pinocchio« kan kun realiseres, fordi rigtig mange af vores skoler præsterer et fremragende korarbejde i det daglige. Dette imponerende arbejde fremgår også tydeligt af det årlige korstævne, som i år samlede 200 børn og unge fra 11 sydslesvigske skolekor i alderstrinnet fjerde klasse og opefter på Hiort Lorenzen-Skolen.

Hvert år gennemføres der talrige flotte musisk-kreative projekter i vores institutioner. Som eksempler herpå kan jeg blandt andet nævne musicalen »Gummi-Tarzan«, som det frivillige musicalhold fra tredje til sjette klasse på Kaj Munk-Skolen i Kappel har arbejdet med i år, musicalprojektet »Joanna« med Kim Larsen-sange, som elever fra femte til tiende klasse på Jens Jessen-Skolen i Flensborg har gennemført og det frisiske teaterstykke »Pippi Langstrøm-

pe«, som eleverne fra tredje og fjerde klasse kunne underholde med til Biike-bål på Riisem Schölj/Risum Skole.

I sammenhæng med BIBIANA-udstillingen med børnebogsillustrationer har 200 skoleelever fra tredje klasse til ellefte årgang været involveret i en lang række kreative workshops, som er opstået i et samarbejde mellem Skoleforeningens Center for Undervisningsmidler og Dansk Centralbibliotek. En an-

»Pippi Langstrømpe«
på Riisem Schölj/Risum Skole.

den tilgang til kunsthåndværk formidler Lyksborg Historiske Værksted; her gøres historien levende gennem kurser og arrangementer, der giver vores børn og unge en helt unik sanselig oplevelse.

Alt dette er kun et lille udsnit af de mange kreative indslag, der udfolder sig i vores daginstitutioner og skoler.

FRA NIVEAUDELT UNDERVISNING TIL FÆLLES LÆRING OG UNDERVISNING

I 2007 aflagde daværende formand Lone Schuldt sin be-

retning på Læk Danske Skole under overskriften »Gemeinschaftsschulen« som fremtidens fællesskoler. Her gjorde Lone Schuldt rede for, hvordan fællesskolesystemet var blevet udbygget, og hun informerede om, at den daværende slesvig-holstenske skolelov af 2007 ville blive mere rummelig med hensyn til, at den enkelte skole selv kan bestemme, hvilken niveaude-ling, man ønsker for eleverne på 7.-10. klassestrin. Jeg citerer:

»Vi har i de seneste år investeret alle vore kræfter i at gennemføre en skolestruktur, hvor eleverne kan gå på samme skole i forløbet

Elever fra Kaj Munk- Skolen, Jens Jessen-Skolen og Lyksborg Skole dyster i oldnordiske discipliner i Lyksborg Historiske Værksted.

7.-10. klassetrin – altså væk fra det tredelte system. Samtidig har vi i denne strukturomlægning taget højde for Sydslesvigs geografi. (...) I sidste fase af denne strukturomlægning har landdagen i Kiel vedtaget en skolelovgivning, der giver vore skoler et nyt udviklingsperspektiv. Det skal vi udnytte, og I inviteres alle til at deltage i debatten om en videreudvikling af vort skolevæsen. Men det er ikke tilstrækkeligt at føre debatten i dette forum – det er mindst lige så vigtigt at få diskuteret de nye rammebetingelser ude i samarbejdsrådene og i de enkelte skolekredse, så eventuelle kommende beslutninger kommer til at hvile på et velfunderet og gennemdiskuteret grundlag. (...) Debatgrundlaget er: "Skal fremtidens skole for det danske mindretal i Sydslesvig gå i retning af mere udelt undervisning på 7.-10. klassetrin, eller ønsker vi at opretholde den niveaudeling, som vi kender i dag?" Ønsker vi en ensartet udvikling for vore overbygningsskoler, eller skal der være plads til forskellige modeller?»

Efterfølgende blev fællesskolestrukturen i Flensborg gen-

nemført fra 2007 til 2011 som det sidste område af denne forandringsproces. Efter at udbygningen i Flensborg var tilendebragt, rejste der sig det spørgsmål, om beslutningskompetencen med hensyn til graden af niveaudeling eller undladelse kunne placeres i fællesskolernes samarbejdsråd.

I Styrelsen diskuterede man dette emne i maj måned 2011 og nåede frem til, at samarbejdsrådene ved vores skoler skulle have tillagt denne kompetence på lige fod med »Schulkonferenzen« i den offentlige skole. Den daværende styrelse begrundede denne beslutning med, at man ønskede at styrke det enkelte samarbejdsråds ansvar i forhold til at udvikle en egen skole ud fra de muligheder, den nye skolelov gav.

Den nuværende styrelse har i de seneste år haft spørgsmålet oppe at vende et par gange, da der har været forskellige holdninger til, om det var rigtigt af den daværende styrelse at overlade beslutningskompetencen

om niveaudeling til det enkelte samarbejdsråd. Imidlertid er denne diskussion blevet overhalet af den nuværende regeringskoalitions forslag til en ny skolelov. Her er det forudset, og jeg citerer fra § 43, stk. 1:

»Den unterschiedlichen Leistungsmöglichkeiten der Schülerinnen und Schüler wird durch Unterricht in binnendifferenzierender Form entsprochen. Abweichend hiervon können ab der Jahrgangsstufe sieben in einzelnen Fächern nach Leistungsfähigkeit und Neigung der Schülerinnen und Schüler binnendifferenzierte Lerngruppen gebildet werden.«

Det betyder, at fælles læring og undervisning fremover skal være den normale måde at organisere undervisningen på i 7-10. klassetrin. En eventuel niveaudeling af eleverne kan dog stadigvæk tillades i enkelte fag. Skoleforeningens styrelse har i sit høringsvar til Undervisningsministeriet i Kiel udtalt sig positivt til lovforslaget, og vi må nu afvente den endelige vedtagelse af skoleloven, herunder en

nærmere præcisering af, hvordan skoleloven skal omsættes.

STYRK LÆRINGSMILJØERNE, OG LØFT FAGLIGHEDEN I DAGINSTITUTIONER OG SKOLER

Grundtanken i fællesskolerne er, at eleverne undervises sammen. Herved stilles der større krav til håndtering af undervisningsdifferentiering, der skal sikre, at undervisningen gennemføres som et grundlæggende princip, der både tilgodeser faglige krav og den enkelte elevs behov og forudsætninger. I Danmark blev undervisningsdifferentiering indført med skoleloven af 1993 med formuleringen:

»Undervisningens tilrettelæggelse, herunder valg af undervisnings- og arbejdsformer, metoder, undervisningsmidler og stofudvælgelse skal i alle fag leve op til folkeskolens formål og varieres, så den svarer til den enkelte elevs behov og forudsætninger.«

I Slesvig-Holsten er man nu på vej med en skolelov, hvor princippet om undervisnings-

differentiering skal være det almindelige i al undervisning. Elevdifferentiering kan dog stadig finde sted i mindre grad.

På den baggrund har Styrelsen besluttet at iværksætte indsatsområdet »Styrk læringsmiljøerne og løft fagligheden i daginstitutioner og skoler« for at udvikle det professionelle læringsmiljø og derved styrke og udvikle børnenes og elevernes læring og faglighed ud fra egne forudsætninger. Styrelsens oplæg er sendt ud til alle

institutioner, da der kun kan ske en positiv forandring, hvis Skoleforeningens mange aktører engagerer sig i at tage udfordringen op til gavn for vores børn og unge.

»Styrk læringsmiljøerne og løft fagligheden i daginstitutioner og skoler« indeholder fire delområder, der alle er vigtige at tænke med: 1. Lærings- og undervisningsmiljø. 2. Sprog- og læseudvikling. 3. Undervisningsdifferentiering. 4. Inklusion. Overordnet set ønsker

Styrelsen at styrke lærernes faglighed og pædagogisk-didaktiske kompetence, da disse to områder er de vigtigste forudsætninger for, at undervisningsdifferentiering udvikler sig til et grundlæggende lærings- og undervisningssyn, der kommer til at være det bærende grundlag for al undervisning og ikke kun bliver til et spørgsmål om metode, læringsstil eller til et spørgsmål om at organisere undervisningen i bestemte grupper eller projekter.

Den lærer, der er fagligt dygtig, har også det faglige overblik til at sætte ind – både over for den svage og den dygtige elev. Den lærer, der har pædagogisk og didaktisk kompetence, har også forståelsen for at variere sin undervisning og skabe et læringsmiljø, der både styrer og inddrager eleverne i deres egen læringsproces. Det er derfor både Styrelsens og min opfattelse, at vi i de kommende år bliver nødt til at støtte de gode tiltag, der allerede sker på området, ved at sætte mere ind med efter- og videreuddannel-

se af pædagoger og lærere. Kun derved kan vi styrke en udvikling, hvor fagligheden får et løft, og hvor læringsmiljøerne bliver båret igennem af kompetente personer med pædagogisk-didaktisk kompetence.

Veluddannede lærere må være vejen frem, da de skal kunne klare de udfordringer, det er både at skulle undervise mange børn ad gangen og så samtidig tage højde for forskellige forudsætninger. Men det er ikke nok. Der skal også sættes tid af til forberedelse og efterbehandling, og der skal være ledere, der har sans for at skabe de understøttende undervisnings- og læringsmiljøer. Som forældre må vi forstå, at der er mange afgørende faktorer for, at undervisningen kan lykkes. Vi kan for eksempel støtte daginstitutionen og skolen ved, at vores børn møder veludhvilede og forberedte og ved at lære dem, at en undervisning kun kan lykkes, hvis det enkelte barn og elev tager hensyn til kammerater og det fællesskab, en undervisningssituation udgør.

SFO'ER, HELDAGSSKOLER OG DAGINSTITUTIONER

Jeg er utrolig glad for at kunne berette om udviklingen i de 30 skolefritidsordninger, der efterhånden er et stort aktiv for vores børn og forældre.

Ved dette skoleårs begyndelse er der tilmeldt 784 børn i de skolefritidsordninger, som Skoleforeningen har etableret. Derved er områderne uden for byerne ved at blive ligestillet med de fritidstilbud, byerne hidtil har haft eneret på. Der er da efterhånden også ved at være lige så mange børn, der er tilmeldt en fritidsaktivitet i en skolefritidsordning uden for byerne som i byernes fritidshjem. Det er særdeles glædeligt, da denne positive udvikling er med til at sikre de mindre skolers eksistens og betydning som bæredygtige og ligeværdige enheder.

Ligesom vi dermed har fået skabt en større sammenhæng mellem skole og fritid uden for de større byer i Sydslesvig, har vi i Styrelsen og Direktionen

måttet finde løsninger for at tilgodese heldagsskoletilbud ved de fællesskoler, der endnu ikke er omfattet af en ordning. På nuværende tidspunkt forbereder man indførelse af heldagsskoletilbud ved de fire fællesskoler i Flensborg og ved A. P. Møller Skolen i Slesvig. Vi går således ud fra, at de sidste fem fællesskoler får etableret deres heldagsskoletilbud senest fra begyndelsen af næste skoleår.

Udviklingen af heldagsskoletilbuddene er ikke sket gradvis – snarere lidt »stop and go«. De første blev etableret i Husum, Læk og Sønder Brarup sammen med indførelsen af fællesskolerne. I både Bredsted og Egernførde har forældre og ledelse i nogle år været aktive for at komme videre med sagen, og det er derfor ikke tilfældigt, at netop Bredsted Danske Skole og Jes Kruse-Skolen har formået at igangsætte deres heldagsskoletilbud ved dette skoleårs begyndelse.

Ved Jes Kruse-Skolen tog samarbejdsrådet sagen op i 2011. De

havde som målsætning at realisere et tilbud fra august 2013, og det lykkedes med en veltilrettelagt proces, hvor mange problemstillinger blev afklaret i et konstruktivt samarbejde mellem samarbejdsråd, ledelse og medarbejdere. Et pædagogisk koncept blev udarbejdet og drøftet på blandt andet skolens store forældremøde og senere videreudviklet med skolens forskellige aktører.

Derved lykkedes det at finde en løsning, hvor bespisning finder sted i skolen med et måltid, der bliver leveret udefra. Prisen er 3 euro for et veltilberedt måltid. Til heldagsskolen hører en lektiecafe, et medie- og et matematikværksted, frivillig musikundervisning, badminton og musicalproduktion. Fra 1. august 2013 er der tilmeldt ca. 80 elever i Jes Kruse-Skolens heldagsskole.

UDBYGNINGEN AF VUGGESTUEPLADSER

I 2012 kunne Skoleforeningen tilbyde i alt 170 pladser til børn i vuggestuealderen. For at leve op til udviklingen i det omgivende tyske samfund og opfylde målet om vuggestue- og dagplejetilbud til 35 % af børnene i aldersgruppen 0-3 år vil der fremover være behov for yderligere 360 pladser.

Skoleforeningen satser derfor på udbygningen af netop denne del af daginstitutionsområdet, og vi har til hensigt at oprette cirka 190 nye vuggestuepladser i løbet af 2013 og 2014. Da der er tale om et væsentligt indsatsområde, skal jeg hermed konkretisere de steder, hvor Skoleforeningen er i færd med at etablere vuggestuepladser.

I 2013 er der blevet oprettet vuggestuepladser i Frederiksstad Børnehave (10), Læk Børnehave (10) og Gottorp Børnehave (10), ligesom der vil blive oprettet yderligere pladser i Isted Børnehave (10) og Vesterland-List Børnehave (10); altså i alt 50 vuggestuepladser.

I 2014 er der planer om at udbygge antallet af vuggestuepladser i Ringstr. i Flensborg (40), Oksevejens Børnehave i Flensborg (20), Slesvig Nord (40), Slesvig Syd (30) og Borreby Børnehave (10); samlet i alt 140 vuggestuepladser.

Væsentlige forudsætninger for, at denne udbygning kan realiseres, er, at Skoleforeningen formår at tiltrække offentlige anlægstilskud og modtager de nødvendige offentlige driftstilskud til vuggestuepladser.

STØRRE ANLÆGSOPGAVER

I løbet af de seneste ti år har Skoleforeningen investeret store summer i at realisere en skolestruktur, der forudsætter ni fællesskoler, heraf to med gymnasieoverbygning. Ud over at have bygget fællesskolerne i Husum, Læk, Slesvig og Sønder Brarup, er det lykkedes at færdiggøre store ombygninger på Cornelius Hansen-Skolen og Jens Jessen-Skolen i Flensborg. Aktuelt er Skoleforeningen ved at afslutte en komplet sanering af Jørgensby-Skolen i Flensborg.

Næste etape bliver ombygning og udvidelse af Gustav Johannsen-Skolen og en gennemgribende modernisering og sanering af Duborg-Skolen. Hertil kommer færdiggørelsen af den omfattende om- og udbygning af Jaruplund Højskole, der nyder godt af støttemidler fra både EU og den danske stat. Parallelt med alle disse tiltag er der udarbejdet et helhedskoncept for Sild. Ombygningen af Vesterland-List Børnehave er begyndt

og forventes afsluttet med udgangen af 2013.

Vi skylder de bevilgende myndigheder i Kiel og Danmark en stor tak for støtte til disse store anlægsprojekter. Ligeledes er vi yderst taknemmelige for den store donation til om- og udbygning af Duborg-Skolen fra A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal.

Skoleforeningens nye informationsbrochure.

Jens Jessen-Skolens elever samles omkring skolens nye vartegn, en skulptur af en ugle, som skolen har fået i forbindelse med en gennemgribende ombygning af skolen.

INFORMATIONSPOLITIK ER OGSÅ SPROGPOLITIK

Den intense drøftelse af Skoleforeningens selvforståelse, der optog mindretallet i det forgangne år, har leveret bevis på, at vores informationspolitik tidligere ikke har været tydelig nok. Vi har taget kritikken til os og arbejdet intensivt på at sikre, at kommende forældre fremover får mere præcise informationer om, hvad skolevalget indebærer, og hvilke forventninger vi stiller til vores medlemmer.

I de seneste årtier har internettet vundet større og større indpas i vores hverdag, og også i vores lille mindretalsverden er onlinemedier ofte den vigtigste informationskilde. En grundlæggende opdatering af Skoleforeningens hjemmeside har derfor været et af de helt væsentlige skridt i forbedringen af vores informationspolitik.

Skoleforeningens mange forskellige afdelinger har i fællesskab udviklet indholdssiden, som både giver indblik i for-

eningens historie, rammebetingelser, konkrete opgaver og struktur. Samtidig har hjemmesiden fået et helt nyt design og mange nye funktioner, der gør det nemt at finde kontaktpersoner og hente relevante informationer for alle medlemmer og samarbejdspartnere.

Vi glæder os især over, at den nye hjemmeside også giver alle institutionerne mulighed for at udvikle deres onlineprofil, og at vi med dette tiltag kan styrke Skoleforeningens offentlighedsarbejde som helhed.

Den digitale verden udgør dog fortsat kun en lille del af vores virkelighed. Derfor har Skoleforeningen også samlet alle væsentlige informationer i en informationsbrochure. Lige som på hjemmesiden bidrager en række billeder fra vores institutioners dagligdag til at give et levende billede af foreningens virke. Og jeg vil her gerne takke alle, der har ladet sig afbilde i brochuren og dermed har været med til at synliggøre vores arbejde i offentligheden.

Både på hjemmesiden og i informationsbrochuren har vi taget hensyn til, at vi også har en tysksproget målgruppe. Vi tænker her ikke kun på samarbejdspartnere fra flertalsbefolkningen, men også på potentielle nye medlemmer. Alle med en forkærlighed for regionens danske sprog og kultur har uanset deres danske sprogkundskaber samme ret til at bekende sig til mindretallet. Det er engagementet og den oprigtige bekendelse til sagen, der danner grundlag for tilhørsforholdet – uagtet om man har dansk, tysk, plattysk, frisisk – eller måske norsk – som hjemmesprog. Det bør, og vil vi tage hensyn til i vores informationspolitik.

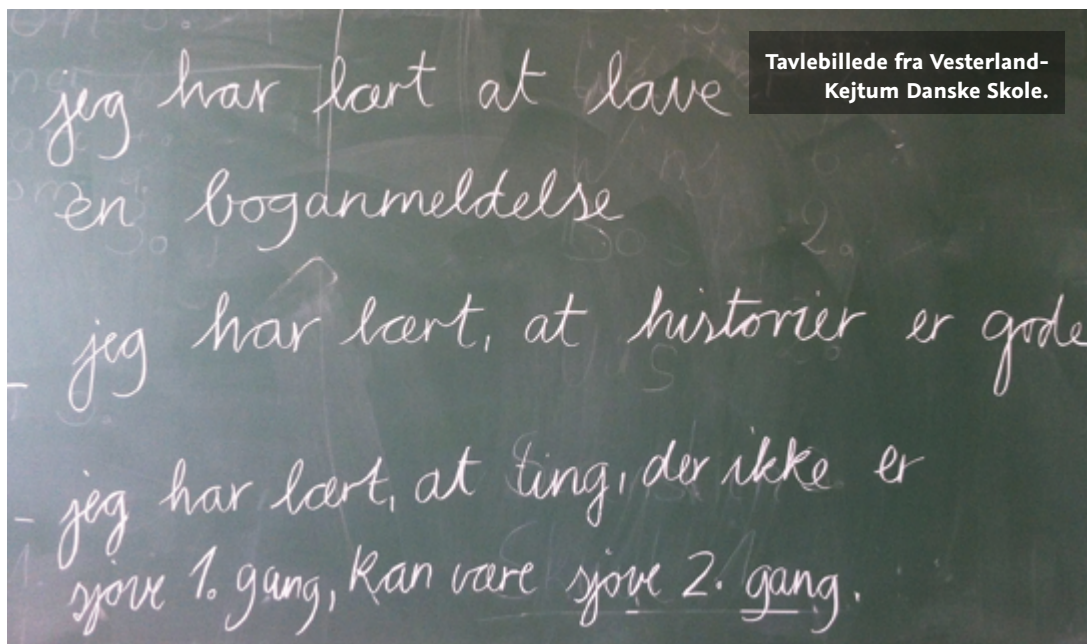
Samtidig må vi dog holde fast i, at sprog er den bedste kulturformidler. Uden levende dansk sprogbrug mister vi kontakten til den danske kultur. Det danske sprog er mere end et kommunikationsmiddel i kontakten til Danmark. Sproget rummer historie, humor og omgangsformer. Kun gennem sproget kan vores børn og unge få funderet

deres danske kulturkompetence og en naturlig tilgang til dansk kultur. Derfor vil sproget altid stå i centrum for Skoleforeningens virke. Vi holder fast i, at foreningens og institutionernes sprog er dansk og forventer, at vores medlemmer bestræber sig på at kunne begå sig i dansk-sprogede sammenhænge.

Men sprogkunderskaber kan ikke fremmes med tvang, de bliver i langt højere grad fremelsket af en anerkendende og respektfuld tilgang til sproglige læringsprocesser. Vi bør derfor altid tage

højde for de særlige betingelser i en hverdag, der er domineret af et andet flertalssprog. I denne sammenhæng vil jeg gerne takke alle Skoleforeningens medarbejdere, der til daglig er med til at give vores daginstitutionsbørn, elever og forældre positive oplevelser med det danske sprog.

Kommunikationsstrategier står også på dagsordenen i samarbejdet mellem de sydslesvigske hovedorganisationer. Det Sydslesvigske Samråd er blevet enig om at få konsulenthjælp

til udviklingen af en ny kommunikationsplatform for det danske mindretal i Sydslesvig. Skoleforeningens repræsentanter deltager aktivt i processen, som skal konkretisere, hvordan mindretallet kan blive bedre til at kommunikere sine budskaber videre og vække mere aktiv interesse nord for grænsen.

BØRNENE I SYRIEN

Selvom vi alle har vores at se til i det daglige, må vi dog ikke glemme, hvor taknemmelige vi kan være for at leve i et område med sikkerhed, fred og fordragelighed. Vi kan godt have en tendens til at kredse lidt for meget om os selv her i grænselandet og glemme de forfærdelige betingelser, andre mennesker i verden må leve under. For en forening, der sætter børn og unges tarv i centrum, må det være naturligt at vise et ansvar for børns vilkår andre steder i verden.

Børnene i Syrien er hårdt ramte af den konflikt, der nu hærger landet på tredje år. En million børn har krydset Syriens

grænser og lever for tiden som flygtninge. Inde i landet er yderligere to millioner børn på flugt. Der er tale om børn, der har været tvunget til at forlade deres hjem, og mange har mistet deres familier. De har oplevet grufulde ting og er dybt traumatiserede. Disse børn har brug for hjælp, hvis de skal overleve krisen psykisk og fysisk.

Skoleforeningen har derfor opfordret alle sine institutioner og medlemmer til at deltage i en indsamling til fordel for Syriens børn. De penge, vi samler sammen, vil gå ubeskåret til hjælpeorganisationen UNICEF. Ved at vælge UNICEF som modtager sikrer vi os, at vi ikke kun reagerer på et punktuel behov, men støtter en organisation, der arbejder med langsigtede udviklingsprojekter og nødhjælp verden over.

Vi håber samtidig at kunne vække interesse hos vores børn og unge og motivere dem til at tage medansvar og dermed hjælpe til at gøre verden til et bedre sted.

FÆLLESSKAB

Ønsket om at gøre en forskel er også det, der er drivkraften bag det daglige virke i Skoleforeningen. Vores børn og unge har adgang til pædagogiske tilbud, der rækker langt ud over det almindelige. Det kan vi alle være stolte af.

Den høje kvalitet er først og fremmest Skoleforeningens dygtige medarbejders fortjeneste. Jeg takker alle pædagogiske, administrative og tekniske medarbejdere i Skoleforeningen for deres vedvarende og engagerede indsats. Jeg vil i denne sammenhæng også gerne takke de forhenværende medarbejdere og hilse alle nye ansatte i Skoleforeningen hjertelig velkommen.

Jeg sender en særlig varm hilsen til alle de aktive børn og engagerede unge i Skoleforeningens institutioner og takker alle forældre og venner i mindretallet for den daglige opbakning i stort og småt. En særlig tak går her til de forældre, der er aktive i institutionernes samarbejdsråd.

Skoleforeningens arbejde ville ikke være muligt uden den store opbakning, vi får fra Danmark. Jeg vil derfor gerne benytte mig af denne lejlighed til at rette en stor tak til de danske parlamentarikere, Sydslesvigudvalget, sekretariatet og Generalkonsulatet i Flensborg. Jeg takker ligeledes Grænseforeningen og de mange privatpersoner i Danmark, der bakker op om vores arbejde, og vil i denne sammenhæng gerne rette en stor tak til Sprogforeningen for den flotte årlige støtte i form af boggaver til vores afgangselever.

I år går en særlig tak til undervisningsministeriet i Kiel og ministerpræsidentens mindretalskommitterede Renate Schnack for den uvurderlige støtte i forbindelse med udviklingen af den nye finansieringsmodel for tilskud til de danske skoler. Jeg takker desuden alle tyske politikere på både forbunds- og delstatsplan, der støtter os i vores sag.

Som altid er det SSW's kompetente og engagerede indsats

for mindretallets skoler, der har været altafgørende i vores forhandlinger. Vi skylder SSW en stor tak og deler den store glæde over dommerkendelsen fra Slesvig, der bekræfter SSW's fuldgyldige rettigheder og status som vores mindretalsparti.

Fællesskabet i mindretallet er vores basis. Vi takker SSF og alle

mindretallets øvrige organisationer samt Det Sydslesvigske Samråd for et tillidsfuldt og konstruktivt samarbejde i det forgangne år. Og sidst, men ikke mindst, vil jeg gerne takke alle de engagerede medlemmer i Fællesrådet og Styrelsen for et effektivt og positivt arbejdsår, hvor vi har opnået meget for alle børn og unge i mindretallet!

Motiv fra Skoleforeningens nye informationsbrochure med elever fra Cornelius Hansen-Skolen.

DIREKTIONENS BERETNING

ved direktør Anders Molt Ipsen

Det er en stor glæde at kunne berette om et intensivt arbejdsår, der på mange områder har givet positive resultater. Således er rigtig meget lykkedes på de mange arbejdspladser i Skoleforeningens

54 daginstitutioner, 36 grundskoler, 9 fællesskoler, heraf to med gymnasial overbygning, 30 skolefritidsordninger, Ladelund Ungdomsskole, Jaruplund Højskole, Center for Undervisningsmidler, Pædagogisk Psykologisk Rådgivning, Centralforvaltningen, Sydslesvigske Børns Ferierejser og Voksenundervisningen.

STIGENDE TILGANG

Overalt er der en stigning i tilslutningen til Skoleforeningens aktivitetsområder. Elevtallet er ved dette skoleårs begyndelse steget med 63 elever fra 5675 til 5738.

Flere elever efterspørger et efterskoleophold både nord og syd for grænsen. Således har 60 elever valgt et ophold på Ladelund Ungdomsskole, mens andre 60 har valgt en skolegang på en efterskole i Danmark.

Endnu en skolefritidsordning er blevet oprettet. Denne gang på Ejderskolen i Rendsborg. Der-

med har Skoleforeningen nu etableret 30 skolefritidsordninger mod 29 for et år siden. 784 børn og unge gør i dag brug af vores skolefritidsordninger mod 732 sidste år. Elevtallet for nye elever i 1. klasse er steget fra 534 i 2012 til 586 i 2013.

NY TILSKUDSMODEL

Den mest positive forandring er imidlertid, at det i et samarbejde med repræsentanter fra Undervisningsministeriet i Kiel og delstatens mindretalsrådgiver, Renate Schnack, samt SSW er lykkedes at forhandle sig frem til en ny tilskudsmodel for de danske skoler i Sydslesvig.

Der er tale om en model, der bi-lægger tidligere tiders uenighed om beregningsgrundlaget. Det vigtigste princip er, at en elev fra mindretallet får tildelt den samme resurse til sin skolegang som en tilsvarende elev i den offentlige skole.

Tilskuddet fra Kiel gives fortsat som et taxametertilskud og ud fra en overordnet principiel forståelse af, at ligestillingen skal sikres ved et tilskud, der gives »unabhängig vom Bedarf«.

LOVSIKRET TILSKUD TIL ELEVKØRSEL

Beregningsgrundlaget er som noget nyt bredere defineret, og der tages nu højde for tilskud til elevkørsel, anlægsopgaver og tilskud til administration.

Skoleforeningen skal herved ikke længere søge offentlige tilskud til elevkørsel i amterne, men får tilskuddene direkte ud fra en gennemsnitsberegning af omkostningsniveauet i amterne Slesvig-Flensborg,

Den nye skolefritidsordning i Rendsborg.

Rendsborg-Egernførde og Nordfrisland.

OVERENSKOMST-ANSATTES PENSIONS-OMKOSTNINGER

Tilskud til løn og undervisningsmateriale er fortsat en del af tilskudskriterierne; men fremover tages der udgangspunkt i overenskomstansattes pensionsomkostninger frem for ydelserne til tjenestemandspensioner. Ved fremover at lade de overenskomstansattes pensioner indgå i beregningsgrundlaget frem for tjenestemandspensionerne er der tale om en model, der tager højde for den kritik, der fra forskellig side blev rejst i forhold til den hidtidige model.

OVERGANGSBESTEMMELSER

For at sikre en positiv udvikling over de kommende tre år er der aftalt en overgangsordning, der griber ind, hvis elevgrundlaget når under en vis grænse. Overgangsbestemmelsen sikrer, at Skoleforeningen i 2014, 2015 og 2016 modtager en moderat

stigning i tilskuddene, der i gennemsnit beløber sig til ca. 150.000 euro om året.

MODEL FOR LIGESTILLING

Da den nye beregningsmodel både tager udgangspunkt i transparente og objektive tilskudsparametre og samtidig bygger på principper om ligestilling, er der vel tale om *den* positive forandring i mindretalspolitikken, som så mange har kæmpet for. Stor tak til SSW!

TAK TIL BØRN, UNGE OG FORÆLDRE SAMT MEDARBEJDERE

De følgende afsnit vidner om et aktivitetsniveau og om resultater, vi kun kan være stolte af. Det er båret frem af Skoleforeningens mange engagerede børn, unge og forældre samt dygtige medarbejdere. Vi skylder jer alle en stor tak!

DAGINSTITUTIONSOMRÅDET – VUGGESTUER OG BØRNEHAVER

BØRNETAL I DAGINSTITUTIONERNE

Oversigten viser, at børnetallet fortsat er stabilt til trods for det faldende fødselstal i delstaten Slesvig-Holsten. For 2013 vises børnetallet fra juni måned.

Samlet børnetal i daginstitutionerne (årligt gennemsnit):

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	juni 2013
1762	1787	1789	1756	1806	1871	1972	2049	2074	2088	2223

VIDEREUDVIKLING AF DEN SPROGLIGE LÆRE- PLAN FOR DAGINSTITU- TIONSOMRÅDET – DEN SPROGPÆDAGOGISKE TILGANG

Sproglig udvikling, sprogtilegnelse, trivsel og konflikthåndtering har været de centrale indsatsområder for aktiviteterne på daginstitutionsområdet i 2012-2013.

OBLIGATORISKE SPROG- KURSER

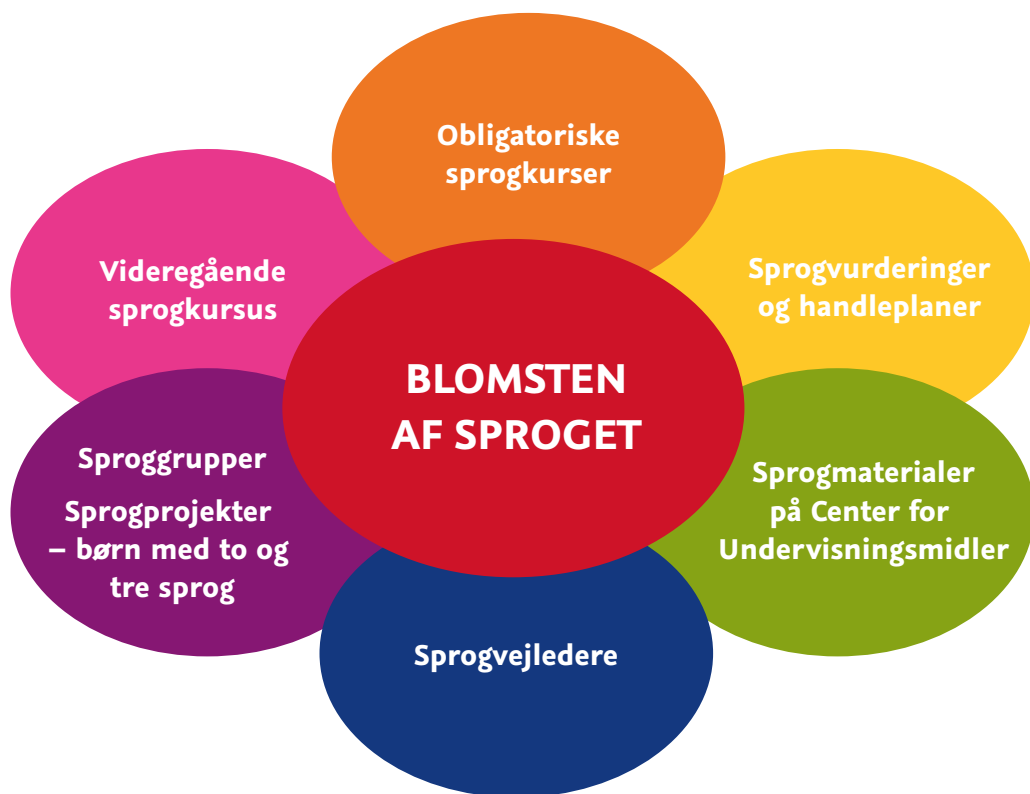
Siden 2010 har alle nyansatte pædagoger, pædagogmedhjælpere og lærere deltaget i et obligatorisk sprogkursus. Kurset er tilrettelagt i forhold til den

særlige kulturelle og tosprogede tilgang i Sydslesvig, ligesom indholdet løbende tilpasses tidens krav og deltagernes evalueringer. I kursusforløbet for pædagogerne tages der desuden særligt højde for den sproglige udvikling i alderen fra nul til tre år, arbejdet med sprogvurderinger og den opfølgende sprogindsats.

SUPPLERENDE SPROG- KURSER

Skoleforeningens kursuskatalog byder på et bredt spektrum af supplerende kursustilbud med fokus på blandt andet:

- metoder og tilgange i arbejdet med sproggrupper
- samtaler i hverdagen

- tematisk sprogarbejde
- TRAS (Tidlig Registrering af Sprogudvikling) og supplerende typer af sprogvurderinger
- individuelle handleplaner.

SPROGVEJLEDERE

I børnehaveåret 2012-2013 deltog tre pædagoger i et kursus ved University College Lillebælt og modtog uddannelsesbeviset som sprogvejledere. De nye sprogvejledere vil fremover kunne bidrage

med deres fagekspertise og yde støtte og vejledning til Skoleforeningens øvrige pædagoger, som i det daglige arbejder med sproggrupper og sprogprojekter.

VIDEREGÅENDE SPROGKURSUS

Det videregående sprogkursus giver 25 pædagoger mulighed for at udbygge deres individuelle sprogpedagogiske kompetencer med ny viden om det sprogpedagogiske arbejde med tospro-

gede børn med henblik på at forbedre børnenes sproglige og læseforberedende forudsætninger. Videreuddannelsesstilbuddet omfatter 42 kursustimer og ledes af undervisere fra Danmark, der også medvirker i sprogvejlederuddannelsen.

SPROGVURDERINGER

Alle daginstitutioner har siden 1. januar 2012 foretaget mindst én sprogvurdering af hvert barn

i løbet af barnets tid i daginstitutionen, ligesom institutionerne en gang om året evaluerer den enkeltes sprogindsats ved hjælp af et fælles spørgeskema.

Evalueringerne viser, hvor en yderligere sproglig indsats er påkrævet, og hvor mere viden og støtte til målrettet sprogarbejde – for eksempel i form af relevant videreuddannelse – er ønsket. Resultaterne fra sprog-

Førskolegruppen i Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave præsenterer sine materialer til bogstavindlæring.

vurderingerne indgår i pædagogernes videnspulje med henblik på et fokuseret opfølgingsarbejde.

SPROGMATERIALER PÅ CENTER FOR UNDERVISNINGSMIDLER

Børne- og skolefritidsområdet råder over en omfattende materialesamling (Dagtilbudssamlingen) på Center for Undervisningsmidler. Samlingen støtter daginstitutionernes målrettede arbejde med de »Pædagogiske Læreplaner«.

SPROGGRUPPER

Skoleforeningen søger hvert år offentlige tilskud til gennemførelse af sproggrupperarbejde med børn, der har brug for et sprogligt løft og/eller stammer fra familier med migrationsbaggrund.

Sproggrupperarbejdet forudsætter en særlig indsats og viden fra pædagogernes side. Derfor er det en forudsætning, at de involverede pædagoger har deltaget i et videregående sprogkursus som for eksempel kurset »Vi

er alle sproglærere«. På nuværende tidspunkt gennemføres 12 sprogprojekter fordelt på 10 daginstitutioner i hele Sydslesvig.

SPROGPROJEKT I INGRID-HJEMMET – BØRN MED TRE SPROG

Daginstitutionen Ingrid-Hjemmet har i flere år ydet en fokuseret indsats over for børn, der ved optagelsen i institutionen medbringer et andet modersmål end dansk eller tysk – for eksempel hvis en af forældrene stammer fra lande som Tyrkiet, Sri Lanka, Marokko eller Irak. Den særlige sproglige baggrund er en udfordring for både børn, forældre og medarbejdere og kræver en målrettet sprogstøtte fra alle parter. Siden 2012 har Ingrid-Hjemmet gennemført et projekt til fremme af det sprogpædagogiske arbejde med i alt ti børn. Projektet støttes i form af en ekstra personaletimebevilning.

Erfaringerne og resultaterne fra sprogprojektet er meget positive. Børnene bliver mere og

mere åbne og nysgerrige over for deres nye sprog – dansk – og begynder selv at bruge de nyvundne sproglige færdigheder. Deres sociale relationer i gruppen og til omverdenen styrkes. Sproget bliver sunget, leget og danset ind. Der le- ges med eventyr samt rim og remser med sjove ord; der øves ved hjælp af sprogkasser, læres nyt via spændende emner og ved hjælp af computerspil samt meget andet.

Som led i projektet har daginsti- tutionen udarbejdet en folder, der giver forældrene mulighed for at følge med i børnenes udvikling og hjælpe børnene i brugen af det danske sprog. Forudsætningen for gennemfø- relsen af sprogprojektet og for bevillingen af personaletimerne var udarbejdelsen af en målret- tet handleplan, en beskrivelse af børnenes sproglige udgangs- punkt og en afsluttende projekt- evaluering.

Sprogprojektet i Ingrid-Hjemmet er en succeshistorie, der har resulteret i en fornyet projekt-

bevilling og en fortsættelse af indsatsen i børnehaveåret 2013- 2014.

DIPLomuDDANNELSE I LEDELSE

En kontinuerlig videreuddan- nelse af det pædagogiske perso- nale er en vigtig del af Skolefor- eningens personalepolitik.

De seneste to år har i alt 31 ledere gennemført første del af diplomuddannelsen i ledelse, som udbydes i samarbejde med University College Syddanmark. I år har 19 ledere således haft mulighed for at deltage i uddan- nelsens anden del. Der blev her sat fokus på, hvordan ledere kan motivere og involvere medar- bejderne til at påtage sig ansvar for personlig udvikling i forhold til arbejdsrelevante emner. Med udgangspunkt i ledernes egne daginstitutioner blev der arbej- det reflekterende og strategisk for at forstå forskelligheder i personalegrupper og for at se nye vinkler for et udviklende samarbejde mellem henholdsvis ledelse og medarbejdere samt medarbejderne indbyrdes.

DET SKER I FØRSKOLEN

Vi ved i dag, at vores børn lærer forskelligt. Nogle børn lærer bedst ved at lytte til alt det nye, andre lærer bedre ved at se, hvordan det nye virker. Atter andre skal røre og gøre for at forstå. Ud fra dette syn arbejder mange førskolepædagoger med materialer, som understøtter det enkelte barns måde at lære på.

Særligt to førskolematerialer har fået stor opmærksomhed i vores daginstitutioner. Det ene materiale tager fat på den tidlige bogstavindlæring og hedder »Gyserslottet«.

Materialet »leger« bogstaverne ind gennem en oplæsningsbog, hvor førskolebørnene hen ad vejen bliver introduceret for 29

»Godtfreds dyrehandel« fokuserer på matematikbegreber.

bogstavvæsener. Børnene møder således Mumien Munin, som både er mærkelig og morsom. Andre væsener er Palle Pilfinger, den blå bangebuks og den frække flagermus Frederik. Gennem arbejdet med væsenerne lærer børnene bogstavernes navn, lyd og form.

Det andet materiale hedder »Godtfreds dyrehandel« og fokuserer på matematikbegreber. Også her er »den gode historie« det bærende element. Børnene lærer tallene gennem forskellige

matematikværksteder, som materialet byder ind med. Børnene bliver fortrolige med geometriske figurer, genkender og gengiver tallene fra 0-20 og lærer parallelt klokken samt begreber som for eksempel »over«, »under« og »ved siden af«.

Både »Gyserslottet« og »Godtfreds dyrehandel« er eksempler på, hvordan børn i førskolealderen og indskolingens kan tilegne sig bogstaver og tal ved hjælp af humor og kreativitet.

VUGGESTUER

I børnehaveåret 2012-2013 fortsatte udbygningen af vuggestuetilbuddene. I Husum Børnehave og Læk Børnehave blev der således etableret 20 nye vuggestuepladser. I løbet af 2013 er der forventning om at oprette yderligere 40 nye pladser i daginstitutionerne Gottorp-Skolens Børnehave, Isted Børnehave, Frederiksstad Børnehave og Vesterland-List Børnehave.

Planerne om endnu flere nye dagtilbud til børn under tre år trak i langdrag, da myndighe-

dernes behandling af de indsendte byggeansøgninger fra de mange organisationer var mere tidskrævende end forventet. En stor efterspørgsel på bygningshåndværkere i hele Slesvig-Holsten gjorde desuden, at udliciteeringsprocessen tog længere tid end oprindeligt planlagt. Skoleforeningen har derfor – som mange andre organisationer – måttet regulere tidsplanerne for realiseringen af enkelte

byggeprojekter. Vi forventer dog at kunne tage yderligere 140 vuggestuepladser i Flensborg, Slesvig og Egernførde i brug i løbet af 2014.

Skoleforeningen har til ovennævnte projekter søgt og fået bevilget tilskud på sammenlagt 3.570.000 euro fra henholdsvis den tyske stat og delstaten Slesvig-Holsten samt ca. 728.000 euro fra byerne og kommunerne.

Læk Børnehave har fået vuggestuepladser.

SAMMENLÆGNING AF ANSGAR-BØRNEHAVEN OG HIORT LORENZEN-SKOLENS BØRNEHAVE

For børnene i Ansgar-Børnehaven og Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave har børnehaveåret 2012-2013 været et spændende og lidt anderledes år. Da bygningsforholdene i begge daginstitutioner ikke længere var tidssvarende, besluttede Styrelsen at gennemføre en omfattende renovering af Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave med en udbygning af institutionens tomme lejligheder. I det forløbne år rykkede eleverne på Hiort Lorenzen-Skolen tættere sammen og skaffede på den måde

midlertidigt plads til børnehavebørnene fra den tilknyttede daginstitution. Børnehavens lokaler blev efterfølgende ombygget til lyse, venlige grupperum med plads til børnene fra både Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave og Ansgar-Børnehaven. Institutionerne har i forvejen gennemført et tæt samarbejde omkring førskoleindsatsen, og børnene fra Ansgar-Børnehaven har deltaget i en fælles indskolingsfase i Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave. Når de nye lokaler i Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave tages i brug i midten af september, vil Ansgar-Børnehaven samtidig blive lukket.

KURSER FOR DAGINSTITUTIONER OG SKOLEFRITIDSORDNINGER

I kursusåret 2012-2013 har vi kunnet tilbyde en bred vifte af kurser, der inspirerer, udfordrer og støtter pædagoger og pædagogmedhjælpere i deres daglige pædagogiske arbejde med børn. Udover diplomuddannelsen i ledelse og det videregående sprogkursus har vi blandt andet tilbudt følgende kurser:

- Forældreinvolvering
- Børneyoga
- Pædagogik og relationer
- Kreativt inspirationskursus.

PÆDAGOGISKE DAGE – FORÆLDREINVOLVE- RING, DANS, RYTMER OG SPOT PÅ RUND- KREDSEN

Som opstart til det nye børnehavear havde vi i samarbejde med undervisere fra Danmark planlagt to konferencedage. På konferencens første dag fik pædagogerne i mindre grupper mulighed for at drøfte, hvordan

man bedst muligt kan få et udviklende og ligeværdigt samarbejde med forældrene.

På konferencens anden dag var 140 pædagoger klar til at komme ud på gulvet for, sammen med musikeren Jesper Falch, at »lege« med musik, dans, rytmer, hiphop og trommer og derved lade sig inspirere til arbejdet i egne institutioner. Der var også tid til at dele viden om pædagogernes ideer til rundkredsaktiviteter. En hel dag fyldt med rytmer, dans, sang, samtaler og bevægelse.

140 pædagoger lod sig inspirere.

BØRNEYOGA – FYSISK SUNDHED, MENTALT VELVÆRD OG GLADE BØRN

Yoga støtter børn i at holde en pause, at trække vejret helt ned i maven og mærke, hvordan man har det lige nu; børnene støttes i at kende sig selv og at have det godt med sig selv.

Der var stor efterspørgsel på kurset, og »Yoga med børn« bliver derfor også et emne i det kommende kursusår.

PÆDAGOGIK OG RELATIONER

- Hvad er anerkendelse egentlig?
- Hvordan kan man være grænsesættende over for børn på en anerkendende måde?
- Hvad er en professionel logbog? Og hvad kan man bruge den til?

30 pædagogmedhjælpere fik i løbet af tre kursusdage viden om, hvordan man kan støtte børn i at have det godt med hinanden.

Yoga støtter børn i at holde en pause.

Mellem kursusdagene fik deltagerne mulighed for at afprøve redskaber, der fremmer en anerkendende tilgang, i deres egne institutioner.

KREATIVT INSPIRATIONS-KURSUS

I foråret blev der udbudt to kursusdage med masser af kreative ideer til inspiration, som kursisterne kunne tage med hjem og gøre brug af i deres eget arbejde med børn. Der blev afprøvet over ti forskellige kunstneriske teknikker.

Deltagerne tegnede og malede med akvarel-, fedt- og akrylfarver, ligesom der blev fremstillet collager og sjove figurer i gips. I alt 40 pædagogmedhjælpere deltog i de inspirerende og kreative kursustimer.

DET SKER I 2014

Det kommende kursusår vil igen byde på mange inspirerende og relevante emner. Blandt andet udarbejdes et kursusforløb om »Sund mad«, som fokuserer på, hvordan spisning og læring på en meningsfuld

måde kan integreres i daginstitutionens hverdag, så maden og måltiderne bliver en bevidst del af den dannelsesproces, som daginstitutionen i forvejen bidrager til.

Hvad er inklusion? Og hvordan indrettes inkluderende miljøer? Der planlægges et kursusforløb for pædagogmedhjælperne i daginstitutionerne og skolefritidsordningerne. Medarbejderne vil her få mulighed for at beskæftige sig med metoder og tilgange, som skal understøtte inddragelsen og deltagelsen af alle børn i dagligdagens aktiviteter.

Vi ser frem til en gentagelse af succes fra 2012 ved at tilbyde en »Bytte-viden-cafe-eftermiddag«. I 2012 deltog over 200 medarbejdere fra daginstitutioner og skoler nord og syd for grænsen og inspirerede hinanden med ideer til aktiviteter i egne institutioner. Vi satser igen på et samarbejde med Center for Mindretalspædagogik og glæder os til at kunne fylde A. P. Møller Skolens aula med mange vidensboder til gensidig inspiration.

Det danske Medieråd oplyste i 2010, at børn er aktive mediebrugere, allerede fra de er fire år. Tablets og smartphones

vinder ind overalt og medvirker til at udbrede digitaliseringen. Vores børn overhaler os voksne – men det er os, der skaber rammerne for, hvordan IT-værktøjer bruges. Derfor er vi på daginstitutionens område bevidste om betydningen af at forholde os til den digitale udvikling. For at imødegå, at børn parkeres foran skærmen, ser vi et læringspotentialer i brugen af for eksempel iPads; både i forhold til konkrete færdigheder som sprog-, skrive- og læsetilgængelse samt motorik, men også i forhold til samarbejdskompetencer. Vi ser en mulighed for at klæde børnene på i form af generelle digitale færdigheder, som de kan anvende i skolen og videre i livet. Det er derfor et ønske, at daginstitutionens førskolegrupper – såfremt det er muligt – bliver udstyret med iPads. Gruppedaglegerne vil sideløbende få tilbudt et kursusforløb, der sætter fokus på at finde og vurdere apps til bogstaver og tal, at sætte grænsen mellem parkering og pædagogik, at lære at samarbejde på skærmen og at sikre sikkerheden.

Børn er aktive mediebrugere.

SKOLEFRITIDSORDNINGERNE

Skolefritidsudbuddet har udviklet sig til et attraktivt og efterspurgt fritidstilbud, der i skoleåret 2013-2014 omfatter i alt 30 skolefritidsordninger med ca. 790 børn. Efterspørgslen blandt familierne er fortsat stigende og viser en tendens til et øget behov for en udvidelse af åbningstiderne om eftermiddagen og i skolernes ferieperioder. Så vidt det nu er muligt, favoriseres ansættelsen af uddannet pædagogisk personale i skolefritidsordningerne.

I perioden 2004-2013 har antallet af skolefritidsordninger ved skolerne og børn, der gør brug af ordningerne, udviklet sig på følgende måde (opgjort pr. 1. september):

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
SFO'er	18	19	20	23	27	27	27	27	29	30
Børn	285	344	406	520	602	665	704	690	732	784

SKOLER MED SFO'ER

Flensborg by

Oksevejens Skole.

Slesvig-Flensborg amt

Bøl-Strukstrup Danske Skole, Gottrup-Skolen i Slesvig, Hanved Danske Skole, Hatlund-Langballe Danske Skole, Husby Danske Skole, Jaruplund Danske Skole, Lyksborg Danske Skole, Medelby Danske Skole, Satrup Danske Skole, Skovlund-Valsbøl Danske Skole, Store Vi Danske Skole, Sønder Brarup Danske Skole, Sørup Danske Skole, Treja Danske Skole, Trene-Skolen i Tarp og Vanderup Danske Skole.

Nordfrisland amt

Bavnehøj-Skolen i Humtrup, Bredsted Danske Skole, Hans Helgesen-Skolen i Frederiksstad, Ladelund-Tinningsted Danske Skole, Læk Danske Skole, Nibøl Danske Skole, Risum Skole/Risem Schölj, Uffe-Skolen i Tønning og Vidingherreds Danske Skole i Nykirke.

Rendsborg-Egernførde amt

Askfelt Danske Skole, Ejderskolen i Rendsborg, Jernved Danske Skole i Dänischenhagen og Risby Danske Skole.

SKOLEOMRÅDET

SKOLERNES ELEVTAL

Ved det nye skoleårs begyndelse – opgjort pr. 1. september 2013 – er 5.741 elever indskrevet i de 46 danske skoler i Sydslesvig mod 5.675 elever ved sidste skoleårs begyndelse.

INDSKOLINGSTAL

Ved begyndelsen af skoleåret 2013-2014 blev 586 børn indskolet i de danske skoler i Sydslesvig.

Efterfølgende tabel viser tilgangen af nye elever på 1. klassetrin i de seneste 10 år:

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
520	578	526	566	559	502	596	594	534	586

DET SAMLEDE ELEVTAL

Det samlede elevtal i skolerne har i perioden 2004-2013 udviklet sig på følgende måde (opgjort pr. 1. september):

2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
5.772	5.756	5.714	5.636	5.670	5.566	5.636	5.668	5.675	5.738

Elevtallet pr. 1. september 2013 er steget med 63 elever i forhold til elevtallet pr. 1. september 2012. Dette skyldes primært, at der er indskolet 52 flere elever end sidste år. Antallet af nye elever i kommende 1. klasse i skoleåret 2014-2015 vil være nogenlunde det samme som i 2013.

For kalenderåret 2013 siger vores prognose, at det gennemsnitlige elevtal vil ligge omkring 5.690. Det gennemsnitlige elevtal for kalenderåret 2012 blev opgjort til 5.640. Som det fremgår af tallene, er elevtallet steget i 2013. Denne udvikling vil vi sandsynligvis også se i 2014.

SKOLERNES STØRRELSE

Skoler og antal klasser i skoleåret 2012-2013

Skoler med 1 klasse

Medelby Danske Skole, Vester mølle Danske Skole og Vyke Danske Skole.

Skoler med 2 klasser

Hatlund-Langballe Danske Skole, Husby Danske Skole, Jaruplund Danske Skole, Kobbemølle Danske Skole, Satrup Danske Skole, Vandrup Danske Skole, Bavnehøj-Skolen i Humtrup, Ladelund-Tinningsted Danske Skole, Vidingherreds Danske Skole i Nykirke, Risum Skole/Risem Schölj og Risby Danske Skole.

Skoler med 3 klasser

Hanved Danske Skole, Kaj Munk-Skolen i Kappel, Store Vi Danske Skole, Bøl/Strukstrup Danske Skole, Sørup Danske Skole, Treja Danske Skole, Nibøl Danske Skole og Askfelt Danske Skole.

Skoler med 4 klasser

Skovlund-Valsbøl Danske Skole, Uffe-Skolen i Tønning, Jernved Danske Skole og Ladelund Ungdomsskole.

Skoler med 5 klasser

Lyksborg Danske Skole og Vesterland-Kejtum Danske Skole.

Skoler med 6 klasser

Oksevejens Skole i Flensborg, Harreslev Danske Skole, Trene-Skolen i Tarp og Hans Helgesen-Skolen i Frederiksstad.

Skoler med 8 klasser

Bredsted Danske Skole.

Skoler med 9 klasser

Duborg-Skolen i Flensborg (ekskl. 11.-13. årgang) og Gottorp-Skolen i Slesvig.

Skoler med 10 klasser

Hiort Lorenzen-Skolen i Slesvig og Ejderskolen i Rendsborg.

Skoler med flere end 10 klasser

Sønder Brarup Danske Skole	11 klasser
A. P. Møller Skolen i Slesvig	12 klasser (ekskl. 11.-13. årgang)
Cornelius Hansen-Skolen i Flensborg	13 klasser
Jens Jessen-Skolen i Flensborg	14 klasser
Husum Danske Skole	16 klasser
Jørgensby-Skolen i Flensborg	17 klasser
Læk Danske Skole	18 klasser
Jes Kruse-Skolen i Egernførde	18 klasser
Gustav Johannsen-Skolen i Flensborg	20 klasser

ELEVERNES FORDELING PÅ DE FORSKELLIGE KLASSETRIN (pr. 1. september 2012):

1. klassetrin	566
2. klassetrin	582
3. klassetrin	554
4. klassetrin	506
5. klassetrin	519
6. klassetrin	513
7. klassetrin	488
8. klassetrin	491
9. klassetrin	504
10. klassetrin	330
11. årgang	240
12. årgang	212
13. årgang	170
i alt	5.675

PÆDAGOGISK UDVIKLING

Hvert år gennemfører PPR en evaluering af alle elevers læsefærdigheder på 2., 3., 4. og 5. klassetrin. Dette års evaluering var bekymrende, da elevernes læsefærdigheder generelt var blevet dårligere på næsten alle de evaluerede klassetrin. Det blev derfor besluttet at gøre elevernes læsning til fokusområde for kommende mødeaktivitet.

REGIONALE MØDER

På årets regionale møder blev der således sat fokus på elever-

nes læsning. De deltagende ledere og pædagogiske medarbejdere blev introduceret til ny viden om læsning. Herefter orienterede lærer Charlotte Grau om udviklingsarbejdet med læsebånd på Bredsted Danske Skole. De inspirerende oplæg lagde op til de efterfølgende drøftelser.

SKOLELEDER- KONFERENCE

Skolelederkonferencen, der traditionelt finder sted i marts, blev rykket til august måned. Den blev planlagt som en fælles lederkonference for daginstituti-

Fælles
lederkonference
på Christianslyst.

Indskoling
på Skovlund
Danske Skole.

skal skolen tage hensyn til, at børn kan og ved forskellige ting, når de kommer i skole, og at børn lærer forskelligt. En række skoler har arbejdet

tions- og skoleledere. Temaet var »To sprog – fælles udfordringer«. I samarbejde med UC Syddanmark blev der stillet skarpt på centrale sproglige og ledelsesmæssige udfordringer i overgangen fra daginstitution til skole. Via konstruktive drøftelser og videndeling i skolekredsene forpligtede alle ledere sig til at konkretisere og udbygge samarbejdet.

FLEKSIBEL INDSKOLINGSFASE

Der er fortsat fokus på indskolingsfasen. Skolen udvikler sin egen model for den fleksible indskolingsfase. I denne model

med forskellige modeller, som dog alle har det til fælles, at det er det enkelte barns læring, der skal være i centrum. Undervisningsdifferentiering og individuel undervisning tilrettelægges og gennemføres således, at den enkelte elev tilgodeses, samtidig med at fællesskabets muligheder bevares.

Det er op til den enkelte skole selv, hvordan den fleksible indskolingsfase omsættes. I den forbindelse er der udarbejdet en informationsfolder, som giver indblik i arbejdet med den fleksible indskolingsfase. Omsætningsprocessen er under

hele forløbet blevet ledsaget af faglige kurser.

HELDAGSSKOLER

Heldagsskoletilbuddet ved vores fællesskoler skaber sammenhæng i det pædagogiske arbejde mellem undervisningen og elevernes fritid og sikrer læring og sociale fællesskaber med tilbud som lektiecafe, frivillig musik samt andre kreative og fysiske aktiviteter. Der er etableret heldagsskoler på Husum Danske Skole, Læk Danske Skole, Sønder Brarup Danske Skole, Jes Kruse-Skolen i Egernførde og

Bredsted Danske Skole. De andre fællesskoler er ved at forberede planlægningen, så heldagsskolen kan påbegyndes henholdsvis den 1. februar 2014 eller den 1. august 2014.

I skrivende stund peger den skolepolitiske diskussion i Kiel mod ændringer af skoleloven, herunder også fællesskolen og heldagsskolen. Indtil videre er heldagsskoletilbuddet forpligtende for fællesskolerne. Overvejelserne tenderer til, at heldagsskolen fremover skal være et frivilligt tilbud. Når vi kender

Eleverne i Satrup Danske Skole har deres eget lille kontor, hvor de kan arbejde i fred og ro.

til den endelige ordlyd, må vi tage stilling til, hvad det vil betyde for Skoleforeningen.

NYE LEDERE

Med afslutningen af skoleåret 2012-2013 har vi måttet sige farvel til en række skoleledere. Ved det nye skoleårs begyndelse er der således syv skoler, som er startet med en ny skoleleder. Siden den 1. august 2011 har

Skoleforeningen ansat i alt 19 nye ledere – 17 skoleledere, en viceleder og en afdelingsleder.

Mange henvender sig til os, når de er på udkig efter en ny udfordring som leder eller ønsker at blive en del af et ledelsesteam. I den forbindelse har vi i det sidste skoleår videreudviklet vores stillingsannoncer både i forhold til indhold og udseende, ligesom samarbejdsrådene nu i større grad bliver inddraget i at udforme stillingsannoncerne. For at sikre, at vores nye ledere lettere kan indgå i de eksisterende foreningsmæssige, pædagogiske og forvaltningsmæssige opgaver, har vi etableret en række ledermøder for de nye ledere.

SKOLEFORENINGENS KURSUSVIRKSOMHED

Der er flere muligheder for lærernes efteruddannelse. Skoleforeningen benytter sig på den ene side af efteruddannelses tilbud i Danmark og her især af de kurser, der bliver udbudt af professionshøjskolerne.

På den anden side udvikler

Skoleforeningen sit eget efteruddannelses tilbud og sine egne kurser for at kunne tilgodese den efteruddannelse og pædagogiske udvikling, der ikke kan opnås direkte på kurser i danske eller tyske kursustilbud.

Derfor er Skoleforeningens kursusvirksomhed især målrettet til at kunne kvalificere lærere til at kunne håndtere:

- ændringer i lovgivning i forhold til undervisning
- Skoleforeningens egne målsætninger og læseplaner
- de særlige behov, der er på skoler og i faggrupper i Sydslesvig.

Skoleforeningen har i 2012-2013 blandt andet tilbudt kurser inden for »Læringsmiljø og konflikthåndtering« og »Den fleksible indskolingsfase«.

Der har været tilbudt to udviklingskurser, som skolerne kunne gennemføre lokalt på skolerne, nemlig »Man lærer fag gennem sprog – og sprog gennem fag« og »Målsætning, differentiering og evaluering«. Desuden blev der opslået kurser i »Samfundsfag« og »Erhvervsvejledning«, der var specielt målrettet til skolernes erhvervsvejledere.

Elever øver sig i konflikthåndtering på Kaj Munk-Skolen i Kappel.

FRIVILLIG MUSIK

I skoleåret 2012-2013 blev der bevilget 197 ugentlige undervisningstimer til den frivillige musikundervisning. Dette vidner om, at musikundervisningen har en høj prioritet hos Skoleforeningen – og hvorfor nu det?

I de seneste år har det været populært at fokusere på fagets positive effekter på for eksempel indlæring af sprog og matematik (Mozart-effekt m.m.). Det er dog ikke (kun) dette, der gør, at musikundervisningen er vigtig i skolen. Musik er ganske enkelt et menneskeligt behov, og Skoleforeningen ønsker at bevare og videreudvikle en blomstrende musikkultur i sine institutioner.

En rundspørge blandt skolelederne bekræfter med al tydelig-

hed dette: På spørgsmålet om den frivillige musikundervisnings betydning for skolen gives der her i gennemsnit 9,0 point på en skala fra 1-10. Sidstnævnte er højeste pointtal.

FORMÅL OG RETNINGSLINJER

Den frivillige musikundervisning styrker og danner basis for musikalsk udfoldelse ved skolens faste arrangementer samt i skolens dagligdag generelt.

Et arbejdsudvalg er i øjeblikket i gang med at se på en egentlig formålsformulering for den frivillige musikundervisning. Arbejdet ventes færdiggjort i indeværende skoleår.

Retningslinjerne for den frivillige musikundervisning er som følgende:

Retningslinjer for holdstørrelser i den frivillige musikundervisning:

Korsang	min. 12 elever
Sang, spil, bevægelse (ssb)	min. 12 elever
Blokfløjte	min. 8 elever
Guitar	min. 8 elever
Instrumentalundervisning	holdstørrelse godkendes efter ansøgning.

Med disse retningslinjer kan den frivillige musikundervisning naturligvis ikke erstatte en egentlig musikskoleundervisning, hvor elever undervises enkeltvis eller på meget små hold. Kun i særtilfælde (og efter ansøgning) ses der bort fra ovenstående holdstørrelser.

De senere år har man samlet mange elever fra den frivillige musikundervisning til stort anlagte projekter som musicals, kor- og orkesterstævner, og dette har kun kunnet lade sig gøre, fordi så mange elever, lærere og forældre til daglig lægger mange kræfter i arbejdet med den frivillige musik.

Fordelingen af den frivillige musikundervisning i antal ugentlige undervisningstimer har i skoleåret 2012-2013 fordelt sig således:

	Blokfløjte	Kor	Guitar	SSB	Bandspil	Orkester	Klaver, key	Ukulele	Andet
Deltagere	344	523	220	301	221	112	80	30	92
Undervisningstimer	41	37	25	25	22	19	12	7	9

GYMNASIEOVERBYGNINGERNE

STATISTISKE OPLYSNINGER

I skoleåret 2013-2014 var der i alt 664 elever i den gymnasiale overbygning fordelt på følgende måde (pr. 1. september 2013):

	11. årgang	12. årgang	13. årgang	
Duborg-Skolen	139	107	112	
A. P. Møller Skolen	117	103	86	
I alt	256	210	198	664

Ved dette års dimissioner kunne vi sende i alt 162 studenter ud i verden; 86 fra Duborg-Skolen og 76 fra A. P. Møller Skolen. Dermed er årgangen den mindste i de senere år, og tallene viser, at vi nu på den ene side har afviklet de helt store årgange og på den anden side stadig har en udfordring med hensyn

til gennemførelsesprocenten. Tilgangen til gymnasiet er dog fortsat stabil på et højt niveau, idet vi ved skoleårets start i 2013 kunne byde velkommen til 256 elever i 11. årgang.

For at hæve gennemførelsesprocenten har begge skoler udviklet forskellige tiltag. Duborg-Sko-

Nyudsprungne studenter på Duborg-Skolen.

len har i det forgangne år udarbejdet et koncept til et lektielæringsprojekt, som skal sikre et tilbud, der er tilpasset elevernes forskellige behov. Projektet skal afprøves i første halvår af skoleåret 2013-2014 og vil løbende blive evalueret, så eleverne kan få den støtte, de har brug for.

A. P. Møller Skolen har blandt andet indgået et strategisk samarbejde med Aarhus Universitet for den naturvidenskabelige profil og deltager i »PetroChallenge« og filosofi-olympiaden. Derudover har skolen et samarbejde med Kunsthallen og Business College Syd i Sønderborg og deltager i »Future Borders – Young Minds in Digital Action« på Dybbøl støttet af Region Syddanmark og Fabrikant Mads Clausens Fond.

Såvel Duborg-Skolen som A. P. Møller Skolen deltager i »Venskabsbyernes Ungdomskonference«, et samarbejde på gymnasialt niveau mellem Nordens såkaldte »Second Cities« – de næststørste byer i de respektive nordiske lande – Bergen i Norge, Göteborg i Sverige, Åbo/Turku i Finland og Aarhus. I starten af skoleåret 2013 vil begge skoler være vært for ungdomsdelegationer fra hele Norden og informere om mindretallet samt knytte personlige kontakter.

IT I FORVALTNINGEN OG I INSTITUTIONERNE

IT-Kontorets seks fastansatte og tre projektmedarbejdere er ansvarlige for driften af Skoleforeningens administrative IT-systemer og støtter skolerne i driften af deres pædagogiske systemer. Kontoret står for systemernes vedligeholdelse og videreudvikling, yder brugersupport ved tekniske problemer og besvarer spørgsmål om nye produkter. Derudover vedligeholder og videreudvikler kontoret Skoleforeningens interne og eksterne netværk samt IP-telefoni.

STATISTISKE OPLYSNINGER

Skoleforeningens ca. 120 institutioner har omkring 300 administrative arbejdspladser, der hver består af en computer/tynd klient og en telefon. I Centralforvaltningen er der ca. 50 servere i drift, hvoraf størstedelen kører virtuelt for at spare strøm og øge driftssikkerheden.

De 46 skoler og 54 daginstitutioner er sammenlagt udstyret med ca. 2200 pædagogiske computere, 130 interaktive tavler og trådløse netværk til undervisning. I 2013 har Skoleforeningen startet et initiativ med at etablere WLAN på alle

skoler ved hjælp af et ensartet system, der overvåges og konfigureres centralt, men samtidig giver mulighed for individuelle løsninger og en vis grad af lokal selvstyring.

DET ADMINISTRATIVE NETVÆRK

Alle institutioner ved Skoleforeningen benytter sig af en fælles infrastruktur med central datalagring og serviceydelse via Centralforvaltningens serverrum i Stuhrsallé.

Hele det eksterne netværk til administrativ kommunikation er i dag dækket af et lukket MPLS-netværk, der sørger for

en direkte forbindelse til det centrale serverrum i Flensborg. Denne opkobling er nu udvidet til Flensborg Avis og Flensborg-
hus for derved at sikre en større driftssikkerhed.

TELEFONI

Samarbejdet med Flensborg Avis og Flensborghus har nu også etableret sig i den eksterne telefoni. Således er denne blevet samlet og er dermed nu uden omkostninger for samtaler mindretalsorganisationerne imellem.

INFORMATIONSTEKNOLOGIEN I UNDERVISNINGEN

Det pædagogiske arbejde i sko-

lerne støttes af informations-
teknologien ved hjælp af edb-lokaler og bærbare computere, der kan tages med ind i klasseværelserne, så der kan arbejdes via trådløst netværk. Mange skoler har desuden efterhånden anskaffet interaktive tavler som et pædagogisk værktøj til støtte for undervisningen.

Desuden er der blevet etableret nye T@School-linjer på alle skoler, hvor hastigheden ligger fra 2 Mbit til 16 Mbit, alt efter hvad der er mulighed for. Da denne hastighed ikke dækker alle skolars behov, har vi taget kontakt til forskellige udbydere for at undersøge alternative muligheder for hurtigt internet.

IT-chef Leif-Olaf Truelsen-Knigge skitserer kontorets arbejdsområder.

TEKNISK AFDELING

Teknisk Afdeling planlægger, koordinerer og udfører anlægs- og vedligeholdelsesopgaver på Skoleforeningens bygninger. Desuden koordinerer Teknisk Afdeling kørselsområdet og varetager arbejdsgiverfunktionen i forhold til det tekniske personale. Større arbejdsområder er ligeledes Skoleforeningens energiforsyning, forsikringer, eftersyn og anskaffelse af inventar. Bygningsmassen, der skal vedligeholdes, omfatter alle institutioner og øvrige bygninger.

STØRRE ANLÆGSOPGAVER

For at kunne omsætte skoleloven og omstrukturere hoved-, real- og gymnasieskoler til fællesskoler, har det været nødvendigt at etablere nye lokaler ved alle skoler med overbygning. Denne omstrukturering har været en stor udfordring for Teknisk Afdeling, der igennem flere år har brugt mange mand-skabstimer på at udvikle og lede de mange store anlægsopgaver i forbindelse med udbygning til fællesskoler og heldagsskoler i Sydslesvig.

Cornelius Hansen-Skolen

Vi er i gang med den videre planlægning af brandsikringen på en sidefløj.

Gustav Johannsen-Skolen

Planlægningen for udvidelsen er i fuld gang. Udvælgelsen af fagingeniører er påbegyndt. Beregninger foretages, og byggeansøgningen er under forberedelse.

Jaruplund Højskole

Jaruplund Højskole er blevet ombygget og udvidet ved hjælp af EU-midler. Dansk Skoleforening har været meget heldig og fået bevilget yderligere midler til modernisering af »det hvide hus«. Projektet er startet og forventes afsluttet i april 2014.

Jørgensby-Skolen

Det sidste moderniseringsafsnit er blevet afsluttet.

Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave

Børnehaven har været udkvar-
teret siden oktober 2012. Børne-
haven bliver komplet moderni-
seret. Projektet ventes afsluttet
i 2013.

ETABLERING AF VUGGESTUER

Læk Børnehave

Projektet er afsluttet, og vugge-
stuen er i drift.

Jaruplund Børnehave

Byggeansøgningen er sendt, og
finansieringen er sikret. Detail-
planlægningen er i gang.

Isted Børnehave

Projektet er i omsætningsfasen.
Projektet forventes afsluttet i
december 2013.

Gottorp-Skolens Børnehave

Projektet er afsluttet.

Borreby Børnehave i Egernførde

Projektet er godkendt. Finansie-
ringen er på plads. Detailplan-
lægningen er i gang, og licitatio-
nen er under forberedelse.

Vesterland-List Børnehave

Projektet er i omsætningsfasen.

Flensborg, Ringstr.

Projektet er i omsætningsfasen.

Flensborg, Oksevejens Børne- have

Projektet er i omsætningsfasen.

Slesvig, Behrender Redder

Projektet er i planlægningsfa-
sen. Forhandlinger om grunden
er i gang.

Slesvig, Erikstr.

Projektet er i planlægningsfa-
sen. Forhandlinger om grunden
er i gang.

Frederiksstad Børnehave

Projektet er afsluttet. Restarbej-
der er i gang.

Der er sat flere undersøgelser i
gang omkring etableringen af
vuggestuer i Tønning Børneha-
ve, Husum Børnehave, Ørsted
Børnehave, Hanved Børnehave,
Harreslev kommune og Hatlund
Børnehave.

MYNDIGHEDSKRAV – BRANDSIKRING OG TEKNISKE INSTALLATIONER

Teknisk Afdeling er i gang med at forbedre de sikkerhedsmæssige forhold på følgende institutioner:

Kobbermølle Danske Skole, Oksevejens Skole, Treja Danske Skole, Hiort Lorenzen-Skolen, Ejderskolen, Vesterland-Kejtum Danske Skole og Læk Danske Skole.

DUBORG-SKOLEN

Arkitektkonkurrencen er afsluttet, og et udkast er blevet udvalgt. Udkastet er nu i undersøgelsesfasen og skal omsættes.

MILJØ OG ENERGI

Teknisk Afdeling prøver løbende at forbedre de energimæssige forhold. Alle moderniseringer forholder sig til nyeste version af EnEV (Energieeinsparverordnung). For at nedsætte vores forbrug af CO² har vi installeret nye CO²-neutrale pillefyr i Medelby Danske Skole og i Bramstedlund Børnehave. Endvidere

er Teknisk Afdeling i gang med at undersøge etablering af KWK (Kraft-Wärme-Kopplung) og andre energiformer.

SALG AF BYGNINGER

Følgende bygninger står til salg:

- Børnehavelederboligen i List
- Børnehaven i List
- Driftsrådsbygningen i Harreslev
- Center for Undervisningsmidler i Flensborg
- Valsbøl, landbrugsareal
- Rickerter Str. – en yderligere del af sportspladsen i Rendsborg, 3 grunde.

UDSATTE ANLÆGS- OPGAVER OG NYE ANSØGNINGER

I begyndelsen af kalenderåret 2013 havde seks børnehaver og ti skoler indsendt ansøgninger om anlægsopgaver for 2013.

På børnehaveområdet måtte følgende opgaver udskydes indtil videre:

Egernførde Børnehave (tilbygning), Frederiksstad Børnehave (ombygning og udvidelse),

Hanved Børnehave (udvidelse), Harreslevmark Børnehave (udvidelse), Humptrup Børnehave (udvidelse), Kilseng Børnehave i Flensborg (udvidelse og gennemgribende sanering), Lyksborg Børnehave (nybygning), Skovlund Børnehave (mellembygning til vuggestuebørn), Nibøl Børnehave (udvidelse) og Ørsted Børnehave (ny børnehave i Treja).

På skoleområdet har følgende opgaver måttet udsættes indtil videre:

Harreslev Danske Skole (udvidelse), Jernved Danske Skole (boldspilhal), Jes Kruse-Skolen i Egernførde (tilbygning og idrætshal), Jørgensby-Skolen i Flensborg (idrætshal), Medelby Danske Skole (tilbygning og nybygning af børnehave), Nibøl Danske Skole (ombygning), Oksevejens Skole i Flensborg (tilbygning), Satrup Danske Skole (udvidelse og etablering af børnehave) og Store Vi Danske Skole (udvidelse).

Skoleforeningens nye vuggestue i Tarup skal stå færdig i løbet af 2014.

SKOLEFORENINGENS ØKONOMI

REGNSKABSTAL FOR FINANSÅRET 2012

Det er nu andet regnskabsår i træk, at Dansk Skoleforening følger den danske stats regnskabsregler. Årets regnskabstal er således fuldt sammenlignelige med tallene fra 2011.

Man skal dog fortsat være varsom, når man sammenligner foreningens præstationer med andre institutioner, der leverer lignende ydelser, da den fulde effekt af omlægningen først reelt vil kunne aflæses efter en 10-årig periode. Foreningens afskrivningsmæssige belastning vil derfor fortsat være stigende i de kommende år, i takt med at foreningens driftsmidler stiger, og inventar genanskaffes.

Årets resultat viser et underskud på 437.000 euro, hvilket er tilfredsstillende, da ledelsen forventede et underskud på 1.281.000 euro for 2012.

Når resultatet vurderes som tilfredsstillende, skal det tages i betragtning, at der i årets resultat er indregnet afskrivninger på 3.131.000 euro svarende til en omkostningsforøgelse på 324.000 euro i forhold til 2011.

Statusopgørelsen pr. 31.12.2012 balancerer med 176.805.471 euro.

Det realiserede underskud svarer til en overskudsgrad på -0,4 %, hvilket betyder, at der for hver 100 euro i indtægt er brugt 0,40 euro mere, end der er modtaget. Det skal dog i denne forbindelse erindres, at en andel af foreningens overskud for 2011 netop var øremærket til aktiviteter og investeringer i 2012 med henblik på at løse nogle af de store udfordringer, som Skoleforeningen stod over for.

Tilskudssituationen for Skoleforeningen har i de senere år været særdeles usikker, idet tilskuddene fra landet Sles-

vig-Holsten i 2011 og 2012 var blevet reduceret med 15 %. Som kompensation for det lavere tilskudsniveau trådte forbundsda- gen til med et kompenserende beløb på 3.500.000 euro pr. år i 2011 og 2012.

Den nye slesvig-holstenske regering (SPD, De Grønne og SSW) genindførte som bekendt princippet om ligestilling i maj måned 2012. Det betyder, at Skoleforeningen fra 2013 igen modtager et tilskud svarende til udgiftsniveauet pr. elev i den offentlige skole. Den slesvig-hol- stenske regering har dog bebud- det, at beregningsgrundlaget for tilskuddene til de private skoler, herunder Dansk Sko-

leforening for Sydslesvig, skal revideres med virkning fra 2014. Da Slesvig-Holsten til stadighed kæmper med et stort underskud på grund af et årelangt lånefi- nansieret overforbrug, kan der i de politiske forhandlinger om privatskolefinansieringen ligge et økonomisk incitament til at ændre beregningsgrundlaget på en sådan måde, at det ikke tager udgangspunkt i de offentlige udgifter. Dette ville være et brud med ligestillingen i henhold til skoleloven af 2007. Skoleforenin- gen fastholder sit principielle standpunkt om, at besparelser over for Skoleforeningen kun er legitime, hvis der gennemføres tilsvarende besparelser ved de offentlige skoler.

Leder af Skoleforeningens økonomiaf- deling, Ilka Börner, gør rede for regn- skab og budget til Skoleforeningens Fællesrådsmøde i marts 2013.

CENTER FOR MINDRETALSPÆDAGOGIK

Center for Mindretalspædagogik er oprettet i et samarbejde mellem University College Syddanmark, Dansk Skoleforening for Sydslesvig og Deutscher Schul- und Sprachverein. Centeret skal udvikle og formidle faglig og pædagogisk kompetence i forhold til arbejdet med børn, der vokser op i et mindretal.

VIDENDELINGS- KONFERENCE

I september blev der gennemført en »Videndelingskonference« på A. P. Møller Skolen i Slesvig. Pædagoger og lærere fra børnehaver og skoler formidlede forskellige emner fra deres egen pædagogiske hverdag. Flere hundrede besøgende fra både Nord- og Sydslesvig lagde vejen forbi konferencen og lod sig inspirere af den viden, der blev delt ved en lang række boder.

BOGEN »MINDRE- TALSPÆDAGOGIK – MINDERHEITEN- PÄDAGOGIK«

I december 2012 kunne bogen »Mindretalspædagogik – Minderheitenpädagogik« offentlig-

gøres ved en sammenkomst på Center for Undervisningsmidler i Flensburg. Repræsentanter for de to skoleforeninger i henholdsvis Nord- og Sydslesvig og University College Syddanmark markerede sammen med bidragsyderne, at bogen endelig var blevet færdig. I en række artikler belyses mindretalspædagogik ud fra et teoretisk, institutionelt og praktisk perspektiv.

PH.D.-PROJEKT

I samarbejde med Deutscher Schul- und Sprachverband søgte Skoleforeningen om projektmidler ved Sydslesvigudvalget til finansiering af et ph.d.-stipendium inden for mindretalspædagogik.

Formålet skulle være at doku-

mentere den pædagogiske viden, der er udviklet i det danske og det tyske mindretal – især i forhold til sprogudvikling og læseindlæring på to sprog.

Den viden om elevernes læsestandpunkter og de strategier, der er blevet udviklet i mindretalsinstitutionerne på begge sider af grænsen, skal dokumenteres med henblik på at:

- udvikle nye strategier for lærings- og undervisningsmetoder, især i forhold til sprogudvikling og læseind-

læring på to sprog, inden for de rammer, mindretalenes selvforståelse giver

- skabe mulighed for pædagogiske erkendelser, der kan have værdi for flertalsbefolkningerne
- bidrage til europæisk/international mindretalspædagogisk forskning.

Sydslesvigudvalget bevilgede projektet, og efter en ansættelsesprocedure kunne Camilla Hansen ansættes i stillingen i begyndelsen af december 2012.

Alexander von Oettingen, Anke Tästensen, Michaela Wagner og Lisbet Mikkelsen Buhl præsenterer den nye bog om mindretalspædagogik.

PÆDAGOGISK PSYKOLOGISK RÅDGIVNING

ved ledende skolepsykolog Hans Jessen

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) varetager den specialpædagogiske bistand til børn og unge i børnehaver og skoler under Dansk Skoleforening for Sydslesvig.

Af den pædagogiske afdelings tre skolekonsulenter var skolekonsulent Sandra Fecker på barselsorlov frem til maj 2013, og skolekonsulent Christine Kernbichler vikarierede i stillingen i skoleåret indtil maj måned.

Overlærer Katrin Lass blev pr. 1. august 2012 ansat som skolekonsulent for specialundervisning i den stilling, som Bjørn Kasubke varetog, indtil han blev skoleinspektør på Frederiksstad Danske Skole. Der var ingen personalemæssige ændringer ved de øvrige medarbejdergrupper – psykologer, skolesocialarbejdere og sekretærer.

STATISTIK

Antallet af nyindstillinger inden for skoleområdet har i skoleåret

2012-2013 været stort set det samme som året før. Antal nyindstillinger var 240 (242 i 2011-2012), hvoraf 160 blev indstillet med indlæringsvanskeligheder i dansk, tysk og matematik.

33 indstillinger drejede sig om elever med adfærdsproblemer (samme antal som i 2011-2012), 12 indstillinger omfattede en kombination af adfærdsproblemer og indlæringsvanskeligheder, og 35 indstillinger var direkte forældrehenvendelser.

Antallet af kontrolundersøgelser af elever med indlæringsvanskeligheder faldt med 135 undersøgelser – fra 434 i 2011-2012 til 299 undersøgelser i 2012-2013. Nedgangen skyldes en

ændret strategi med henblik på at nedsætte antallet af kontrolundersøgelser ved at øge den konsultative form, det vil sige, at skolekonsulenterne nu har en mere direkte kontakt med lærere med henblik på rådgivning og vejledning.

Inden for børnehaveområdet er der sket et fald i antallet af henvisninger på 33 indstillinger, idet der i skoleåret 2011-2012 var 107 indstillinger, mens indstillingerne i 2012-2013 var på i alt 74 indstillinger. De 30 af indstillingerne vedrørte »kan-børn«, en nedgang på 22 henvisninger, 11 børn blev indstillet med ad-

færdsproblemer, mens 33 indstillinger skyldtes andre årsager, for eksempel spørgsmålet om skolemodenhed og/eller skoleplacering. Nedgangen i antallet af indstillinger skyldes hovedsagelig faldet i indstillinger af »kan-børn«.

Det samlede antal indstillinger til skolepsykologisk vurdering blev 613, hvilket svarer til en nedgang på 170 henvisninger. Nedgangen er sket på både skole- og børnehaveområdet. Nedgangen viser, at PPR's nye strategi med henblik på at arbejde mere konsultativt er ved at bære frugt.

Nedgangen i antallet af indstillinger viser, at PPR's nye strategi med henblik på at arbejde mere konsultativt er ved at bære frugt.

AKTIVITETER

Som en opfølgning på »Mål- og handleplan for børn/elever med adfærdsvanskeligheder« blev kurset »Læringsmiljø og konflikthåndtering« for sidste gang afviklet på Jaruplund Højskole fra januar 2013. Kurset havde 52 deltagere, som omfattede pædagoger, lærere, skoleledere og skolesocialarbejdere, men også medarbejdere fra SdU. Kurset har været afholdt i alt fire gange i løbet af de sidste fire år med over 200 deltagere.

PPR har igen i det forløbne skoleår haft et samarbejde med den børnepsykiatriske afdeling Villa Paletti, ZKE i Flensborg by samt Dansk Sundhedstjeneste, hvor især socialrådgiverne er hyppige samarbejdspartnere. Der afholdes dog også jævnligt møder med skolelæger og skolesundhedsplejersker om fælles emner.

De tre skolesocialarbejdere, der er ansat ved PPR, og som arbejder ved skoler i hver af de tre kredse i Sydslesvig, er nu efter et års ansættelse blevet aktive medspillere i de respektive

skolers hverdag. Der er skolesocialarbejdere ved Læk Danske Skole, Ejderskolen i Rendsborg, Sønder Brarup Danske Skole og Hiort Lorenzen-Skolen i Slesvig.

»Handleplan vedrørende mistanke om seksuelt misbrug«, udarbejdet af PPR, blev præsenteret for Skoleforeningens Fællesråd ved et Fællesrådsmøde i marts 2013. Planen skal ses som en overordnet plan, som daginstitutioner og skoler skal behandle lokalt og tage ejerskab til. Således kan den enkelte medarbejder søge råd og vejledning i planen, hvis der er mistanke om seksuelt misbrug.

PPR foretog igen i skoleåret 2012-2013 gruppelæseprøver i dansk på alle elever i 2., 3., 4. og 5. klasse. Resultaterne herfra bearbejdes statistisk og indgår blandt andet i den forebyggende indsats, som hvert år iværksættes over for elever, som har behov for særlig hjælp med henblik på læsning.

PPR forberedte indførelsen af elevplaner i hjælpeskolen fra

kommende skoleår blandt andet ved at afholde møder med hjælpeskolens lærere.

ELEVER MED SPECIFIKKE INDLÆRINGS-VANSKELIGHEDER

Pr. 1. juni 2013 modtog 524 elever specialundervisning i ét eller flere af fagene dansk, tysk og matematik. Hovedparten af eleverne, der modtager specialundervisning, går i 2., 3. og 4. klasse, idet disse klassetrin prioriteres højest, når specialundervisningstimerne bliver fordelt. Timeforbruget var i alt 319 timer pr. uge, og timerne blev læst af 103 lærere.

Til hjælp for specielt elever med læse- og skrivevanskeligheder kunne PPR fra skoleårets start indføre IT-kompenserende hjælpemidler. Det drejer sig om oplæsningsprogrammet »Claro-Read« og ordprædiktionsprogrammet »Saida« fra firmaet Sokratez i Danmark. Programmerne kan efter installation på en computer læse al tekst op samt korrigere retskrivningen.

Alle elever på Skoleforeningens skoler har ret til at benytte sig af programmerne, der også kan bruges i den almindelige undervisning som hjælp til sprog- og læsetræning. I efteråret 2012 afholdt PPR to introduktions-eftermiddage i programmet for lærerne i Sydslesvig.

Dette blev efterfulgt af et oplæg fra en medarbejder ved firmaet Sokratez til dansk lærernes evalueringsmøde af gruppe-læseprøverne. Derudover har PPR arrangeret diverse forældre- og elevworkshops samt et åbent-hus-arrangement i forbindelse med udbredelsen af kendskab til og brug af programmerne.

PPR har arrangeret en række forældre- og elevworkshops.

I maj 2013 arrangerede PPR en pædagogisk eftermiddag for lærere omkring emnet dysleksi. Her var der godt 50 deltagere, som blev opdateret omkring den nyeste viden og forskning om dysleksi samt om metoder og undervisningsmaterialer i specialundervisningen.

ELEVER MED GENERELLE INDLÆRINGSVAN- SKELIGHEDER

I skoleåret 2012-2013 omfattede undervisningen af elever med

generelle indlæringsvanskeligheder 260 elever fordelt på otte hjælpeskoler og enkelte grund- og fællesskoler, her med status af integrerede hjælpeskoleelever. Antallet af elever i hjælpeskolen er faldet fra 271 i skoleåret 2011-2012 til 260 i skoleåret 2012-2013 – altså en nedgang på 11 elever.

Kanoturen på Trenen er et populært tilbud for 7.-9. årgang.

STATISTIK SKOLEÅRET 2012-2013 – HJÆLPESKOLEN

Skole	Antal elever	Antal klasser
Jørgensby-Skolen	73	7
Gustav Johannsen-Skolen	48	4
Ejderskolen	13	2
Gottorp-Skolen	23	3
Husum Danske Skole	21	3
Jes Kruse-Skolen	12	2
Læk Danske Skole	34	4
Sønder Brarup Danske Skole	15	2
Ladelund Ungdomsskole	15	1
Vesterland-Kejtum Danske Skole	4	
Sørup Danske Skole	1	
Vyk Danske Skole	1	
I alt	260	

Der blev afholdt fælles arrangementer for 7.-9. årgang på følgende dage:

- 7. årgang: Kanotur på Trenen onsdag den 22. maj 2013
- 8. årgang: Dykning/klatrung mandag den 17. juni 2013
- 9. årgang: »Projekt Startklar« mandag den 12. til onsdag den 14. november 2012 og mandag den 26. til onsdag den 28. november 2012, begge dage i Aktivitetshuset i Flensborg.

Der blev afholdt følgende pædagogiske eftermiddage i foråret 2013 om elevplaner i hjælpeskolen:

- Mandag den 15. april 2013 på Gustav Johannsen-Skolen
- Torsdag den 18. april 2013 på Gottorp-Skolen
- Mandag den 22. april 2013 på Læk Danske-Skole.

Samlet deltog 75 lærere.

CENTER FOR UNDERVISNINGSMIDLER, SKOLEBIBLIOTEKER OG INDKØBSKONTORET

ved centerleder skolekonsulent Claus Fischer

Den teknologiske udvikling stiller stadig større krav til IT-systemers brugervenlighed og personalisering. På CfU er det derfor et mål at optimere elektroniske søgninger i samlingerne ud fra undervisningsrelevante søgekriterier.

INFORMATIONSSAM- LINGEN OG DISTRIBUTI- ONSSAMLINGEN

I skoleåret 2012-2013 har vi på CfU planlagt og påbegyndt en helt ny inddatering af alle materialer i informationssamlingen. Dette betyder, at alle materialer på CfU fremover vil kunne søges, reserveres eller bookes i ét system.

Samtidig arbejder vi på CfU tæt sammen med de øvrige CfU'er i Danmark med hensyn til en katalogisering af materialerne ud fra en fælles standard, der

danner grundlag for væsentligt forbedrede søgemuligheder i samlingerne.

Vi udvikler desuden en automatisk kobling mellem CfU's nye hjemmeside og samlingsbasen, så man på hjemmesiden vil kunne finde nyindkøbte materialer sorteret efter fag.

Distributionssamlingen indeholder nu godt 4.000 undervisningsrelevante danske TV-udsendelser, som det er muligt at streame eller købe på DVD direkte via CfU's bookingsystem.

Der arbejdes, igen sammen med de øvrige CfU'er i Danmark, på en forenkling af såvel søgning som adgang til streaming. Vi håber at kunne præsentere denne løsning i løbet af 2014.

SAMLINGERNE I TAL FOR SKOLEÅRET 2012-2013

I 2012-2013 er der blevet kasseret lidt flere materialer, end der er blevet indkøbt. Distributions-samlingen indeholder således nu godt 65.000 materialer. I finansåret 2012 er der blevet indkøbt 59 nye klassesæt til skolens fag, samt diverse bøger, emne-

kasser og konkrete materialer til daginstitutionerne. Informations-samlingen indeholder ca. 20.000 materialer. Udlånet fra både distributions-samlingen og informations-samlingen er steget lidt i forhold til sidste skoleår og ligger nu for distributions-samlingens vedkommende på 6.546 bookinger af i alt 66.500 enkeltteksemplarer, mens der har været 2.871 udlån fra informations-samlingen.

CFU SOM MØDESTED

Også med hensyn til møder, kurser samt antal mødedeltage-

Udlånet fra både distributions-samlingen og informations-samlingen er steget i forhold til sidste skoleår.

re og kursister har der været en lille fremgang i forhold til sidste skoleår. Der har således været i alt 227 møder og kurser med i alt 2.262 deltagere på CfU. Man kan til enhver tid se i CfU's kalender, hvornår der er reserveret møder eller kursusdage på CfU. Denne kalender kan findes enten i IDA eller via CfU's hjemmeside. I denne kalender kan man også altid se, om et møde eller et kursus er blevet aflyst eller flyttet, ligesom det fremgår, om konsulenterne skulle være forhindret i at være til stede på CfU i deres normale ugentlige træffetid.

iPADS I UNDERVISNINGEN

CfU har i skoleåret 2012-2013 indledt et samarbejde med Hans Helgesen-Skolen og IT-Kontoret om afprøvning af iPads i undervisningen. Fra CfU's side er alle konsulenter involveret i projektet.

CfU's målsætning i projektet er:

- at fastholde og evaluere erfaringer med brug af tablets i undervisningen
- at afprøve og formidle, hvordan iPad-mini kan anvendes i digital medieproduktion,

Hans Helgesen-Skolen afprøver iPads i undervisningen.

eventuelt også i forbindelse med dataopsamling og behandling i en læringsituation

- at bidrage med viden og rådgivning om digitale læremidler (apps), der passer til iPad-mini.

Projektet fortsættes i skoleåret 2013-2014.

INDKØBSKONTORET (i tal)

Programmet til online-bogbestilling er blevet udviklet og opgraderet i 2012-2013. På årsbasis håndteres godt 5.000 bestillinger af ca. 100.000 bøger med direkte bestillinger hos godt 50 forlag og forhandlere.

Skoleforeningens netbutik er under stadig udvikling. I det forløbne skoleår er der således foretaget ca. 2.000 bestillinger af godt 7.000 varer af de ca. 250 medarbejdere ved Skoleforeningen, der har adgang til bestillingsprogrammet. Netbutikken omfatter 950 forskellige varer til den daglige drift i Skoleforeningens institutioner, heraf

findes 450 forskellige varetyper på eget lager. Med hensyn til de resterende 500 varetyper sendes bestillinger på disse direkte videre til eksterne leverandører. Der arbejdes løbende på en udvidelse af sortimentet, for eksempel er udbuddet af kontormaterialer i efteråret 2012 blevet udvidet med 240 varenumre, og fra foråret 2013 udbydes godt 80 forskellige typer rengøringsmidler til bestilling via netbutikken.

SKOLEBIBLIOTEKERNE

Skoleforeningen og Dansk Centralbibliotek deltager sammen med 86 danske kommuner i udbuddet om et nyt folke- og skolebibliotekssystem. Vores nuværende leverandør har ikke afgivet tilbud på det nye sy-

Eleverne tager godt imod BUSTER Filmfestival.

styrkelse af elevernes læselyst og læsefærdigheder.

Derudover er der blevet tilbudt to nye arrangementer. Det ene er »BUSTER Filmfestival på farten«, som er en særlig Sydslesvig-udgave af »BUSTER Filmfestival for børn«, der afholdes hvert år i København. Til Sydslesvig blev der udvalgt tre film tilpasset grundskolernes 1.-6. klasse. Forud for filmforevisningerne kunne lærerne hente undervisningsmateriale om filmene på BUSTERS hjemmeside.

stem. Vi skal derfor i Sydslesvig sandsynligvis indstille os på at skulle skifte udlånssystem. En endelig tidsplan for dette skift er endnu ikke fastlagt. I 2012 er det samlede udlån for skolebibliotekerne faldet lidt i forhold til 2011. Udlånet af materialer til hjemlån og supplerende fag- og skønlitteratur var på 208.000 udlån. Udlån af skolernes egne undervisningsmaterialer var på i alt 55.000 udlån.

Skolebibliotekerne er igen i 2012-2013 blevet tilbudt en række velkendte arrangementer til

Filmene blev set af i alt 1.245 elever og lærere fra hele Sydslesvig. Projektet blev realiseret med støtte fra A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal, Dronning Margrethes og Prins Henriks Fond, Center for Undervisningsmidler/Dansk Skoleforening for Sydslesvig i samarbejde med BUSTER Filmfestival, UCI Kinowelt i Flensborg og Capitol Filmpalast i Slesvig. Arrangementet søges også gennemført i skoleåret 2013-2014.

Det andet nye arrangement er »BIBIANA – verdens bedste børnebogsillustrationer«. I samarbejde med Dansk Centralbibliotek og med støtte fra sydslesvigske organisationer samt en lang række fonde blev BIBIANA-udstillingen opstillet på Dansk Centralbibliotek, hvor den blev set af i alt 1.500 gæster. Desuden deltog 200 elever med deres lærere i forskellige workshops. I forbindelse med udstillingen deltog 140 børn i alle aldre i en tegnekonkurrence.

PERSONALE

I det forløbne skoleår har CfU sammen med Indkøbskontoret gennemført et trivselsprojekt ledet af virksomhedskonsulent Anne-Marie Stærkær. Trivselsprojektet har omfattet individuelle samtaler, workshops og opfølgingsmøder. Målet var at gøre en god arbejdsplads bedre, hvilket lykkedes!

Første august 2012 blev skolekonsulent Hans-Christian Christiansen ansat som souschef, og skolekonsulent Tina Joost begyndte som dansk konsulent på CfU.

FERIEKONTORET

ved leder af Feriekontoret, skolekonsulent
Eberhard von Oettingen

Feriekontoret samarbejder med Grænseforeningen i Danmark om projektet Sydslesvigske Børns Ferierejser, som tilbyder elever fra Sydslesvig at komme på ferieophold i Danmark. Eleverne får således en sproglig og kulturel oplevelse. Feriekontoret koordinerer desuden en gensidig elevudveksling, hvor børn fra Danmark kan komme til at bo hos familier i Sydslesvig.

Godt 500 elever fra de danske skoler har i år haft en sommerferieoplevelse i Danmark af den ene eller anden slags arrangeret af Feriekontoret.

Den klassiske ferierejse til fe-

rieværter er under forandring. Her ser vi en tydelig tendens til, at flere og flere børn hopper af fællestransporten og i stedet bliver bragt af deres forældre og afleveret hjemme igen af ferieværterne i privatbiler. Det er

SYDSLESVIGSKE BØRNS FERIEREJSER 2009-2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Genbesøg	239	256	199	193	172
Nye hjem	115	98	96	64	66
Privat	80	90	95	59	72
Vesterledlejren	59	59	65	58	108
Hjerting	0	0	70	20	40
Elevudveksling uge 45-46	0	56	102	200	220
I alt	260	559	564	594	678

positivt, at en stigende udveksling er i gang mellem Danmark og Sydslesvig. Der knyttes bånd. Mindre glædeligt er det, at vi igen i år havde dalende genbesøg. På bundlinjen betyder det meget. Især når vi i år blot har 66 nye feriepladser. Det vil blive vores store indsatsområde de kommende år: 100 nye pladser pr. år samt færre ferieværter og ferieborn, der springer fra.

Men der er også sket en masse glædeligt. Takket være samarbejdet med Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig har vi fået sendt 40 elever til Kystsantorii-

et i Hjerting på et rigtig dejligt sommerophold. Det samme gælder opholdet i Vesterled, som vi for første gang kunne dublere. Skønt, at vi har fået samlet en dygtig stab omkring de to Vesterledlejre. Og dejligt at så mange frivillige fra Danmark og Sydslesvig er villige til at bruge deres sommerferie på at hjælpe og arrangere ferierejsen.

PAUL STOPPEDE FLYET I KASTRUP

2013 gav særlige udfordringer for rejsleedsagerne. For første gang blev et ferieborn fløjet til ferieværterne. Det var Paul, der

igen skulle til Bornholm. Alt var timet perfekt. Paul kunne i god tid nå flyet i Kastrup. Men sporarbejde på Lillebæltsbroen gjorde, at toget blev forsinket. Det så ud til, at Paul ville misse sit fly. En betænksom lokofører kontaktede prompte lufthavnen i Kastrup og fortalte om det »arme« feriebarn fra Sydslesvig, der hang i luften. Og det lykkedes faktisk. Flyet ventede på startbanen, indtil Paul fra Sydslesvig nåede frem. Alt klappede, og Paul havde igen et drømmeophold på den smukke ø. Men episoden var med til at

give rejseledsagerne ekstra sved på panden. Det blev så ikke bedre af, at vi i år ved siden af forsinkelse grundet sporarbejde også både havde et tog, der gik i stå, fordi det ikke havde nok diesel på, og et tog, der ikke var godkendt til at køre i Sydslesvig.

ELEVUDVEKSLING – NOGET, DER RYKKER

Elevudvekslingen i uge 45-46 bliver godt modtaget. Nu på tredje år ser vi mange gode tilbagemeldinger, og vi hører, at rigtig mange familier har en god kontakt med hinanden

Lærke Klinge fra Lem (t.v.) har boet hos
Laura Nielsky i Slesvig.

flere gange i løbet af året. Gen-
sidighedsaspektet er noget, der
rykker. Det har perspektiv for
alle deltagende parter. Det gode
ved elevudvekslingen er, at Fe-
riekontorets service stopper lige
ved hoveddøren. Den matchede
familie i Danmark og Sydslesvig
skal selv tage skridtet og træde
ind i hinandens hjem. Og det
klarer de fantastisk.

KURSER OG MESSER

Igen i år er der blevet arrangeret
træningsseminarer i feriebørns-
arbejdet, og vi har deltaget i
rejsemesser med mere.

TAK TIL ALLE HJÆLPERE FOR ÅRET 2013

Dette gælder især ferierejsekon-
sulenterne og ferieværterne i
Danmark samt hjælperne fra
Sydslesvig og ikke mindst Græn-
seforeningen.

Sæsonen 2014 starter nu. Hjælp
os med at finde ferieværter i
Danmark. Kontakt dit person-
lige netværk i Danmark og gør
dem nysgerrige efter at høre
mere om Sydslesvigske Børns
Ferierejser.

Klik ind på www.feriebarn.dk

Lis Stolz fra Lyksborg (t.v.) har stadig kontakt
til sin feriesøster Tove Lautrup fra Vejen.

FLENSBORG AVIS OG SKOLEFORENINGEN I UNDERVISNINGEN

ved projektmedarbejder Georg Buhl

Skoletjenesten »Flensborg Avis og Skoleforeningen i Undervisningen« er i sin nuværende form ved at være fortid. Nye tanker til overvejelse er på vej.

BEGYNDelsen

I 2003 indledte Dansk Skoleforening for Sydslesvig og Flensborg Avis et samarbejde om en skoletjeneste. Den blev etableret i tilknytning til skoletjenesten ved Dagbladenes Forening – Pressens Hus i København.

Tjenesten i Pressens Hus er nu blevet reduceret til at være synonym med den årlige landsdækkende aviskonkurrence »Skriv til Avisen«, hvilket betyder, at den som samarbejdspartner nærmest er faldet bort.

Arbejdet med nyhedsformidling og journalistik i skolerne er inde i en rivende udvikling. I

Danmark udvikler det sig mere og mere til et direkte samarbejde mellem de enkelte dagblade og lokale skoler. Pressens Hus har i dag nærmest kun en arrangerende og koordinerende funktion. På den baggrund har Skoleforeningen og Flensborg Avis besluttet at nyvurdere skoletjenesten.

IDEEN

Formålet med skoletjenesten var:

- at fremme elevernes kompetencer i at bruge og forstå det danske sprog
- at udvikle elevernes og interesseredes mundtlige og skriftlige færdigheder

- at indføre elever og lærere i det journalistiske håndværk og dets metoder
- at tilbyde undervisning i at vurdere nyhedsformidlingen i et demokratisk samfund
- at introducere brug og forståelse af digitale medier.
- inspiration på PR-møder
- deltagelse i samarbejdsrådsmøder
- undervisning og rundvisninger i mediehuset Flensborg Avis.

METODEN

Formålet med projektet er blevet realiseret gennem:

- undervisning
- forelæsning
- avisfremstilling
- deltagelse i aviskonkurrencer

EMNERNE

Emnerne har været

- »Skriv en nyhed«
- »Skriv et portræt«
- »Gennemfør et interview«
- »Avisens typografi«
- »Fremstil en avis«
- »Avisen i et demokratisk samfund«
- »Billeder og illustrationer i

Eleverne på Cornelius Hansen-Skolen arbejder på at finde en vinkel i dagens nyhed.

- journalistikken»
- »Digitale medier – teori og praksis«.

BRUGERNE

Brugerne har været

- skoleeleverne på de danske skoler i Sydslesvig
- lærere i Skoleforeningen (kurser og individuel vejledning)
- skoleelever i folkeskoler i Danmark (tre skoler om året)
- Deutscher Schul- und Sprachverein (kurser for lærere og elever to gange årligt)
- universitetet i Flensburg (kursus for nye studerende hvert år)
- friserne og elever på Risum Skole/Risem Schölj (to kurser)

- pressetjenesten på Flensburg Rådhus (fast samarbejde).

Ordningen »Flensburg Avis og Skoleforeningen i Undervisningen« var budgetteret med fem lærertimer pr. uge. Disse fem timer og udgifterne til undervisningsmaterialer blev afholdt af Skoleforeningen. Flensburg Avis stillede en journalistisk arbejdsplads med dertilhørende udstyr til rådighed og trykte undervisningsmaterialet. Det eksisterende samarbejde udløber med udgangen af skoleåret 2013-2014. Alle aftaler om introduktion og undervisning for skoleåret 2013-2014 vil blive udført.

Undertegnede var en del af teamet omkring Skoleforenin-

Interviewteknik som vejen til politisk forståelse for skoleelever. Kursus for lærere fra efterskolerne i DK og lærere for de ældste elever i Sydslesvig afviklet på Flensburg Rådhus sammen med pressemedarbejder Clemens Teschendorf.

gens medlemsavis Fokus og deltog således i redaktionsmøderne for medlemsavisen.

»LOS – LÆR OM SYDSLESVIG Gennem DIGITAL BLADFREMSTILLING«

Dette er titlen på et projekt Flensborg Avis og Dansk Skoleforening i fællesskab har søgt og fået bevilget 490.000 kr. til af Ministeriet for Børn og Undervisning.

Målet for dette projekt er at fremstille undervisningsmateriale til skoleelever i de ældste klasser i Danmark, hvor de lærer om Sydslesvig gennem professionel digital bladfremstilling. Projektet »Lær om

Sydslesvig gennem digital bladfremstilling« kører stadig og vil blive gjort færdigt af Skoleforeningen og Flensborg Avis.

FREMTIDEN

Skoleforeningen og Flensborg Avis har aftalt, at undertegnede afslutter med at udarbejde en rapport over de godt 10 års samarbejde: »Flensborg Avis og Skoleforeningen i undervisningen«.

Rapporten skal redegøre for forløbet og pege på fremtidige muligheder til gavn for elever, lærere, forældre, foreninger og institutioner i et demokratisk samfund i en digital medietid i et grænseland i en globaliseret verden.

VOKSENUNDERVISNINGEN

ved dens sekretær Anne Winkelstrøter

Voksenundervisningen gennemføres især som aftenskolekurser på de danske skoler og institutioner. Hovedvægten ligger på danskurser, men derudover tilbydes mange andre kurser fra forskellige fagområder.

SÆSONEN 2012-2013

I kursusåret 2012-2013 har Voksenundervisningen igen opnået et flot resultat med hensyn til antal kurser og kursister.

Danskundervisningen ligger fortsat på førstepladsen af det samlede kursusudbud og udgør hele 67 % af dette.

På andenpladsen efter danskurserne ligger kurserne inden for motion og bevægelse. Enkelte kurser har her haft op til 32 deltagere, og det ser ud til, at denne udvikling vil fortsætte.

På tallene kan man tydeligt se, at Voksenundervisningen fortsat har et meget højt aktivitetsniveau, og at det er en fast bestanddel af det danske mindretalsliv i Sydslesvig. Det

er glædeligt at se, at der stadig er stort behov og interesse for vores kurser.

Kursusårets resultat er 388 gennemførte kurser mod 379 året før, hvilket har betydet 4180 kursister mod 4211 sidste år. Af de i alt 388 gennemførte kurser har 260 været danskurser på forskellige niveauer. Der er afregnet 6853,3 løntimer. Dette svarer til en lille nedgang på ca. 2 % i forhold til sidste kursusår. I gennemsnit har der været 11 deltagere pr. kursus.

I 2012 er der modtaget 82.749,47 euro (83.645,74 euro) i offentlige tilskud. Dette svarer til en nedgang på under 900 euro i forhold til 2011. Deltagergebyret dækkede 57,6 % af de samlede udgifter til Voksenundervisnin-

Antal kurser			Antal deltagere	
2011-2012	2012-2013		2012-2013	2011-2012
84	82	Dansk for begyndere	898	964
177	173	Dansk for viderekomne	1760	1846
3	5	Dansk litteratur	49	29
1	2	Frisisk	17	8
2	2	Russisk	16	20
2	2	Italiensk	18	14
4	5	Gymnastik for damer	67	56
30	34	Gymnastik for bl. hold/herrer	419	362
2	3	Motion i vand	28	20
5	2	Pensionistgymnastik	37	73
12	19	Yoga, mavedans, pilates, stretching	206	120
12	7	Aerobic, zumba	141	226
3	3	Dans, line dance	26	38
5	5	Håndarbejde	55	57
4	4	Syning	32	33
1	3	Madlavning	30	10
6	8	Porcelænsmaling, glas	68	52
3	3	Tegning, maleri	24	24
12	14	Husflid, hobby, blomsterbinding, pileflet	120	107
4	6	Kor, orkester	83	56
3	2	IT	18	30
4	4	Aktive pensionister	68	66
379	388		4180	4211

gen i 2012, hvilket er ensbetydende med en lille stigning på 1 %. De offentlige tilskud dækkede 26,3 % af de samlede udgifter, og de resterende 16 % blev Skoleforeningens andel.

AFSLUTNINGS-ARRANGEMENTET

Sæsonafslutningen 2012-2013 fandt sted i Schwesing den 28. maj 2013. En flok på 25 deltagere besøgte mindestedet for Hu-

sum-Schwesing kz-lejr i Engelsburg og fik en rundvisning på arealet ved Anders Schaltz Andersen.

På Stucks Gastst tte i Schwesing fulgte selve mødet med fremlæggelse af Voksenundervisningens årsberetninger ved formanden og sekretæren med gennemgang af talmaterialet for kursusåret 2012-2013.

VOKSENUNDERVISNINGSN VNET

P  repræsentantskabsmødet den

19. februar 2013 på Treja Danske Skole blev Margrit Detert (DCB) valgt som nyt medlem i Voksenundervisningsn vnet, efter at J rn Aagesen valgte ikke at genopstille.

Voksenundervisningsn vnets syv medlemmer vælges for et år ad gangen. Nævnet konstituerer sig selv og fungerer som forretningsudvalg for repræsentantskabet.

Nævnets formand er Erik Andersen (DLS) og næstformand

Minstededet for
Husum-Schwesing kz-lejr.

Charlotte Bassler (SSF for Flensborg amt). Yderligere nævnsmedlemmer er Bilde Borg (Den Slesvigske Kvindeforening), Anna-Louise Holste (SSF for Sydtønder amt), Erika Jentzen (DSH – Foreningen af Aktive Kvinder), Maike Lohse (SSF) og Margrit Detert (DCB).

VOKSENUNDERVISNINGENS REPRÆSENTANTSKAB

Voksenundervisningens øverste organ er et repræsentantskab, som består af repræsentanter for de danske organisationer og

institutioner i Sydslesvig samt for de med disse samarbejdende frisere.

HJEMMESIDEN

På Voksenundervisningens hjemmeside kan man finde informationer og oplysninger om Voksenundervisningens regler og opbygning samt den aktuelle kursusoversigt, der ajourføres løbende. På de fleste institutioner og undervisningssteder hænger der en lille plakat med henvisning til hjemmesiden www.voksenundervisning.de.

Anders Schaltz Andersen gav en rundvisning på arealet.

LADELUND UNGDOMSSKOLE

ved forstander Hans Jochimsen

Ladelund Ungdomsskole er en gave fra A. P. Møller Fonden, og i 1982 kunne skolen modtage sit første elevhold. I tidens løb er der sket en del ændringer i skolens vilkår, og nye

interne ideer har til stadighed påvirket udviklingen.

Allerede ved skoleårets start kunne vi melde alt optaget. 60 forventningsfulde elever mødte op efter en lang sommerferie, og sammen med forældrene og skolens personale sad de første skoledag bænket i skolens hal. På bordene stod kaffe, juice og kage, og forstanderen havde netop afsluttet sin velkomsttale. Nu skulle der uddeles nøgler, flyttes ind på værelserne og mødes med lærerne og de nye kammerater. Det er på det tidspunkt, mange mødre opdager, at der er ved at ske noget skelsættende i deres liv.

Turen hjem fra skolen kommer til at foregå uden lille Viggo eller lille Lis, og lur mig om ikke manganen en moder fælder et par tårer i bilen. På skolen er der

fuld aktivitet, så det med tårer og hjemve kan stadig holdes på afstand. Heldigvis er det forholdsvis få, der kæmper med savnet af mor og far, men for dem, der gør, er den første nat noget nær uforglemmelig.

I denne første tid er det en vigtig opgave at hjælpe eleverne og deres forældre med at holde stand og ikke give efter for lysten til at afbryde opholdet. Det er uden tvivl benhårdt at sidde med et grædende barn i telefonen. Alligevel opfordrer vi til at holde fast, og for næsten alle ender det da også godt. Hjemveven fortager sig, og kostskolelivet kan folde sig ud.

Også i år har der været en del arrangementer. Jeg vil her nøjes

med at fortælle om vores lejrskole, friluftsdag og danseteateroplevelse – i nævnte rækkefølge.

Lejrskolen gik i år til Blåvand. Selve lejren lå tæt på Vesterhavet og var, hvad man kunne kalde en rigtig godt-vejr-lejr. Kun lidt plads og begrænsede toilet- og badfaciliteter. Det var midt i en regnfuld periode, men heldigvis var vejret med os. Det blev en super lejrskole med både sjov og alvor, og eleverne kom hjem solbrune og i højt humør.

Til friluftsdagen havde vi delt eleverne i tre hold. Der var klatring, fiske- og dræsinetur. Også denne dag skinnede solen, og alle havde en fin dag. Faktisk blev en del på især dræsineturen en smule solskoldede i ansigterne. Dette uagtet, at dræsinerne viste sig at være cykler, der kører på jernbaneskiner.

Danseteatret var i hvert fald jeg rigtig spændt på. Ikke så meget for min egen skyld, men mere på elevernes vegne. Ville de acceptere en teaterform, de

Indskolingsugen byder på mange friluftaktiviteter.

fleste næppe havde oplevet før? Stykket var relativt forståeligt, og en masse papkasser på scenen sørgede for fart over feltet. Eleverne var måske derfor godt med. Alligevel var der efter forestillingen en del spørgsmål til indholdet. Men det var interesserede spørgsmål, så alt i alt var forestillingen faktisk en succes. Og er det ikke netop en af skolens opgaver at præsentere eleverne for oplevelser, de ikke er vant til?

I år har lærere og undertegnede fået et kursus i førstehjælp. Slet ikke uvigtigt, når man i døgn-drift har huset fuldt af teenagere.

Endvidere har vi igen arbejdet en del med antimobning og -rygning. Vi er faktisk blevet ret gode til det med at bekæmpe mobning, men for at komme endnu længere har vi besluttet, at vi vil have et fælles undervisningsmateriale til det første

Ungdomsskolens motocross-tilbud er populært – hjelm og sikkerhedsudstyr er pligt, så snart maskinen tages i brug.

Lejrskole i Prag i
september 2013.

projekt i danskundervisningen. Alle danskhold har nemlig mobning som årets første emne. En lærer har derfor lovet at komme med et oplæg, som vi kan arbejde videre med.

Rygning er efterhånden om ikke alle så dog mange problemers moder. Rygning er jo ikke bare forbudt for vores unge, det er også usundt og dyrt. Desværre har vi ikke opnået de ventede resultater med den hidtidige

indsats, og det er ærgerligt. Vi har således igen set, at skoleåret er sluttet med flere rygere, end det startede. Det er frustrerende, og vi har da også en fast beslutning om næste år at forstærke indsatsen på dette område betragteligt.

Vi håber derfor på at kunne berette om fremskridt i sammenhæng med vores tiltag mod såvel mobning som rygning i næste årsskrift.

UNGDOMSKOLLEGIET

ved forstander Allan Pedersen

Ungdomskollegiet på Marienhölvungsweg i Flensborg blev overdraget Skoleforeningen i 1971 efter en indsamling i Danmark. Det har siden været hjem for fjerntboende unge, som har søgt uddannelse i byen. Herudover kan elever efter skolernes eller PPR's indstilling optages.

Vinteren 2012-2013 kan vel egentlig ikke betegnes som en fimbulvinter, men den fik alligevel stor indflydelse på det praktiske liv på Ungdomskollegiet. Entreprenørmaskiner havde netop opgravet vores parkeringsplads og hovedindgang for

at lave ny kloakering og lægge nye fliser, da frosten satte ind, og arbejdet derfor gik i stå. Ingen kunne dengang forudse, at kollegianere, gæster og i øvrigt alle vareleverancer helt frem til foråret skulle benytte en smal midlertidig indgang i husets

De nye kollegianere ankommer.

fjerneste hjørne. Den nye plads blev indviet med grillpølser i starten af maj.

Indenfor gik det anderledes godt. Vi fik nye tæpper og stole på alle elevværelser, og op mod sommerferien fik de unge endelig adgang til et trådløst netværk; to master sikrer, at alle værelser nu har adgang til internettet. For at ingen skal føle sig fristet til at sidde over computeren hele natten, slukkes adgangen til nettet sidst på aftenen og tændes først om morgenen igen.

Kollegiets kokkelærling, Fabian Hansen, er nu påbegyndt sit andet læreår. Hans uddannelse foregår primært i kollegiets køkken, hvor kollegianerne løbende kan smage og bedømme hans færdigheder. For at gøre Fabians uddannelse komplet samarbejder vi med Strandhotel Glücksburg, hvor en del af Fabians praktik foregår.

De unge kollegianere er i alderen fra 14 til 20 år, og den aldersforskel må vi naturligvis

tage højde for, når vi tilrettelægger vores hverdag. Selvom alle står op kl. 06.45, spiser morgenmad, smører madpakke og går i skole, og selvom alle skal deltage i middagsmåltidet og gøre rent på eget værelse, er der forskel. De yngste skal for eksempel lave lektier under opsyn, ligesom vi siger godnat til dem kl. 22.30, mens dem over 18 år alle har en hoveddørsnøgle og i princippet kan komme og gå, som de vil. Det er positivt, at de ældre elever både er søde og hjælpsomme over for de nye

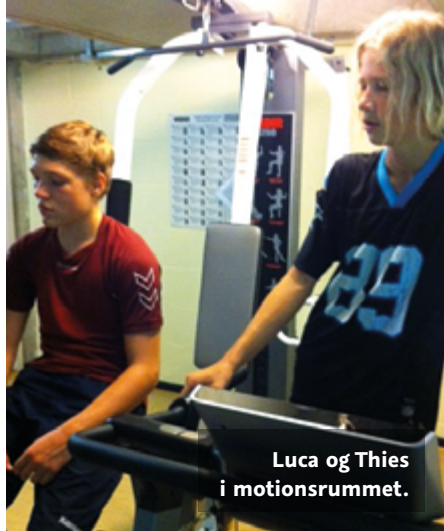

Fabian Hansen og køkkenchef, Klaus Petersen.

og derved videregiver den gode tone og hjemlige atmosfære, der skal være i vores hus.

Jeg må dog dryppe lidt malurt i bægeret. Jeg synes, at alt for mange af de unge ryger. De må naturligvis ikke ryge på kollegiets område, men det lader ikke til, at oplysning og kampagner endnu har fået tag i alle.

Heldigvis løbes der hver dag ture i skoven, de fleste unge er aktive i SdU's foreningsliv, og der er unge i kollegiets motionsrum flere timer hver dag.

Vi har i det forgangne år igen haft besøg af unge fra forskellige steder i verden i forbindelse med Duborg-Skolens udvekslingsprogrammer, og det er altid spændende med et frisk pust udefra. Lad mig derfor også benytte lejligheden til at takke skolen for et godt samarbejde.

JARUPLUND HØJSKOLE

ved forstander Dieter Paul Küssner

Jaruplund Højskole er ifølge sin fundats: »en dansk folkehøjskole i Jaruplund, Sydslesvig. Højskolen blev rejst i 1949-50 ved hjælp af gaver fra højskole- og andelsbevægelsen i Danmark.« Højskolens formål er ifølge fundatsen: »at drive en dansk folkehøjskole på basis af en folkelig, grundtvigsk tradition og med særligt hensyn til, at højskolen er en del af det folkeligt-kulturelle arbejde i det danske mindretal i Sydslesvig. Højskolen ser som sin opgave at øge kendskabet til grænselandets historiske udvikling, at formidle et indblik i landsdelens kulturelle mangfoldighed samt at skabe interesse for nye strømninger i Europa.«

FORMÅLSBESKRIVELSENS REALISERING I 2012-2013

Trods den omfattende ombygning og renovering af højskolen er det lykkedes at fastholde et stabilt deltagerantal ved vores kurser. Der har ikke været klager trods støj, snavs og rumlige begrænsninger. Foråret 2012 var således præget af rød fløjs værelsesrenovering; for enkelte kurser måtte vi derfor tilbyde overnatning i landsbyen. Familiehøjskolen sprængte alle rammer med 72 deltagere.

Også her var der stor ros til lærerne, der fik gennemført et flot kursusforløb med telt og gymnastiksal som undervisningsrum. Fem af sommerens øvrige kurser har haft fuld belægning. Efterårskurserne mangler dog fortsat en bredere tilslutning.

Kursusplanen 2013 er ved at blive gennemført. Den indeholder foruden vores vedtægtsbestemte brede grænselands- og mindretalsorientering også den ønskede formidling af interesse for europæiske strømninger.

Et kursus med besøg hos det sorbiske mindretal i Bautzen sætter således fokus på tysk og europæisk mindretalspolitik, der ligeledes formidles med en dansk synsvinkel ved vores grænselandskurser. Forbindelsen til Grønland og Færøerne er fastholdt ved gennemførelsen af rejsekurser.

For et styrke bindingen til dansk sprog og kultur i mindretallet tilbyder vi et »Sydslesvig Goddag«-kursus for nye forældre i vores skolevæsen i efterårsferien. Vi ønsker også at tilrettelægge weekendkurser for denne sydslesvigske målgruppe. Da byggeriet også i 2013 giver be-

grænset råderum, vil de sydslesvigske aktiviteter først kunne realiseres målrettet i 2014.

Både denne aktivitet, og ønsket om at styrke nordiske elevers deltagelse i vores lange kursus, kræver dog en marketingsindsats, der med vores nuværende begrænsede reklamebudget ikke rækker. Både katalog og internetpræsentation klares i dag af skolens fire lærere, der, sammen med undervisning, vagter og udlejningsvirksomheden året rundt, er fuldt optaget arbejdsmæssigt.

De traditionelle danskkurser som »Bildungsurlaub« fort-

sætter midlertidigt, idet vores mangeårige kursuslærer har fundet fast ansættelse andetsteds. Vi gennemfører de aftalte kurser med egne lærerkræfter, men har endnu ikke kunnet finde en kursuslærer, der ønsker at gennemføre danskurser på højskolen i eget regi.

Foruden et omfattende tilbud af korte kurser og et 12 ugers kursus for unge kursister, der i 2013 er udvidet til 16 uger, har højskolen gennemført 6 ugekurser for foreninger og kommuner fra Danmark. Desuden har højskolen planlagt og gennemført højskole dage for foreninger og andre interessegrupper.

Dansk Skoleforening har benyttet stedet til kursusvirksomhed for pædagoger og lærere. Der har desuden været udlejning af lokaler til både Flensborg by, vores egne skoler og børnehaver samt foreningslivet. Foredrag og servering for besøgsgrupper har trods byggeriet været omfattende.

Når ombygning og renovering af højskolen er gennemført i begyndelsen af 2014, vil Sydslesvig have en fortsat smuk, men også fuldt moderne højskole, der kan styrke varetagelsen af det danske mindretals ønske om at fastholde forbindelsen med Danmark.

Familiehøjskoleudflugt til vadehavet.

MINDRETALS- POLITIK OG SKOLEGANG

– den »offentlige skole« for det danske mindretal

ved generalkonsul Henrik Becker-Christensen

MINDRETALLETS »MOTOR«

For en del år siden blev der afholdt en »Sydslesvigkonference«, hvor det danske mindretals nutid og fremtid blev livligt diskuteret. I et af indlæggene blev de danske skoler her karakteriseret som »mindretallets motor«. Det er en rammende betegnelse.

Nu gør skolerne – og børneinstitutionerne – det selvsagt ikke alene. Der skal mere til. Det danske mindretal råder da også over en bred vifte af foreninger, institutioner og organisationer, der i Sydslesvig gør det muligt i mange henseender at leve en dansk tilværelse i det tyske samfund – så at sige fra vugge til grav. Blandt disse aktører kan nævnes Sydslesvigsk Forening, Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger, Dansk Kirke i Sydslesvig, Dansk Sundhedstjeneste, Dansk Centralbibliotek, Flensborg Avis og, for det politiske

livs vedkommende, Sydslesvigsk Vælgerforening. De – og flere til – tager sig alle af vigtige sider af ungdoms- og voksenlivet.

Men det er i børnehaverne og i skolerne, at de helt unge får et grundlæggende kendskab til dansk sprog og kultur. Det supplerer bestræbelserne i hjemmet og bygger nyt til. Børnehaverne og skolerne er således med til at lægge fundamentet til næste generation og dermed sikre mindretallets fremtid. Det er her udtrykket »motoren« har sin berettigelse.

DE FØRSTE MINDRETALSSKOLER

Set i bakspejlet har skolerne alle dage haft en stor mindretalspolitisk betydning. Det blev klart efter afståelsen i 1864 af hertugdømmet Slesvig til de tyske sejrherre – om end med modsat fortegn. For i de følgende årtier blev den dansksindede befolkning udsat for et massivt forsøg på national ensretning i det tyske kejserrige. Det gjaldt også skolen, hvor al undervisning fra 1889 skulle foregå på tysk bortset fra fire ugentlige religionstimer. Samtidig blev den sidste danske privatskole lukket.

Det kan på denne baggrund ikke undre, at indførelsen af den danske folkeskole i 1920 i Nordslesvig i datiden blev kaldt for »genforeningens bedste gave«. Det var en følge af Tysklands nederlag i 1. verdenskrig og de to folkeafstemninger, der førte til landsdelens genforening med Danmark.

Med grænsedragningen i 1920 blev grunden lagt til det danske

og det tyske mindretal, som vi kender dem i dag.

I Nordslesvig kunne det tyske mindretal fra starten gøre brug af tysksprogede afdelinger af folkeskolen eller egne privatskoler, der modtog offentlige tilskud. I 1921 var der oprettet 23 tysksprogede kommunale skoleafdelinger, men de blev i de følgende år »overhalet« af de mange nyoprettede tyske privatskoler. Således var der i 1936 52 tyske privatskoler og 33 offentlige tysksprogede skoleafdelinger.

I Sydslesvig betød Weimarforfatningen af 1919 et brud med den hidtidige tvangspolitik. Ifølge artikel 113 måtte det tyske riges fremmedsprogede folke dele ikke »ved lovgivning og forvaltningen hindres i deres frie, folkeejendommelige udvikling, i særdeleshed ikke i brugen af deres modersmål ved undervisningen, ved den indre forvaltning og retsplejen«. To andre artikler åbnede mulighed for oprettelse af privatskoler og bestemte, at der ved undervis-

ning i offentlige skoler skulle tages hensyn til, »at anderledes tænkendes følelser ikke såres«.

Det kneb imidlertid for de lokale myndigheder at vænne sig til de nye tider. Det blev klart i Flensborg, efter at magistraten i marts 1920 havde bekendtgjort, at der ville blive oprettet en folkeskole med dansk undervisningssprog. Over 900 børn blev tilmeldt, men en kommission afgjorde, at kun ca. 400 var indkommet rettidigt. Af disse anså kommissionen kun 240 for »at være skikkede« til optagelse. Udelukkelsen af de mange børn skete blandt andet med henvisning til manglende dansk kundskaber. Modsat det frie skolevalg i Danmark, var der her tale om et såkaldt »objektivt« kriterium. Undervisningen blev påbegyndt den 1. oktober 1920.

Større betydning fik det, at en kreds af dansksindede i maj 1920 oprettede »Dansk Skoleforening for Flensborg og Omegn«. Blandt de første initiativer var oprettelsen af en privat dansk realskole. Den kunne i

1924 rykke ind i en nyopført bygning på Duborg Banke og blev siden kendt under navnet Duborg-Skolen.

Det var tanken at forsyne landdistrikterne med vandre lærere, men nogle steder ville man også gerne have egen skole. Det var imidlertid forgæves, da de tyske myndigheder afslog andrageren herom. I stedet tilbød Skoleforeningen eftermiddags- og aftenundervisning i flere danske hjem.

En restriktiv mindretalspolitik var imidlertid ikke længere et isoleret tysk anliggende. Efter at sagen havde vakt international opmærksomhed, blev der sadlet om i Berlin. I 1926 gjorde et »reskript til ordning af mindretalsskoleforholdene i Slesvig regeringsdistrikts grænseområde« det muligt foruden i Flensborg at oprette skoler i Flensborg Landkreds og Sydtønder Kreds (den nordlige del af vore dages Kreis Nordfrisland). Det var et krav, at mindst den ene af forældrene var født i eller stammede fra dette område eller

Danmark, og at den pågældende havde en fast forbindelse med »dansk folkeejendommelighed«. Det gav stødet til, at der blev oprettet en offentlig dansk skole i Harreslev. Snart efter blev der også oprettet danske privatskoler i Tarup, Kobbemølle, Jaruplund, Langbjerg og Ladelund.

Ved udgangen af 1928 gik de preussiske myndigheder et afgørende skridt videre i en ny skoleforordning. Det danske mindretal blev her kort og godt defineret som »de folkedele i riget, der bekender sig til den

danske nationalitet«, og det blev således tilføjet: »bekendelsen af at høre til mindretallet må hverken efterprøves eller bestrides«. Hermed blev sindelagsprincippet også anerkendt syd for grænsen. Fra da af blev der parallelitet på dette grundlæggende område ud fra devisen: »Minderheit ist wer will« – mindretal er, hvem der vil være det. Det var i kraft heraf, at der med hjælp fra Grænseforeningen i 1930 blev åbnet en dansk privatskole i Slesvig. I 1935 kom der også en skole i Tønning.

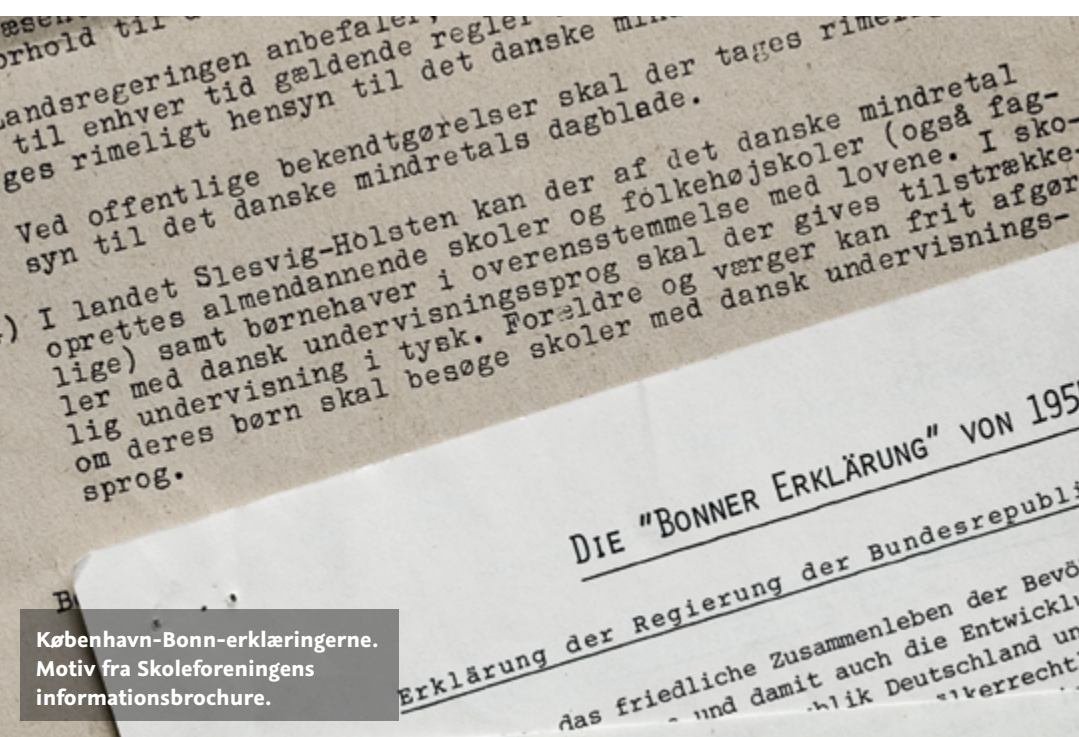

NYBRUD I 1945

Ved afslutningen af 2. verdenskrig i 1945 skete der store ændringer med de to mindretals skolevæsener.

I Danmark blev alle tyske privatskoler beslaglagt af staten som erstatning for de beløb, som de tyske myndigheder havde trukket i Nationalbanken til udbygning af mindretallets skolevæsen under besættelsen. Samtidig blev alle kommunale tysksprogede skoleafdelinger

nedlagt. Hermed stod det tyske mindretal bogstaveligt på bar bund i undervisningsmæssig henseende. Med den i august 1945 oprettede »Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig“ blev grunden lagt til et nyt skolevæsen for mindretallet. I 1948 fik den mulighed for at tilbagekøbe 13 af de tidligere privatskolebygninger. Herpå gik det fremad med hjælp fra Forbundsrepublikken. I 1964 rådede det tyske mindretal over 28 skoler.

København-Bonn-erklæringerne.
Motiv fra Skoleforeningens
informationsbrochure.

I Sydslesvig førte det nationale opbrud i 1945 til, at de danske skoler bredte sig som ringe i vandet over hele landsdelen. Mens der ved den tyske kapitation kun var 9 danske skoler, var der i 1950 80 skoler. I de første år efter krigen var der fortsat dansksprogede folkeskoler i Flensborg, men de blev afviklet efter krav fra de tyske myndigheder. Fra da af var hele det danske skolevæsen – lige som det tyske mindretals skolevæsen – organiseret i privat regi. Fra 1969 var det Dansk Skoleforening for Sydslesvig, der stod for driften af samtlige danske skoler.

Som nævnt var de to mindretals skolevæsener nu organiseret som privatskoler. Men med myndighedernes afvikling af de tysk- og dansksprogede folkeskoleafdelinger nord og syd for grænsen, kom mindretallenes skolevæsener i praksis til at fungere som »offentlige« skolevæsener for de respektive mindretal. De er de eneste, der sikrer, at børn og unge fra mindretallene får mulighed for at få

undervisning på modersmålet. De varetager dermed en opgave, som ud fra en moderne mindretalspolitisk tilgang ellers ville være tilfaldet det offentlige.

KØBENHAVN-BONNERKLÆRINGERNE

Det var derfor naturligt, at København-Bonnerklæringerne fra 1955 understregede de to mindretals rettigheder til at oprette egne skoler, og at de – som noget nyt – fik ret til at afholde anerkendte eksaminer. For Duborg-Skolen betød det, at den herefter selv kunne afholde studentereksamen, der er anerkendt i både Danmark og Tyskland. Det samme gælder i dag også A. P. Møller Skolen i Slesvig.

På skoleområdet har det også betydning, at København-Bonnerklæringerne sikrer, at bekendelsen til henholdsvis tysk og dansk nationalitet og kultur er fri og ikke må »bestrides eller efterprøves« af myndighederne. Det er en bestemmelse, som fortsat har aktualitet.

LIGESTILLING AF ELEV- TILSKUD

Med København-Bonn-erklæringerne var grunden lagt til en fredelig udvikling i forholdet mellem mindretal og flertal.

Siden da er der i takt med samfundsudviklingen også kommet nye bestemmelser til gavn for mindretallene.

På skoleområdet fik det således stor betydning, at det i 1985 lykkedes for Sydslesvigsk Vælgerforenings landdagsmand, Karl Otto Meyer, at få gennemført ligestilling med hensyn til tyske elevtilskud til det danske mindretals skoler.

Inden det kom så vidt, havde Meyer flere gange i 1970'erne stillet krav om en trinvis forhøjelse af elevtilskuddet til de danske skoler fra 80 % til 100 % af de gennemsnitlige driftsudgifter i de tyske skoler. Ministerpræsident Gerhard Stoltenberg (CDU) anså derimod 80 % for rimeligt med henvisning til den »kraftige understøttelse« de danske skoler fik fra den danske stat. Det fik Karl Otto Meyer til

under finanslovsdebatten i 1977 i Landdagen at replicere, at han jo også betalte 100 % i skat, så det var uretfærdigt med kun 80 % i tilskud til mindretallets skoler.

Da Uwe Barschel (CDU) i 1982 efterfulgte Stoltenberg som ministerpræsident, blev der indledt et kursskifte i mindretalspolitikken. Det udmøntede sig bl.a. i en trinvis forhøjelse af elevtilskuddet til de danske skoler til 100 % i 1985. Deri lå også en anerkendelse af den opgave, de varetager for det danske mindretal.

ARTIKEL 5

At der var grøde i mindretalspolitikken viste sig i 1990, hvor den slesvig-holstenske »Landdessatzung« blev revideret og fik formel status som delstatsforfatning. Her blev ordlyden i artikel 5 fra 1949 om, at bekendelsen til et nationalt mindretal er fri, men ikke fritager for de almindelige statsborgerlige pligter suppleret med følgende hensigtserklæring:

»Den kulturelle egenart og den politiske medvirken af nationale mindretal og folkegrupper står under landets, kommunernes og kredsenes beskyttelse. Det nationale danske mindretal og den frisiske folkegruppe har krav på beskyttelse og støtte«.

Et synligt eksempel herpå var efterfølgende skolelovens bestemmelse om, at det danske mindretals skoler var berettiget til at modtage et elevtilskud på 100 % af den gennemsnitlige udgift til elever på et tilsvarende klassetrin i den offentlige tyske skole. Begrundelsen for denne ligestilling var, at det

danske mindretals skoler ikke kan sammenlignes med andre private skoler, men i praksis fungerer som offentlige skoler for den dansksindede del af befolkningen.

LIGESTILLING PÅ »STAND BY«

I slutningen af 1990'erne førte økonomiske problemer imidlertid til, at skoleordningen kom under pres fra landsregeringen. Efter en række forhandlinger med udsigt til større nedskæringer og en dansk demonstration i Kiel foran Landdagen blev elevtilskuddene til Dansk Skoleforening for Sydslesvig fast-

Demonstration i Kiel i 1997.

frosset (1998-niveau) for årene 1999-2001. I de følgende år skete der kun mindre justeringer af elevtilskuddet.

Efter langvarige forhandlinger mellem Skoleforeningen og det slesvig-holstenske undervisningsministerium nåede man i november 2004 frem til en principaftale om de fremtidige tilskud til det danske mindretals skoler. Parterne enedes blandt andet om, at det ved finanslovs-

forhandlingerne for 2006 skulle »undersøges«, om der igen kunne ydes et elevtilskud på 100 % af gennemsnitsudgiften i den offentlige skole. Undervisningsministeriet anerkendte endvidere, at det danske mindretals skoler har en tilsvarende betydning for mindretallet, som de tyske skoler for flertallet.

Realiseringen af de nævnte tiltag blev henlagt til tiden efter landdagsvalget i februar 2005.

Demonstration i Flensburg i 2012.

NY SKOLELOV

Det skete i januar 2007, hvor der med vedtagelsen af en ny slesvig-holstensk skolelov blev sat et midlertidigt punktum for 10 års diskussion om ligestillingen af elevtilskuddet til de danske skoler.

Ifølge § 124 ville Skoleforeningen for hver elev modtage et tilskud på 100 % af de gennemsnitlige offentlige elevudgifter på tilsvarende skoletrin – med virkning fra den 1. januar 2008. Det betød en tilbagevenden til den ordning, som blev indført i midten af 1980'erne. Skolelovens ord om, at tilskuddet ydes »uafhængigt af behov« var ikke nye, men har fortsat stor mindretalspolitisk betydning.

Set med mindretallets briller udmærkede loven sig også ved, at de danske skoler ikke længere var sidestillet med andre privatskoler, men indtog en særstilling. Det gjaldt ikke kun den højere tilskudsprocent, men også det forhold, at mindretallets skoler havde fået en egen paragraf og afsnit i skoleloven. Det

underbyggede Skoleforeningens udsagn om, at de danske skoler i praksis fungerer som offentlige skoler for mindretallet.

SKOLESAGEN

Det varede frem til den 26. maj 2010, hvor landsregeringen som et led i en større sparerunde op-hævede ligestillingen af elevtilskuddet. Med virkning fra 2011 blev tilskuddet reduceret fra 100 % til 85 % af gennemsnitsudgiften i den offentlige skole svarende til en samlet reduktion på 4,7 mio. euro i de årlige tilskud til det danske mindretals skoler.

Det udløste mange og langvarige protester fra det danske mindretal – blandt andet i form af en stor underskriftindsamling samt flere demonstrationer og resolutioner. Det vakte også megen opmærksomhed i Danmark og bevirkede, at den danske regering flere gange tog sagen op over for såvel den slesvig-holstenske landsregering som forbundsregeringen. Det skete blandt andet med en understregning af det principielle spørgsmål i sagen: at den hidtidige ligestilling mellem

mindretal og flertal ville ophøre og dermed anerkendelsen af, at de danske skoler i praksis har status som offentlige skoler for mindretallet.

De mange henvendelser bar frugt i Berlin og førte til, at forbundsdagen i 2011 og 2012 bevilgede et årligt tilskud på 3,5 mio. euro til Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Det begrænsede skadevirkningerne af det reducerede tilskud fra landsregeringen, så det kun – hvilket for de pågældende var slemt nok – var én stor dansk skole i Flensborg, der måtte lukke.

ATTER LIGESTILLING AF ELEVTLISKUD

Efter regeringsskiftet i 2012, hvor SSW blev en del af landsregeringen sammen med SPD og De Grønne, er ligestillingen af elevtilskuddet blevet genindført og dermed også anerkendelsen af, at de danske skoler i praksis fungerer som offentlige skoler over for mindretallet. Det skal i den forbindelse nævnes, at CDU officielt nu igen går ind for ligestillingen. Det er meget glæ-

deligt, at mindretalspolitikken hermed på dette centrale område atter bliver båret af det store flertal af de politiske partier i landet Slesvig-Holsten.

I indledningen til denne artikel blev det nævnt, at de danske skoler i Sydslesvig kan betegnes som mindretallets »motor«. Som det fremgår af ovenstående, var der startvanskeligheder i 1920'erne, og nogle gange har »motoren« frem til vor egen tid også »brummet«. I skrivende stund kører den takket være ny smøreolie lydefrit.

Dette gælder også anerkendelsen af de danske skolers praktiske virke som den »offentlige skole« for mindretallets børn og unge. Med hertil hører, at forældrene bakker op – ikke kun til skolerne og børnehaverne, men til mindretallet som helhed. Det kan gøres på mange måder, men det er i hvert fald naturligt, at man også gør brug af nogle af de mange danske kulturelle tilbud og andre udfoldelsesmuligheder, der ligger uden for skolens hverdag.

AF DAGBOGEN

Et udpluk af nyheder fra Skoleforeningens medlemsblad Fokus og hjemmesiden i perioden oktober 2012 til september 2013.

4. oktober 2012

Traditionen tro holdes der motionsdag på de danske skoler i Sydslesvig sidste dag inden efterårsferien. Skolernes Motionsdag er en anderledes skoledag med fokus på fællesskab og bevægelse.

25. oktober 2012

500 elever og gæster fra Flensborg og omegn møder op på Søndertorv til Spil Dansk Dagen med »Tango Tanja« Ture Pejtersen og »Primadonna Donna« Eberhard von Oettingen i Flensborg. I Husum kan gæsterne opleve 140 syngende børn i Mariekirken. Elever og forældre, der er

mødt op på Ejderskolen i Rendsborg, får en helt særlig overraskelse, idet Danmarks Radio sender en hilsen ned til skolen som det sydligste sted, der deltager i fællessangen.

29. oktober – 1. november 2012

Flere end 1200 skolebørn har været i biograferne i UCI Kinowelt i Flensborg og Capitol Filmpalast i Slesvig i sammenhæng med filmfestivalen »BUSTER på farten«. »BUSTER Filmfestival for Børn og Unge« er Danmarks største filmfestival for børn og unge og viser et bredt udvalg af de prisbelønnede film fra hele verden.

2. november 2012

Sønder Brarup Børnehave fejrer 60 års fødselsdag. Dagen starter med sang og dukketeater. Børnene har lavet kartoffelsuppe til frokost, og forældrene inviterer til overdådig buffet, inden festen afslutter med lanterneoptog gennem byen.

5.-18. november 2012

Feriekontoret kan melde hele 100 match svarende til 200 deltagende elever fra Sydslesvig og Danmark til elevudveksling i uge 45-46 og har dermed næsten fordoblet sidste års deltagertal.

7. november 2012

Gymnasielever deltager i »Operation Dagsværk«, der dette år støtter det irakiske ungdomsarbejde.

8. november 2012

Menighedernes børne- og ungdomsarbejde og Skoleforeningen inviterer flere end 800 børn til at gå »På sporet af Jesus« under årets store kristendomsprojekt i Flensborghus, der levendegør Det Nye Testaments beretninger om Jesus gennem mødet med bibelske scener og personer.

5. december 2012

Slesvig bys tre danske skoler spreder sammen med Slesvig Spejderorkester juleglæde med julekoncert i Pauluskirken.

17. december 2012

Alexander von Oettingen, Anke Tästensen, Michaela Wagner og Lisbet Mikkelsen Buhl præsenterer den nye bog om mindretalspædagogik,

der udgives i et samarbejde mellem det tyske mindretals Deutscher Schul- und Sprachverein für Nord-schleswig, Center for Mindretals-pædagogik ved University College Syddanmark og Skoleforeningen.

22. januar 2012

De tre fællesskoler i Flensborg – Duborg-Skolen, Gustav Johannsen-Skolen og Cornelius Hansen-Skolen – inviterer til jobinformationsmesse på Duborg Skolen.

1. februar 2013

Finja Pörksen fra 10. klasse på Husum Danske Skole får tildelt Jens Jessen-prisen, der uddeles af Grænseforeningen i Sønderborg for godt kammeratskab og for dygtighed og flid i dansk og historie.

8. februar 2012

Skolelever deltager i Danmarks Indsamling 2013 til fordel for 12 konkrete projekter i 11 afrikanske lande.

13. februar 2012

Sydslesvigkredsen for Danmarks Børne- og Ungdomskor inviterer til sit årlige korstævne for skolekor. 2010 elever fra Jes Kruse-Skolen, Gottorp Skolen, Hiort Loren-

zen-Skolen A. P. Møller Skolen, Lyksborg Danske Skole, Kobbermølle Danske Skole, Skovlund-Valsbøl Danske Skole, Harreslev Danske Skole samt Jørgensby-Skolen, Gustav Johannsen-Skolen og Cornelius Hansen-Skolen deltog.

23. februar 2013

Skoleforeningens styrelse inviterer til temalærdag på A. P. Møller Skolen. Næsten 200 forældre og ansatte i Skoleforeningen er med for at diskutere og deltage i forskellige workshops og lytte til foredrag af hjerneforsker Ann-E. Knudsen.

23. februar 2013

For fjerde år i træk gennemfører Skoleforeningen i samarbejde med Grænseforeningen »Efterskolernes dag« i Sydslesvig. 16 efterskoler fra

hele Danmark møder op for at præsentere deres arbejde for eleverne.

5. marts – 15. april 2013

Center for Undervisningsmidler og Dansk Centralbibliotek udstiller »Bibiana« – en samling af verdens bedste børnebogillustrationer – på Flensborg Bibliotek. Udstillingen ledsages af undervisningsmaterialer, der sætter børns kompetencer som fortællere og formidlere i fokus, samt en række workshops for elever fra 3. klasse til 11. årgang.

21. marts 2013

Fællesrådet orienteres om helhedskonceptet for Sild, den nye »Handleplan vedrørende seksuelt misbrug af børn og unge for institutioner under Dansk Skoleforening for Sydslesvig«, afstemmer om Skoleforeningens

regnskab for finansåret 2012 og drøfter Skoleforeningens driftsbudget for finansåret 2013 til Fællesrådsmødet på Oksevejens Skole i Flensborg.

Fællesrådsmødet i marts holdes på Oksevejens Skole.

10.-14. april 2013

Musicalen »Pinocchio« med 250 medvirkende fra 21 forskellige skoler i Sydslesvig giver over 6000 børn og voksne en fantastisk oplevelse.

Musicalen »Pinocchio« er en stor oplevelse for medvirkende og publikum.

17. april 2013

Årets høvdingeboldturnering i Sydslesvig afsluttes med den store Sydslesvig-finale mellem elever fra Harreslev Danske Skole og Medelby Danske Skole i Idrætshallen i Flensborg. Holdet fra Harreslev kvalificerer sig til den store semifinale i Jylland.

29. april 2013

Danske institutioner i Sydslesvig er traditionen tro med til Dansens Dag, som fejres overalt i Danmark.

Dansens Dag bliver i Egernførde rykket ud i skolegården.

12. maj 2013

A. P. Møller Skolen er skueplads for et afsnit af den tyske kriminalserie »Tatort«, hvori mindretallet for første gang indgår i en underholdningsfilm som en naturlig del af virkeligheden i landsdelen.

15. maj 2013

Alle 7. og 8. klasser på de danske skoler i Flensborg by samles til en boldspildag på stadion i Flensborg og spiller både hockey, fodbold, M-bold og håndbold.

Hockey er en af disciplinerne til boldspildagen i Flensborg.

22. maj 2013

Som afslutningen på hårde, men konstruktive forhandlinger mellem SSW, Skoleforeningen og undervisningsministeriet i Kiel lykkes det i et møde mellem statssekretær Dirk Loßback, delstatens mindretalsrådgiver, Renate Schnack, og Skoleforeningens formand, Per Gildberg, næstformand, Udo Jessen, direktør Anders Molt Ipsen samt yderligere repræsentanter for undervisningsministeriet og Skoleforeningen at blive enige om en ny tilskudsmodel for de danske skoler i Sydslesvig,

der sikrer, at en elev fra mindretallet fremover får tildelt den samme resurse til sin skolegang som en tilsvarende elev i den offentlige tyske skole.

9. juni 2013

Flere hundrede børn fra daginstitutionerne i og omkring Flensborg samles på årsmødepladsen i Skovgade for at optræde sammen med Professor dr. ABC. På årsmødepladsen i Tønning optræder daginstitutionerne med farvesange og regnbuefarvede faldskærme.

Daginstitutionerne sætter præg på De Danske Årsmøder 2013.

5. juli – 2. august 2013

Omtrent 500 elever fra de danske skoler får en sommerferieoplevelse i Danmark arrangeret af Feriekontoret.

13. august 2013

Efter fælles anstrengelser fra forældre og personale i Askfelt Børnehave, Skoleforeningen og SSW tilbagekalder Askfelt Kommuneråd sin tidligere beslutning om at sænke normeringen i den danske børnehave i Askfelt med henvisning til antallet af ledige pladser i den tyske børnehave.

14. august 2013

Skoleforeningens styrelse vedtager at etablere indsatsområdet »Styrk læringsmiljøerne og løft fagligheden« for at udvikle det professionelle læringsmiljø og således styrke og udvikle børnenes og elevernes læring samt faglighed ud fra egne forudsætninger i Skoleforeningens institutioner.

15.-16. august 2013

87 ledere fra Skoleforeningens daginstitutioner og skoler deltager i en fælles lederkonference. I intensive gruppedrøftelser arbejdes der med muligheder for et tættere samarbejde i skolekredsene.

24. august 2013

Skoleforeningens dragebådshold padler suverænt ved Flensborgs

traditionelle dragebådsstævne og kommer på andenpladsen i Challenge-Cup.

30. august 2013

På hjemrejsen fra en studietur til Schweiz og Tyskland gæster Folketingets Børne- og Undervisningsudvalg Duborg-Skolen og får en orientering om Skoleforeningens virksomhed og Duborg-Skolen.

31. august 2013

Skoleforeningen starter en indsamling og opfordrer sine institutioner og medlemmer til at støtte de krigsramte børn i Syrien.

2. september 2013

A. P. Møller Skolen fejrer fem-årsdagen for indvielsen af skolen ved dronning Margrethe den 1. september 2008 med et stort fællesarrangement med foredrag ved rektor Jørgen Kühl og Henning Morgen fra A. P. Møller-Mærsk Group og en præsentation af skolens nye hjemmeside ved vicerektor Flemming Rasmussen.

2.-6. september 2013

Venskabsbyernes Ungdomskonference i Sydslesvig afvikles under deltagelse af 24 gymnasielever fra de

Ungdomskonferencen sætter fokus på grænser.

fire nordiske lande og lige så mange fra de to gymnasieoverbygninger i Sydslesvig. Konferencens mål er at styrke den nordiske identitet; årets tema er »Grænser«.

14.-15. september 2013

Konsulenterne for Sydslesvigiske Børns Ferierejser mødes til 24 timers træningsseminar og septembermøde og arbejder med feriebarndoms overordnede værdier. Formand Ulla Bay bliver genvalgt på mødet, der holdes på Christian Paulsen-Skolen.

19. september 2013

Fællesrådsmødet på Læk Danske Skole har fokus på fælles læring og undervisningsdifferentiering. Formandens beretning godkendes enstemmigt.

24. september 2013

Skoleforeningens fælleselevråd for skoleåret 2013-2014 med repræsentanter fra alle danske fællesskoler i Sydslesvig konstitueres ved et møde på Duborg-Skolen.

Fælleselevrådets forretningsudvalg består af:

Formand Paul Schwinger (Gustav Johannsen-Skolen), næstformand Maj Ghislaine Tolkmitt (Sønder Brarup Danske Skole), sekretær Michael Eybye (Gustav Johannsen-Skolen), kasserer Paul Hinze (Duborg-Skolen), Coco Heger (Jes Kruse-Skolen) og Matti Ullrich (Sønder Brarup Danske Skole)

De øvrige medlemmer er:

Lisa Marie Höpfner (A. P. Møller Skolen), Leif Hansen (A. P. Møller Skolen), Oliver Hein (Bredsted Danske Skole), Alisha Jakobsen (Bredsted Danske Skole), Linea Kopf (Cornelius Hansen-Skolen), Kajen Friedrichsen (Cornelius Hansen-Skolen), Tjorven Arp (Duborg-Skolen), Larissa Fließ (Vesterland-Kejtum Danske Skole), Marius Hellberg (Vesterland-Kejtum Danske Skole), Patricia Weitz (Husum Danske Skole), Enya Kempkes (Husum Danske Skole), Viljo Thiemke (Jens Jessen-Skolen), Ida Marie Tode (Jes Kruse-Skolen) og Oscar Meyer (Læk Danske Skole).

NYE LEDERE

Skoleinspektør
Klaus Andersen,
Hatlund-Langballe
Danske Skole

Skoleinspektør
Solveig Aggerholm,
Husum Danske Skole

Børnehaveleder
Per Ole Baumert,
Rendsborg Børnehave

Skoleinspektør
Lisbet Mikkelsen Buhl,
Vesterland-Kejtum
Danske Skole

Skoleinspektør
Anne Clausen,
Skovlund-Valsbøl
Danske Skole

Afdelingsleder
Torben Hansen,
Duborg-Skolen

Børnehaveleder
Majbrit Herrguth,
Tarp Børnehave

Skoleinspektør
Susanne Møller,
Bavnehøj-Skolen,
Humtrup

Skoleinspektør
Anja von Oettingen,
Sørup Danske Skole

Skoleinspektør
Bjørn Schindhelm
Petersen,
Bredsted Danske Skole

Skoleinspektør
Jonna Rebentisch,
Satrup Danske Skole

Skoleinspektør
Inga Thamsen,
Store Vi Danske Skole

JUBILÆER

25-ÅRS JUBILÆUM

- 01.01.13 Overlærer Lene Berthing Andersen, Hanved Danske Skole
- 01.01.13 Skolebuschauffør Hans Joachim Nielsen, Store Vi Danske Skole
- 02.01.13 Overlærer Gudrun Jansen-Bistram, Jørgensby-Skolen
- 15.01.13 Overlærer Birgit Tove Arnkjær, Gustav Johannsen-Skolen
- 15.01.13 Lektor Susanne Klüver, Duborg-Skolen
- 01.02.13 Pedel Karl-Georg Pingel, Trene-Skolen
- 13.05.13 Rengøringsassistent Roswitha Büchmann, Gottorp-Skolen
- 16.05.13 Pedel Jon Jacobsen, Jens Jessen-Skolen
- 01.08.13 Overlærer Joan Brommann, Cornelius Hansen-Skolen
- 01.08.13 Overlærer Karen Dierks-Andresen, Sønder Brarup Danske Skole
- 01.08.13 Tilsynsmedhjælper Brigitte Heide, Hiort Lorenzen-Skolen
- 01.08.13 Overlærer Ute Jessen, Risum Skole/Risem Schölj
- 01.08.13 Overlærer Herluf Linde, Jørgensby-Skolen
- 01.08.13 Overlærer Jane Mölck, Treja Danske Skole
- 01.08.13 Overlærer Dorte Nissen, Gottorp-Skolen
- 01.08.13 Overlærer Niels Egholm Nissen, Hiort Lorenzen-Skolen
- 01.08.13 Overlærer Charlotte Suppras-Schmidt, Læk Danske Skole
- 01.08.13 Skoleinspektør Ole Jørgensen Uth, Gustav Johannsen-Skolen
- 10.08.13 Skolesekretær Jette Blunck, Gustav Johannsen-Skolen
- 15.08.13 Rengøringsassistent Edith Jens, Vestermølle Danske Skole
- 20.08.13 Pædagog Marianne Kaas-Diedrichsen, Ingrid-Hjemmet
- 01.11.13 Børnehaveleder Ursula Heide, Husum Børnehave
- 15.11.13 Pædagogmedhjælper Petra Behnk, Isted Børnehave

40-ÅRS JUBILÆUM

- 01.02.13 Overlærer Kirsten Breuch, Sørup Danske Skole
- 01.08.13 Overlærer Heidrun Jagomast-Abt, Hiort Lorenzen-Skolen
- 01.08.13 Overlærer Birthe Kohrt, Hatlund-Langballe Danske Skole
- 01.08.13 Børne- og skolefritidschef Birgit Messerschmidt, Centralforvaltningen
- 01.08.13 Børnehaveleder Bodil Meyer, Skovgades Børnehave
- 01.08.13 Skoleinspektør Mariann Petersen, Sønder Brarup Danske Skole

PENSIONISTER

01.02.12	Pædagog Kerstin Thomsen (pension med tilbagevirkende kraft)
31.08.12	Pedel Hermann Prühs
31.12.12	Rengøringsassistent Rosemarie Domke
31.12.12	Skoleinspektør Peter Lynggaard Jacobsen
31.12.12	Overlærer Hans Kristian Jensen
31.12.12	Rengøringsassistent Rosemarie Jensen
31.12.12	Skolesekretær Margit Johannsen
31.12.12	Skoleinspektør Sven Johannsen
31.12.12	Rengøringsassistent Jytte Liescher
31.12.12	Pædagogisk konsulent Bodil Steenvinkel
31.01.13	Overlærer Birgit Seidler
28.02.13	Pædagogmedhjælper Irmtraut Bjerringgaard
28.02.13	Overlærer Kirsten Futtrup
28.02.13	Skoleinspektør Horst Gronwald
28.02.13	Overlærer Niels-Ole Lindgaard
28.02.13	Lektor Ingra Sallaba
28.02.13	Overlærer Anna Marie Birkebæk Sørensen
31.03.13	Skoleinspektør Asger Gyldenkærne
30.04.13	Pædagogmedhjælper Marianne Michaelsen
30.04.13	Skoleinspektør Bente Semmelhack
30.06.13	Overlærer Inge Marie Hansen
30.06.13	Børnehaveleder Karin Horup
30.06.13	Overlærer Vibeke Bjørn Larsen
30.06.13	Rengøringsassistent Nanny Mundt
30.06.13	Pædagog Birgit Schumacher
30.06.13	Overlærer Editha Wehlitz

- 31.07.13 Overlærer Hans-Joachim Holm
- 31.07.13 Pædagogmedhjælper Ursula Kreutzer
- 31.07.13 Lektor Ole Møller
- 31.07.13 Pedel Hans-Jürgen Nielsen
- 31.07.13 Overlærer Joachim Otten
- 31.07.13 Overlærer Karen Sofussen
- 31.07.13 Børnehaveleder Klaus Strunz
- 31.08.13 Tilsynsmedhjælper Brigitte Heide
- 31.08.13 Overlærer Heidrun Jagomast-Abt
- 31.08.13 Overlærer Birte Kohrt
- 31.08.13 Kontorassistent Doris Jensen Lindgaard
- 31.08.13 Pædagogmedhjælper Susan Meyer
- 31.08.13 Skoleinspektør Kirsten Riediger
- 31.08.13 Skoleinspektør Else Marie Rieks-Pedersen
- 31.08.13 Skoleinspektør Hanne Tappe
- 31.08.13 Skoleinspektør Holger Terkelsen
- 31.08.13 Overlærer Brigitta Wulff
- 30.09.13 Rengøringsassistent Kirsten Ageley
- 30.09.13 Lektor John Vinther Drachmann
- 30.09.13 Lektor Anna Olesen
- 30.09.13 Skoleinspektør Zolveigh Ravn
- 30.09.13 Overlærer Cornelia Schleising-Duggen
- 31.10.13 Lektor dr. Dieter Arker
- 31.10.13 Pedel Christian Bendix Mommsen
- 30.11.13 Børnehaveleder Ralf Gburek
- 30.11.13 Køkkenassistent Lilian Jensen

VENNER, VI MISTEDE

- * 30. juni 1926 **Fhv. lærer Uwe Simonsen**
† 02. november 2012 Uwe Simonsen blev i august 1973 ansat ved Jørgensby-Skolen i Flensborg, hvor han gjorde tjeneste indtil sin pensionering i december 1976.
- * 23. januar 1942 **Fhv. overlærer Willi Petersen**
† 05. november 2012 Willi Petersen blev i august 1966 ansat ved Agtrup Danske Skole og Læk Danske Skole, hvor han gjorde tjeneste indtil sin pensionering i august 2002.
- * 15. maj 1943 **Fhv. pædagog Gerda Tech**
† 17. november 2012 Gerda Tech var fra juli 1966 til april 1984 ansat i flere børnehaver i Flensborg by.
- * 29. juli 1926 **Fhv. skoleinspektør Svend Arne Schmidt**
† 07. februar 2013 Svend Arne Schmidt blev i august 1972 ansat som skoleinspektør ved Vesterland-Kejtum Danske Skole, hvor han gjorde tjeneste indtil sin pensionering i juli 1986.
- * 10. oktober 1924 **Fhv. børnehaveleder Helene Petersen**
† 15. marts 2013 Helene Petersen var fra december 1955 til september 1957 ansat som pædagog ved børnehaven Jens Jessen til minde, Mariegade i Flensborg. Fra oktober 1957 til september 1971 var Helene Petersen ansat som leder ved Ingrid-Hjemmet i Flensborg og fra august 1975 til november 1978 som leder ved Tarp Børnehave. I december 1978 blev Helene Petersen ansat som pædagog ved Bustrupdam Børnehave i Slesvig, hvor hun gjorde tjeneste indtil sin pensionering i oktober 1984.

* 7. maj 1933

† 16. marts 2013

Fhv. faglærer Helga Kristensen

Helga Kristensen var fra januar 1965 og frem til sin pensionering i juli 1993 ansat som faglærer ved Harreslev Danske Skole, Jens Jessen-Skolen, Jørgensby-Skolen, Christian Paulsen-Skolen og Gustav Johannsen-Skolen.

* 12. december 1937

† 11. april 2013

Fhv. overlærer Elisabeth Vognsen

Elisabeth Vognsen blev ansat som leder ved den danske skole i Lindholm i juni 1960. I april 1961 blev Elisabeth Vognsen ansat som leder ved den danske skole i Mårkær og herefter som lærer ved den danske skole i Brebøl/Bøl. Fra januar 1969 var Elisabeth Vognsen ansat ved Kaj Munk-Skolen i Kappel, hvor hun gjorde tjeneste indtil sin pensionering i december 1997.

* 14. august 1944

† 09. juni 2013

Fhv. børnehaveleder Inger Christensen Hurst

Inger Christensen Hurst blev i oktober 1967 ansat som pædagog ved Riddergades Børnehave. I august 1973 blev Inger Christensen Hurst ansat som leder ved samme institution, hvor hun gjorde tjeneste indtil sin pensionering i april 2007.

* 13. august 1964

† 23. juli 2013

Pædagogmedhjælper Sabine Petersen

Sabine Petersen var fra august 1981 ansat i Hostrup Børnehave.

* 19. marts 1947

† 23. august 2013

Fhv. rengøringsassistent Brigitte Knuth

Brigitte Knuth blev i maj 1982 ansat ved Ungdomskolelegiet, hvor hun gjorde tjeneste indtil sin pensionering i april 2010.

- * 22. februar 1925 **Fhv. forstander Jørgen Petersen**
† 11. september 2013 Jørgen Petersen blev ansat ved Slesvig folkeskole i august 1950. Fra 1951 til 1954 var Jørgen Petersen ansat ved skolen i Sønderløgum, og i 1954 blev han ansat som skoleleder ved skolen i Ladelund. I juli 1982 blev Jørgen Petersen ansat som forstander ved Ladelund Ungdomsskole, hvor han gjorde tjeneste indtil sin pensionering i august 1989.
- * 15. december 1926 **Fhv. skoleinspektør Georg Lesch**
† 29. september 2013 Georg Lesch blev i august 1958 ansat som skoleinspektør ved Nykirke skole, hvor han gjorde tjeneste indtil sin pensionering i december 1991.
- * 29. januar 1929 **Fhv. børnehaveleder Tove Læssøe Dreller**
† 10. oktober 2013 Tove Læssøe Dreller blev i februar 1954 ansat som pædagog ved Egernførde Børnehave. Fra august 1955 var hun ansat i børnehaven på Holm i Slesvig. I januar 1956 blev Tove Læssøe Dreller ansat som leder ved Gottorp-Skolens Børnehave, hvor hun gjorde tjeneste indtil sin pensionering i november 1991.
- * 08. januar 1940 **Fhv. skolesekretær Kirsten Reese**
† 18. oktober 2013 Kirsten Reese blev i august 1976 ansat ved Duborg-Skolen, hvor hun gjorde tjeneste indtil sin pensionering i marts 2002.
- * 12. maj 1923 **Fhv. overlærer Ester Margrethe Lange**
† 22. oktober 2013 Esther Margrethe Lange blev ansat ved den danske skole i Oversø i september 1947. Fra august 1950 var hun ansat ved de danske skoler i Tarup og Husby. I august 1974 blev Esther Margrethe Lange ansat ved Kobbermølle Danske Skole, hvor hun gjorde tjeneste indtil sin pensionering i september 1990.

STATISTIK

Antal børn og elever pr. hhv. 1.6.2013 og 1.9.2013.

DAGINSTITUTIONER

Flensborg by

1.6.2013

Engelsby Børnehave	48
Fjordvejens Børnehave	37
Tarup Børnehave	22
Ingrid-Hjemmet	56
Julie Ramsing-Børnehaven	24
Jørgensby Børnehave	44
Kilseng Børnehave	45
Oksevejens Børnehave	57
Duborg Børnehave	43
Skt. Hans-Børnehaven	36
Skovgades Børnehave	82
Vesterallé Børnehave	37
I alt Flensborg by	531

Slesvig-Flensborg amt

1.6.2013

Hanved Børnehave	46
Harreslev Børnehave	66
Harreslevmark Børnehave	44
Hostrup Børnehave	21
Husby Børnehave	31
Isted Børnehave	23
Jaruplund Børnehave	35
Kappel Børnehave	55
Kobbermølle Børnehave	30
Lyksborg Børnehave	60
Mårkær Børnehave	27
Skovlund Børnehave	28

Ansgar-Børnehaven	22
Bustrupdam Børnehave	64
Gottorp-Skolens Børnehave	40
Hiort Lorenzen-Skolens Børnehave	97
Hatlund Børnehave	32
Store Vi-Vanderup Børnehave	54
Sønder Brarup Børnehave	52
Sørup Børnehave	30
Tarp Børnehave	55
I alt Slesvig-Flensborg amt	912

Nordfrisland amt

1.6.2013

Bramstedlund Børnehave	24
Bredsted Børnehave	52
Drage Børnehave	22
Frederiksstad Børnehave	40
Garding Børnehave	21
Humtrup Børnehave	25
Husum Børnehave	70
Læk Børnehave	57
Nibøl Børnehave	28
Risum Børnehave	16
Aventoft Børnehave	17
Tønning Børnehave	35
Vesterland-List Børnehave	37
Vyk Legestue	10
Ørsted Børnehave	30
I alt Nordfrisland amt	484

Rendsborg-Egernfærde amt 1.6.2013

Askfelt Børnehave	40
Bydelsdorf Børnehave	42
Borreby Børnehave	61
Egernfærde Børnehave	41
Kiel-Pries Børnehave	44
Rendsborg Børnehave	49
Vestermølle Børnehave	19
I alt Rendsborg-Egernfærde amt	296

Flensborg by 531**Slesvig-Flensborg amt 912****Nordfrisland amt 484****Rendsborg-Egernfærde amt 296****Daginstitutioner i alt 2.223**

Kaj Munk-Skolen, Kappel	59
Kobbermølle Danske Skole	38
Lyksborg Danske Skole	82
Medelby Danske Skole	23
Satrup Danske Skole	32
Skovlund-Valsbøl Danske Skole	58
Gottorp-Skolen, Slesvig	154
Hiort Lorenzen-Skolen, Slesvig	195
Store Vi Danske Skole	52
Bøl-Strukstrup Danske Skole	41
Sønder Brarup Danske Skole	180
Sørup Danske Skole	39
Trene-Skolen, Tarp	74
Treja Danske Skole	51
Vanderup Danske Skole	27
I alt Slesvig-Flensborg amt	1.993

SKOLER**Flensborg by 1.9.2013**

Cornelius Hansen-Skolen	262
Duborg-Skolen	535
Gustav Johannsen-Skolen	418
Jens Jessen-Skolen	265
Jørgensby-Skolen	282
Oksevejens Skole	97
I alt Flensborg by	1.859

Slesvig-Flensborg amt 1.9.2013

A. P. Møller Skolen	591
Hanved Danske Skole	49
Harreslev Danske Skole	144
Hatlund-Langballe Danske Skole	25
Husby Danske Skole	43
Jaruplund Danske Skole	36

Nordfrisland amt 1.9.2013

Bredsted Danske Skole	126
Hans Helgesen-Skolen, Frederiksstad	95
Bavnehøj-Skolen, Humtrup	43
Husum Danske Skole	275
Ladelund-Tinningsted Danske Skole	26
Læk Danske Skole	286
Nibøl Danske Skole	55
Vidingherreds Danske Skole, Nykirke	36
Risum Skole/Risem Schölj	37
Uffe-Skolen, Tønning	64
Vesterland-Kejtum Danske Skole	86
Vyk Danske Skole	13
Ladelund Ungdomsskole	58
I alt Nordfrisland amt	1.200

Rendsborg-Egernfærde amt 1.9.2013

Askfelt Danske Skole	57
Jes Kruse-Skolen, Egernfærde	316
Jernved Danske Skole, Dänischenhagen	64
Ejderskolen, Rendsborg	198
Risby Danske Skole	29
Vestermølle Danske Skole	22

I alt Rendsborg-Egernfærde amt 686**Flensborg by 1.859****Slesvig-Flensborg amt 1.993****Nordfrisland amt 1.200****Rendsborg-Egernfærde amt 686****Skoler i alt 5.738****SKOLEFRITIDSORDNINGER****Flensborg by 1.9.2013**

Oksevejens Skole	39
------------------	----

I alt Flensborg by 39**Slesvig-Flensborg amt 1.9.2013**

Hanved Danske Skole	32
Hatlund-Langballe Danske Skole	18
Husby Danske Skole	36
Jaruplund Danske Skole	28
Lyksborg Danske Skole	57
Medelby Danske Skole	17
Satrup Danske Skole	18
Skovlund-Valsbøl Danske Skole	39
Gottorp-Skolen, Slesvig	49
Store Vi Danske Skole	13
Bøl-Strukstrup Danske Skole	15
Sønder Brarup Danske Skole	26

Sørup Danske Skole	19
--------------------	----

Trene-Skolen, Tarp	27
--------------------	----

Treja Danske Skole	18
--------------------	----

Vanderup Danske Skole	19
-----------------------	----

I alt Slesvig-Flensborg amt 431**Nordfrisland amt 1.9.2013**

Bredsted Danske Skole	37
-----------------------	----

Hans Helgesen-Skolen, Frederiksstad	34
-------------------------------------	----

Bavnehøj-Skolen, Humtrup	24
--------------------------	----

Ladelund-Tinningsted Danske Skole	16
-----------------------------------	----

Læk Danske Skole	23
------------------	----

Nibøl Danske Skole	20
--------------------	----

Vidingherreds Danske Skole	13
----------------------------	----

Risum Skole / Risem Schölj	15
----------------------------	----

Uffe-Skolen, Tønning	29
----------------------	----

I alt Nordfrisland amt 211**Rendsborg-Egernfærde amt 1.9.2013**

Askfelt Danske Skole	24
----------------------	----

Ejderskolen	12
-------------	----

Jernved Danske Skole	48
----------------------	----

Risby Danske Skole	19
--------------------	----

I alt Rendsborg-Egernfærde amt 103**Flensborg by 39****Slesvig-Flensborg amt 431****Nordfrisland amt 211****Rendsborg-Egernfærde amt 103****Skolefritidsordninger i alt 784**

LEJRSKOLER OG FERIEKOLONIER

Lejrskoler

Rendbjerg 14 hold fra 13 skoler med 388 elever og 39 ledere.

Vesterled 24 hold fra 19 skoler med 714 elever og 73 ledere.

Feriekoloni

Hjerpsted 22 hold fra 35 daginstitutioner med 843 børn og 166 ledsagere.

EFTERSKOLEOPHOLD I DANMARK

Angiver udelukkende antallet af de sydslesvigske elever, der har søgt elevstøtte via Dansk Skoleforening for Sydslesvig til deres efterskoleophold i Danmark.

Efterskole i Danmark

Elevstøtte 60 elever.

Rinkenæs Efterskole underholder til
»Efterskolernes dag« på Duborg-Skolen.

KURSER

Skoleforeningens kurser og pædagogiske arrangementer for pædagoger og lærere

Kursus	Lektioner	Deltagere
Basiskursus i førstehjælp (7 kurser)	14	77
Bytte-viden-café-eftermiddag	3	200
Børneyoga (2 kurser)	2,5	20
Den fleksible indskolingsfase	20	24
Diplomuddannelsen i Ledelse LD	48+	24
Fremstil sjove ting af træ	4	17
Hvordan man omgås med psykisk syge forældre	2	14
Inspirationskursus for billedkunstlærere	5	19
Introduktionskurser til Lyksborg Historiske Værksted (2 kurser)	å 5	20
Introduktionskursus for nyansatte pædagoger og lærere, modul I	12	55
Introduktionskursus for nyansatte pædagoger og lærere, modul II	18,5	34
Introduktionskursus for nyansatte pædagogmedhjælpere, modul I	14	25
Konflikthåndtering i pædagogisk arbejde	6	27
Kreativt inspirationskursus (2 kurser)	4,5	41
Kursus for sikkerhedsrepræsentanter (2 kurser)	å 9	46
Læringsmiljø og konflikthåndtering	54	52
Man lærer fag gennem sprog – og sprog gennem fag	9	14
Motorik – Spring sproget frem	5	35
Målsætning, differentiering og evaluering (2 møderækker)	å 15	30
Pædagogik og relationer	18	30
Pædagogiske Dage	10	112
Redskabsgymnastik (2 kurser)	å 8	29
Samfunds-fag og erhvervsvejledning (kombinationskursus)	40	33
Samspil	8	30
Sansemotorikken i daginstitutioner	4	30
Spil op i SFO'en	3,5	17
Sprog og Læsning i daginstitution og SFO, modul II	24	20
Støttepædagogik på børn med psykisk syge forældre	2	7
TRAS	6	26
Vedligeholdelseskursus i førstehjælp (13 kurser)	4	83

FERIEPLANER

SKOLERNE PÅ FASTLANDET

	<i>Første feriedag</i>	<i>Sidste feriedag</i>
Jul	Mandag den 23.12.2013	Fredag den 03.01.2014
Forår/påske	Tirsdag den 22.04.2014	Fredag den 02.05.2014
Sommer	Mandag den 14.07.2014	Fredag den 22.08.2014
Efterår	Mandag den 13.10.2014	Fredag den 24.10.2014
Jul	Mandag den 22.12.2014	Fredag den 02.01.2015

SKOLERNE PÅ ØERNE

	<i>Første feriedag</i>	<i>Sidste feriedag</i>
Jul	Mandag den 23.12.2013	Fredag den 03.01.2014
Forår/påske	Tirsdag den 22.04.2014	Fredag den 02.05.2014
Sommer	Mandag den 14.07.2014	Fredag den 15.08.2014
Efterår	Mandag den 06.10.2014	Fredag den 24.10.2014
Jul	Mandag den 22.12.2014	Fredag den 02.01.2015

DAGINSTITUTIONERNES FERIELUKNING PÅ FASTLANDET

	<i>Første feriedag</i>	<i>Sidste feriedag</i>
Jul	Mandag den 23.12.2013	Fredag den 03.01.2014
Sommer	Mandag den 21.07.2014	Tirsdag den 12.08.2014
Jul	Tirsdag den 23.12.2014	Fredag den 02.01.2015

DAGINSTITUTIONERNES FERIELUKNING PÅ ØERNE

	<i>Første feriedag</i>	<i>Sidste feriedag</i>
Jul	Mandag den 23.12.2013	Fredag den 03.01.2014
Efterår	Mandag den 06.10.2014	Fredag den 24.10.2014
Jul	Tirsdag den 23.12.2014	Fredag den 02.01.2015

DAGLIG LEDELSE OG ADMINISTRATION

DIREKTIONEN

Direktør Anders Molt Ipsen,

AMI@skoleforeningen.org

Vicedirektør/skolechef Uwe Prühs,

Uwe.Pruehs@skoleforeningen.org

Børne- og skolefritidschef

Birgit Messerschmidt, *Birgit.*

Messerschmidt@skoleforeningen.org

Afdelingsleder Olaf Runz, *Olaf.*

Runz@skoleforeningen.org

Direktionssekretær Sabine

Oetzmann

Reception/omstilling

Tlf. +49 (0) 461/5047-0

Fax +49 (0) 461/5047-137

Receptionist Karin Kjær Henriksen

Kontorassistent Jens Schütze (vikar)

Kommunikation

Fokusredaktør Daniel Dürkop

Kommunikationsmedarbejder

Katrine Hoop

BØRNE- OG

SKOLEFRITIDSKONTORET

Tlf. +49 (0) 461/5047-180

Børne- og skolefritidschef Birgit

Messerschmidt

Pædagogisk konsulent Petra von
Oettingen

Kontorassistent Tina Enke

Kontorassistent Philipp Micha

Kontorassistent Marianne

Rautenstrauch-Stadil (vikar)

Kontorassistent Edita Siebert

Kontorassistent Antje Thies

PÆDAGOGISK-ADMINISTRATIV AFDELING

Afdelingsleder Olaf Runz

Gymnasiekontoret

Tlf. +49 (0) 461/5047-115/119

Afdelingsleder Olaf Runz

Skolekontoret

Tlf. +49 (0) 461/5047-115/119

Vicedirektør/skolechef Uwe Prühs

Skolekonsulent Eberhard von

Oettingen

Kontorassistent Tove Hinriksen

Kontorassistent Sabrina Mohrhof

IT-Kontoret

IT-chef Leif-Olaf Truelsen-Knigge

IT-systemadministrator Arne

Carstensen

IT-systemadministrator Anja Husfeld

IT-systemadministrator Holger
Johannsen

IT-systemadministrator Jens-Peter
Jürgensen

IT-systemadministrator Leif Møller

IT-supporter Frank Domke

IT-supporter Karsten Weber

IT-elektriker Carsten Tiedemann

FORHANDLINGS- OG PERSONALEKONTORET

Konst. leder Bjarne Stenger-Wulff

Sekretariatsleder Ingolf Julius

Kontorassistent Tanja Kloppenburg

Kontorassistent Jutta Lange

Adm. medarb. Gudrun von
Oettingen

Fuldmægtig Birgit Poppel

Adm. medarb. Anne Winkelströter

ØKONOMIAFDELINGEN

Afdelingsleder Ilka Börner

Lønningskontoret

Kontorleder Bjørn Ulleseit

Kontorassistent Sandra Bossen

Kontorassistent Dorte Harm

Kontorassistent Angela Nissen

Kontorassistent Sabine Plöger

Finansbogholderiet

Kontorleder Diana Jessen

Kontorassistent Mike Albert

Kontorassistent Anja Grundtvig
Hansen

Kontorassistent Gesa Schmidt

Kontorassistent Kirsten Schäfer

Beihilfe-Kontoret

Kontorleder Birgit Tschirner

Kontorassistent Brigitta Seidel

TEKNISK AFDELING

Wrangelstr. 6, 24937 Flensburg

Afdelingsleder Dirk Clausen

Kørselsleder Henning Wietz

Teknisk medarbejder Marianne
Damerow

Teknisk medarbejder Thomas Heyer

Teknisk medarbejder Dennis Kellner

Teknisk medarbejder Henry Lassen

Teknisk medarbejder Jens Wriedt

Teknisk medarbejder/energi
Stephen-Ole Peichl

Teknisk medarbejder/energi Frank
Rosada

Kontorassistent Marit Hadler

Kontorassistent Horst Otte

Elektrikermester Daniel Boeck

Pedel Thomas Sörensen

Håndværker Michael Demuth

Håndværker Stefan Volling

Elev Torben Hansen

PÆDAGOGISKE OG FAGLIGE SERVICEYDELSER

PÆDAGOGISK PSYKOLOGISK RÅDGIVNING (PPR)

Wrangelstr. 6, 24937 Flensburg eller

Postfach 1415, 24904 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/57 08 70

Fax +49 (0) 461/58 18 16

Ledende skolepsykolog Hans Jessen,

Hans.Jessen@skoleforeningen.org

Souschef skolepsykolog Mona

Jochimsen

Skolepsykolog Lone Flindt Lücke

Skolekonsulent Christine

Kernbichler (vikar)

Skolekonsulent Katrin Lass

Skolekonsulent Ellen Schütt

Kontorassistent Jessica Jensen

(vikar)

Kontorassistent Katja Wrobel

Skolesocialarbejder Sabine Krebs

Skolesocialarbejder Peter Martens

Skolesocialarbejder Juana Riepe

CENTER FOR UNDERVISNINGS- MIDLER I SYDSLESVIG (CFU)

Stuhrsallee 33, 24937 Flensburg eller

Postfach 1461, 24904 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/5047-146

Fax +49 (0) 461/5047-153

Leder skolekonsulent Claus Fischer,

Claus.Fischer@skoleforeningen.org

Souschef skolekonsulent

Hans-Christian Christiansen,

Hans-Christian.Christiansen@skole-foreningen.org

Skolebibliotekar Gabriele Fischer-

Kosmol

Kontorassistent Mette Christesen

Kontorassistent Heike Ehlerts

Kontorassistent Bodil Friis

Chauffør Volker Lüthgens

Indkøb og ekspedition af Undervisningsmidler (Indkøbskontoret)

Fax +49 (0) 461/5047-143

ik@skoleforeningen.org

Kontorleder Jens Jessen

Kontorassistent Petra Davids

Kontorassistent Sascha Urban

SKOLEKONSULENTER VED PPR

Specialundervisning

Katrin Lass, PPR, *Katrin.Lass@skoleforeningen.org*

Christine Kernbichler, PPR
(vikar), *Christine.Kernbichler@skoleforeningen.org*

Specialundervisning af elever med generelle indlæringsvanskeligheder

Ellen Schütt, Gottorp-Skolen, *Ellen.Schuett@skoleforeningen.org*

SKOLEKONSULENTER VED SKOLEKONTORET OG CFU

Dansk

Tina Joost, Cornelius Hansen-Skolen, *Tina_Joost@skoleforeningen.de*

Tysk

Henry Bohm, Læk Danske Skole, *Henry_Bohm@skoleforeningen.de*

Engelsk

Karen Salomonsen, Cornelius Hansen-Skolen, *Karen_Salomonsen@skoleforeningen.de*

Matematik

Reimo Hinske, Jes Kruse-Skolen, *Reimo_Hinske@skoleforeningen.de*

Historie, samfundsfag, kristendomskundskab, geografi, biologi og natur/teknik

Kirsten la Cour Hansen, Gustav Johannsen-Skolen, *lac@skoleforeningen.de*

IT, fysik og kemi

Hans-Christian Christiansen, CfU, *HC@skoleforeningen.de*

Faglig medhjælper musik

Ture Pejtersen, Cornelius Hansen-Skolen, *ture_pejtersen@skoleforeningen.de*

FERIEKONTORET

Stuhrsallee 22, 24937 Flensburg
Tlf. +49 (0) 461/56664
info@feriebarn.dk

Leder skolekonsulent Eberhard von Oettingen, *Eberhard.von.Oettingen@skoleforeningen.org*
Sekretær Ulla Salomonsen
Adm. medarb. Marcelo Funke

VOKSENUNDERVISNINGEN

Stuhrsallee 22, 24937 Flensburg eller Postfach 1461, 24904 Flensburg
Tlf. +49 (0) 461/5047-155

Sekretær for Voksenundervisningsnævnet Anne Winkelströter, *Anne.Winkelstroeter@skoleforeningen.org*

DAGINSTITUTIONER

ASKFELT BØRNEHAVE

(opr. 1962)

Dorfstr. 25, 24358 Ascheffel

Tlf. +49 (0) 43 53/5 24

Børnehaveleder

Linda Skrydstrup, Linda.Skrydstrup@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Ursel Bogner

Medarbejdere

Pædagog Grit Beth

Pædagog Sussie Østergaard

Pæd.medhj. Inge Henningsen

Pæd.medhj. Ulrike Strelow

AVENTOFT BØRNEHAVE

(opr. 1967)

Nambüll 6, 25927 Avenoft

Tlf. +49 (0) 46 64/2 97

Børnehaveleder

Anette Nahnsen, Anette.Nahnsen@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Jessica Fuhrbach

Medarbejdere

Pædagog Malene Kuhr Lorenzen

Pæd.medhj. Ingrid Bitschkat

BORREBY BØRNEHAVE, EGERNFØRDE

(opr. 1967)

Saxtorfer Weg 58 a, 24340 Eckernförde

Tlf. +49 (0) 43 51/8 14 78

Fax +49 (0) 43 51/87 93 83

Børnehaveleder

Lene Jessen Roost, Lene.Roost@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Oliver Folge

Medarbejdere

Pædagog Saskia Henkel

Pædagog Tina Janzen

Pædagog Ralf Timm

Pæd.medhj. Ilona Dehncke-Höcker
(vikar)

Pæd.medhj. Bianca Hansen

Pæd.medhj. Tanja Pfeifer

Pæd.medhj. Karen Witt

BRAMSTEDLUND BØRNEHAVE

(opr. 1969)

Dorfstr. 2, 25926 Bramstedlund

Tlf. +49 (0) 46 66/8 81

Børnehaveleder

Gitte Hansen Christiansen,
*Gitte.Hansen.Christiansen@
skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Tatjana Rehbein

Medarbejdere

Pædagog Ina Blaas
Pæd.medhj. Susanne Crusius
Pæd.medhj. Stephanie Hansen

BREDSTED BØRNEHAVE

(opr. 1955)
Herrmannstr. 8 a, 25821 Bredstedt
Tlf. +49 (0) 46 71/29 68

Børnehaveleder

Torge Petersen, *Torge.Petersen@
skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Mirko Kleinen

Medarbejdere

Pædagog Bente Eilks
Pædagog Runa Homrighausen
(orlov)
Pædagog Horst Müller
Pæd.medhj. Randi Appel
Pæd.medhj. Nina Hansen (vikar)
Pæd.medhj. Kirsten Iwersen

Pæd.medhj. Mona Kwoka
Pæd.medhj. Carola Sievertsen
(orlov)

BUSTRUPDAM BØRNEHAVE, SLESVIG

(opr. 1953)
Husumer Baum 9 c, 24837 Schleswig
Tlf. +49 (0) 46 21/3 29 14

Børnehaveleder

Lars Jeß, *Lars.Jess@
skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Solvej Jensen

Medarbejdere

Pædagog Herdis Matlok-Finke
Pædagog Sonja Nelius
Pædagog Jonathan Siems
Pæd.medhj. Bettina Carstensen
Pæd.medhj. Ilona Ernst
Pæd.medhj. Jette Balling Jacobsen
Pæd.medhj. Michéle Johannsen

BYDELSDORF BØRNEHAVE

(H.C. Andersen Børnehave, opr. 1966)
Mühlenstr. 30, 24782 Büdelsdorf
Tlf. +49 (0) 43 31/3 17 46

Børnehaveleder

Bodil Gulev Vogel, *Bodil.Vogel@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Tina Wohlgehagen

Medarbejdere

Pædagog Sylvia Böhrensen
Pædagog Carina Hansen
Pæd.medhj. Angelika Janzen
Pæd.medhj. Jutta Mainusch-Kresinsky
Pæd.medhj. Marie-Luise Wille

DRAGE BØRNEHAVE

(opr. 1964)
Achterum 22, 25878 Drage
Tlf. +49 (0) 48 81/78 87

Daginstitutionens ledelse

Daginstitutionsleder Jette Rasmussen (også Frederiksstad Børnehave), *Jette.Rasmussen@skoleforeningen.org*
Afdelingsleder Maik Hedtkamp, *Maik.Hedtkamp@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

May-Britt Hartwig

Medarbejdere

Pæd.medhj. Astrid Nolte-Larsen
Pæd.medhj. Sabine Rieck

DUBORG BØRNEHAVE, FLENSBURG

(dannet ved sammenlægning 2006 af *Bertha Wulff-Børnehaven, opr. 1922, og Riddergade Børnehave, Worsøe Schmidts Minde, opr. 1951*)
Ritterstr. 5, 24939 Flensburg
Tlf. +49 (0) 461/2 98 23

Børnehaveleder

Mette Madsen, *Mette.Madsen@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Susanne Thomsen

Medarbejdere

Pædagog Anne-Christin Petersen
Pædagog Carmen Riese
Pæd.medhj. Yvonne Bernardini (vikar)
Pæd.medhj. Sabine Geipel-Nissen
Pæd.medhj. Tanja Krüger
Pæd.medhj. Angelika Weinschenk

EGERNFØRDE BØRNEHAVE

(*Brdr. Broust Børnehave, opr. 1953*)
Hans-Chr.-Andersen-Weg 6, 24340 Eckernförde
Tlf. +49 (0) 43 51/54 78
Fax +49 (0) 43 51/72 69 68

Børnehaveleder

Linda Skrydstrup (konstitueret),
*Linda.Skrydstrup@
skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Franziska Hansen

Medarbejdere

Pædagog Silke Lorenzen
Pædagog Kirsten Wiedemann
Pæd.medhj. Martina Staewen

ENGELSBY BØRNEHAVE, FLENSBORG

*(Margrethe Gudme-Hjemmet, opr.
1950)*
Neuer Weg 9, 24943 Flensburg,
Tlf. +49 (0) 461/6 55 30

Daginstitutionens ledelse

Daginstitutionsleder Torsten
Schönhoff (også Tarup Børnehave),
*Torsten.Schoenhoff@skoleforeningen.
org*
Afdelingsleder Louise Petersen,
Louise.Petersen@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Therese Sonntag

Medarbejdere

Pædagog Jette Dethlefsen

Pædagog Sina Konietzko (orlov)
Pædagog Hanne Suttmann
Pæd.medhj. Doris Frerks
Pæd.medhj. Nicole Gniosdor
Pæd.medhj. Annedore Mankowski
Pæd.medhj. Hanna Meyer

FJORDVEJENS BØRNEHAVE

(opr. 1968)
Kiefernweg 118, 24944 Flensburg,
Tlf. +49 (0) 461/3 73 90

Børnehaveleder

Dirk Moshage, *Dirk.Moshage@
skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Eleonore Winter

Medarbejdere

Pædagog Kirsten Hardt-Clasen
Pæd.medhj. Elfriede Bohne
Pæd.medhj. Christiane Lind
Pæd.medhj. Gudrun Schäfer
Pæd.medhj. Helene Treppner

FREDERIKSSTAD BØRNEHAVE

(opr. 1948)
Treenesiedlung 15, 25840 Friedrichstadt
Tlf. +49 (0) 48 81/4 67

Daginstitutionens ledelse

Daginstitutionsleder Jette Rasmussen (også Drage Børnehave), *Jette.Rasmussen@skoleforeningen.org*
Afdelingsleder Anke Macht, *Anke.Macht@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Michael Kiel

Medarbejdere

Pædagog Morlyn Albert
Pædagog Betina Wagner
Pæd.medhj. Susanne Ficht
Pæd.medhj. Imke Krüger
Pæd.medhj. Tanja Mertens
Pæd.medhj. Martina Nommensen
Pæd.medhj. Sonja Schönhoff

GARDING BØRNEHAVE

(opr. 1956)
Osterende 29, 25836 Garding
Tlf. +49 (0) 48 62/9 12

Børnehaveleder

Kerstin Meinert, *Kerstin.Meinert@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Julia Ingwersen

Medarbejdere

Pædagog Andrea Holste
Pæd.medhj. Hanne Andersen

GOTTORP-SKOLENS BØRNEHAVE, SLESVIG

(opr. 1952)
Erdbeerenberg 30, 24837 Schleswig,
Tlf. +49 (0) 46 21/3 53 10

Børnehaveleder

Ina Kollmann (konstitueret), *Ina.Kollmann@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Daniela Brenzel

Medarbejdere

Pædagog Yvonne Schreiber
Pæd.medhj. Isa Höche
Pæd.medhj. Ronja Kütemeier
Pæd.medhj. Brigitte Lassen
Pæd.medhj. Randi Skytte

HANVED BØRNEHAVE

(opr. 1990)
Alter Kirchenweg 40, 24983 Handewitt
Tlf. +49 (0) 46 08/60 83 10

Børnehaveleder

Britta Leckband, *Britta.Leckband@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Jan Christiansen

Medarbejdere

Pædagog Saskia Andresen (orlov)

Pædagog Laura Boose (vikar)

Pædagog Meike Both (orlov)

Pædagog Suse Jacobsen

Pæd.medhj. Angela Clausen

Pæd.medhj. Martina Mörs

Pæd.medhj. Margit Pahrman

Pæd.medhj. Mariann Schönwiese

HARRESLEV BØRNEHAVE

(opr. 1973)

Süderstr. 90, 24955 Harrislee

Tlf. +49 (0) 461/7 22 62

Børnehaveleder

Ingelise Thiel, *Ingelise.Thiel@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Sandra Fecker

Medarbejdere

Pædagog Svenja Jürgensen

Pædagog Kristine Juul-Pedersen
(orlov)

Pædagog Kathrin Kær (vikar)

Pædagog Claudia Schnack

Pæd.medhj. Regina Bauch

Pæd.medhj. Sonja Kellner

Pæd.medhj. Birgit Ringeloth

Pæd.medhj. Kristina Wilkens

HARRESLEVMARK BØRNEHAVE

(Margrethe-Børnehaven, opr. 1926)

Thomasstr. 20, 24955 Harrislee

Tlf. +49 (0) 461/7 11 70

Børnehaveleder

Lilian Magnussen, *Lilian.*

Magnussen@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Kirsten Lumbye Ravnskjær

Medarbejdere

Pædagog Susanne Krohn

Pædagog Ivonne Tiessen

Pædagog Betina Walter

Pæd.medhj. Pia Becker

Pæd.medhj. Christa Benett

Pæd.medhj. Sandra Kagel

Pæd.medhj. Sunniva Ropönus

HATLUND BØRNEHAVE

(opr. 1968)

Hattlund 10, 24972 Steinbergkirche

Tlf. +49 (0) 46 32/87 62 72

Børnehaveleder

Annika Zander (konstitueret),

Annika.Zander@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Rico Birkenhauer

Medarbejdere

Pædagog Sonja Jürgensen (vikar)

Pædagog Janina Henkel

Pæd.medhj. Anja Becker

Pæd.medhj. Sandra Henningsen

Pæd.medhj. Christina Zier

HIORT LORENZEN-SKOLENS

BØRNEHAVE, SLESVIG

*(opr. 1928, 2013 sammenlagt med Ans-
gar-Børnehaven, Sønderjydsk Sam-
funds Børnehave, opr. 1954)*

Königsberger Str. 1, 24837 Schleswig

Tlf. +49 (0) 46 21/2 62 81

Børnehaveleder

Jytte Bürke, *Jytte.Buerke@
skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Sven Jensen

Medarbejdere

Pædagog Inge Lise Böwes (pens.
31.12.2013)

Pædagog Mandy Cimbald-Johannsen

Pædagog Kevin Fischer

Pædagog Johanna Jensen

Pædagog Maria Messerschmidt

Pædagog Maj-Britt Reimann (orlov)

Pædagog Susanne Thomsen

Pædagog Bente Tonn

Pæd.medhj. Kirsten Böwes

Pæd.medhj. Inger Bennebalde Bunge

Pæd.medhj. Carmen Ewers

Pæd.medhj. Kirsten Hessel

Pæd.medhj. Maj-Britt Kølvråa

Lippert

Pæd.medhj. Süntje Marxen

Pæd.medhj. Heidi Reppenhausen

HOSTRUP BØRNEHAVE

(opr. 1967)

*Eckernförder Landstr. 19, Hostrup,
24873 Havetoft*

Tlf. +49 (0) 46 03/4 01

Børnehaveleder

Helle Witt-Nommensen, *Helle.Witt-
Nommensen@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Andrea Werner

Medarbejdere

Pædagog Timo Virgils

Pæd.medhj. Gisela Schmidt

HUMTRUP BØRNEHAVE

(opr. 1965)

Hauptstr. 5, 25923 Humptrup

Tlf. +49 (0) 46 63/9 60

Børnehaveleder

Kirsten Tychsen Hansen, *Kirsten.*

Tychsen.Hansen@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Martina Anthonisen

Medarbejdere

Pædagog Anita Boysen

Pæd.medhj. Vivian Miesen (orlov)

Pæd.medhj. Christel Neumann

HUSBY BØRNEHAVE

(opr. 1961)

Lerchenweg 4, 24975 Husby

Tlf. +49 (0) 46 34/96 07

Fax +49 (0) 46 34/93 03 08

Børnehaveleder

Silke Splettstösser, *Silke.*

Splettstoesser@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Kim Greffrath

Medarbejdere

Pædagog Anne Jensen (vikar)

Pædagog Silke Pasing

Pæd.medhj. Kaja Barth

Pæd.medhj. Nicole Mader

Pæd.medhj. Daniel Mühlhausen

Pæd.medhj. Ingrid Simonsen

Pæd.medhj. Tove Voss

HUSUM BØRNEHAVE

(opr. 1951)

Jebensweg 6, 25813 Husum

Tlf. +49 (0) 48 41/80 00 00

Fax +49 (0) 48 41/80 00 02

Børnehaveleder

Ursula Heide, *Ursula.Heide@*

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Sebastian Schildger

Medarbejdere

Pædagog Sarah Bock (orlov)

Pædagog Antje Christiansen

Pædagog Elsemarie Jessen

Pædagog Inga Lilge

Pædagog Stine Normind Matzen

Pædagog Aileen Pauls (vikar)

Pæd.medhj. Bianca Gülke

Pæd.medhj. Eline Marie Jessen

Pæd.medhj. Rita Kleffke

Pæd.medhj. Simone Kleffke-Mertz

Pæd.medhj. Monika Petersen

INGRID-HJEMMET, FLENSBURG

(opr. 1950)

Alter Kupfermühlenweg 39, 24939

Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/4 13 40

Børnehaveleder

Sylvia Purrucker, *Sylvia.Purrucker@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Torsten Grambow

Medarbejdere

Pædagog Marianne Kaas-

Diedrichsen

Pædagog Dorte Rösner

Pædagog Maike Schatz (vikar)

Pædagog Annika Starck

Pæd.medhj. Anne Boysen

Pæd.medhj. Elisabeth Christiansen

Pæd.medhj. Angelika Gergolla

Pæd.medhj. Tanja Kohnle

Pæd.medhj. Jasmin Sauer

ISTED BØRNEHAVE

(opr. 1973)

Schulberg 22, 24879 Idstedt,

Tlf. +49 (0) 46 25/4 37

Børnehaveleder

Berit Kleinert, *Berit.Kleinert@*

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Nadine Schmidt

Medarbejdere

Pædagog Githe Tølbøl Skovsted

Pæd.medhj. Petra Behnk

Pæd.medhj. Ulla Petersen

JARUPLUND BØRNEHAVE

(opr. 1969)

Jarplunder Weg 14, Jarplund-Weding,

24976 Handewitt

Tlf. +49 (0) 461/97 95 23

Børnehaveleder

Lone Petersen, *Lone.Petersen@*

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Anja Budach

Medarbejdere

Pædagog Vivian Boelmann

Pædagog Stina Purrucker

Pæd.medhj. Kirsten Helmke

Pæd.medhj. Viola Wegner

JULIE RAMSING-BØRNEHAVEN, FLENSBORG

(opr. 1956)

Martinsberg 1, 24941 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/2 72 90

Børnehaveleder

Inga Mees-Voigt, *Inga.Mees-Voigt@*

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Brian Hameister

Medarbejdere

Pædagog Stephanie Schramm

Pæd.medhj. Jana Mankowski

Pæd.medhj. Monika Pingel

JØRGENSBY BØRNEHAVE, FLENSBORG

(opr. 1954)

Bachstr. 9, 24943 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/2 67 20

Børnehaveleder

Katrin Schumacher, *Katrin.*

Schumacher@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Frauke Wagner

Medarbejdere

Pædagog Mona Berntien (vikar)

Pædagog Michael Matzen

Pædagog Rena Weiland

Pæd.medhj. Petra Behrens

Pæd.medhj. Tim Knutzen

Pæd.medhj. Adelheid Lorenzen

KAPPEL BØRNEHAVE

(Kaj Munk-Børnehaven, opr. 1948)

Hans-Chr.-Andersen-Weg 20, 24376 Kappeln

Tlf. +49 (0) 46 42/28 38

Børnehaveleder

Irid Stephani, *Irid.Stephani@*

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Michael Møller Sørensen

Medarbejdere

Pædagog Lea Echtner (vikar)

Pædagog Henrik Gissemann (vikar)

Pædagog Chemika Rathje (orlov)

Pædagog Lena Schreiber (orlov)

Pædagog Sanne Wiese

Pæd.medhj. Conny Föh

Pæd.medhj. Edith Gnisa

Pæd.medhj. Samira Ben Mansour

Pæd.medhj. Heidi Schramm

Pæd.medhj. Sandra Truelsen

KIEL-PRIES BØRNEHAVE

(opr. 1973)

Fritz-Reuter-Str. 28, 24159 Kiel

Tlf./Fax +49 (0) 431/39 23 41

Børnehaveleder

Hauke Paulsen, *Hauke.Paulsen@*

skoleforeningen.org

Inga Rodacker (konstitueret), *Inga.*

Rodacker@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Jörg Zimmerling

Medarbejdere

Pædagog Lea Koppelman
Pæd.medhj. Britta Dittmann
Pæd.medhj. Karin Grossmann
Pæd.medhj. Pia Renkwitz

KILSENG BØRNEHAVE, FLENSBORG

(opr. 1950)
Mürwiker Str. 153, 24944 Flensburg
Tlf. +49 (0) 461/3 03 78

Børnehaveleder

Hilke Heinsen, *Hilke.Heinsen@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Hilke Döring

Medarbejdere

Pædagog Anja Julius
Pædagog Anne Luchte
Pædagog Britta Luchte-Ortmann
Pædagog Stella Wedig (orlov)
Pæd.medhj. Kerem Bewarder (vikar)
Pæd.medhj. Carola Luchte
Pæd.medhj. Sven Weiland (orlov)

KOBBERMØLLE BØRNEHAVE

(opr. 1952)
Teichweg 1, 24955 Harrislee
Tlf. +49 (0) 461/50 47 93 258

Børnehaveleder

Lisbeth von Winterfeld, *Lisbeth.von.Winterfeld@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Karsten Weber

Medarbejdere

Pædagog Beate Ambs
Pædagog Nicole Michaelis
Pæd.medhj. Dagmar Dierke
Pæd.medhj. Rita Grambow
Pæd.medhj. Janett Nielsen

LYKSBOG BØRNEHAVE

(opr. 1951)
Am Kegelberg, 24960 Glücksburg
Tlf. +49 (0) 46 31/23 39

Børnehaveleder

Christina Strunz-Ewel, *Christina.Strunz-Ewel@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Maj-Britt Haack

Medarbejdere

Pædagog Sven Hammer-Drube
Pædagog Joel Mazon
Pædagog Mandy Werl
Pæd.medhj. Susanne Andresen
Pæd.medhj. Birgit Lorenzen
Pæd.medhj. Heike Nitschke

LÆK BØRNEHAVE

(opr. 1964)

Probst-Nissen-Weg 59, 25917 Leck

Tlf. +49 (0) 46 62/29 80

Børnehaveleder

Brigitte Jessen, *Brigitte.Jessen@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Christina Hartenstein

Medarbejdere

Pædagog Anja Andreasen-Ingwersen

Pædagog Melanie Petersen

Pædagog Michael Vogel

Pædagog Diana Zimmermann

Pæd.medhj. Birthe Kleinschmidt

Pæd.medhj. Tatiana Schwartz

Pæd.medhj. Randi Staack

Pæd.medhj. Maline Thomsen

MÅRKÆR BØRNEHAVE

(opr. 1970)

Hauptstr. 66, 24405 Mohrkirch

Tlf. +49 (0) 46 46/2 02

Børnehaveleder

Silvia Sachs, *Silvia.Sachs@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Karin Jensen

Medarbejdere

Pædagog Bente Jürgensen

Pæd.medhj. Inge-Marie Christen

Pæd.medhj. Gurli Hillmann

Pæd.medhj. Eva-Christin Lassen

NIBØL BØRNEHAVE

(opr. 1960)

Osterweg 55, 25899 Niebüll

Tlf. +49 (0) 46 61/89 65

Børnehaveleder

Kim Tychsen Petersen, *Kim.Tychsen.Petersen@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Birte Halawani

Medarbejdere

Pædagog Sina Macht

Pæd.medhj. Marianne Boisen

Pæd.medhj. Lydia Tabbert

OKSEVEJENS BØRNEHAVE, FLENSBORG

(opr. 1947)

Alter Husumer Weg 207, 24941

Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/9 14 86

Børnehaveleder

Gisela Ahlbory, *Gisela.Ahlbory@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Morten Balle Nielsen

Medarbejdere

Pædagog Andrea Hansen-Noack

Pædagog Bettina Jörs

Pædagog Lone Krogh

Pædagog Lars Niemann

Pædagog Inger Würtz

Pæd.medhj. Anja Borchardt

Pæd.medhj. Susan Meyer

Pæd.medhj. Almuth Schwinger

RENDSBORG BØRNEHAVE

(Ejderskolens Børnehavn, opr. 1954)

Mühlenstr. 18, 24782 Büdelsdorf

Tlf. +49 (0) 43 31/3 29 05

Børnehaveleder

Per Ole Baumert, *PerOle.Baumert@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Jessica Wagner

Medarbejdere

Pædagog Vivien Bossemeier

Pædagog Susanne Schröder

Pæd.medhj. Andrea Peters

Pæd.medhj. Silvia Sichelka

Pæd.medhj. Jördhis Stühmer

RISUM BØRNEHAVE

(opr. 1972)

Dorfstr. 91 a, 25920 Risum-Lindholm

Tlf. +49 (0) 46 61/48 59

Børnehaveleder

Dorte Grubbe Andresen, *Dorte.*

Andresen@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Stephan Erichsen

Medarbejdere

Pædagog Randy Maria Boysen

Pæd.medhj. Ute Bonn

Pæd.medhj. Kerstin Jacobsen

SKOVGADES BØRNEHAVE, FLENSBORG

(opr. 1952)

Waldstr. 46, 24939 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/5 47 02

Vuggestueafdelingen

Batteriestr. 19, 24939 Flensburg,

Tlf. +49 (0) 461/3 18 62 94

Daginstitutionens ledelse

Børnehaveleder Bodil Meyer

(pens. 31.12.13), Bodil.Meyer@skoleforeningen.org

Afdelingsleder vuggestueafd. Anne

Asmussen, *Anne.Asmussen@*

skoleforeningen.org

Afdelingsleder børnehaveafd.

Solveig Bendorff, *Solveig.Bendorff@*

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

for børnehaveafd. Rasmus Beck

for vuggestueafd. Kerstin Funk

Medarbejdere

Pædagog Hanne Andresen (vikar)

Pædagog Heidi Lønne Hansen

Pædagog Lars Bo Hansen

Pædagog Kathrin Nissen-Albert

Pædagog Vicky von Rauchhaupt

Pæd.medhj. Kirsten Albrecht

Pæd.medhj. Grete Dümchen

Pæd.medhj. Annette Hartwig

Pæd.medhj. Torben Hoeg

Pæd.medhj. Kirsten Hoeg-Damerau

(vikar)

Pæd.medhj. Ute Jacobs

Pæd.medhj. Bernadeth Jensen

Pæd.medhj. Silke Jensen

Pæd.medhj. Grethe Kirmis

Pæd.medhj. Nicole Marquardsen

(vikar)

Pæd.medhj. Sabine Peters (orlov)

Pæd.medhj. Sonja Renken (orlov)

SKOVLUND BØRNEHAVE

(opr. 1969)

Buchauweg 4, 24980 Schafflund

Tlf. +49 (0) 46 39/4 05

Børnehaveleder

Nadine Krause, *Nadine.Krause@*

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Maik Strodttmann

Medarbejdere

Pædagog Nora Ross Hillermann

Pædagog Sarah Knabe (orlov)

Pædagog Tina Jensen Nicolaisen

Pæd.medhj. Jette Ea Ludvig-

Ketelsen

Pæd.medhj. Kirsten Schwartz

SKT. HANS-BØRNEHAVEN, FLENSBORG

(opr. 1950)

An der Johannismühle 3, 24943

Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/2 55 54

Børnehaveleder

Kim Leckband, *Kim.Leckband@*

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Martin Malutzki

Medarbejdere

Pædagog Rebekah Meseth
Pædagog Lone Wriedt-Gesang
Pæd.medhj. Gisela Boose
Pæd.medhj. Anja Jessen
Pæd.medhj. Stefanie Söseemann

STORE VI-VANDERUP BØRNEHAVE

*(dannet ved sammenlægning 1999 af
Store Vi Børnehave, opr. 1969, og Van-
derup Børnehave, opr. 1977)*
Störtebekerweg 3, 24969 Großenwiehe
Tlf. +49 (0) 46 04/4 00

Vanderup-afdelingen

Bakkesand 1, 24997 Wanderup
Tlf. +49 (0) 46 06/96 50 87

Børnehaveleder

Ellen Losch, *Ellen.Losch@
skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Hans Christian Bang

Medarbejdere

Pædagog Pirco Belbe-Sowada (orlov)
Pædagog Ilse Borchardt
Pædagog Tom Knutzen
Pædagog Jytte Kølvraa Lorenzen
Pædagog Nicole Schulze-Bohm
Pæd.medhj. Maya Christiansen
Pæd.medhj. Gudrun Friedrichsen-Wetzel

Pæd.medhj. Susanne Lühr
Pæd.medhj. Nicole Schrödl

SØNDER BRARUP BØRNEHAVE

(opr. 1952)
Raiffeisenstr. 25, 24392 Süderbrarup
Tlf. +49 (0) 46 41/97 03 66

Børnehaveleder

Vera Dröse, *Vera.Droese@
skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Anja Becker

Medarbejdere

Pædagog Julia Alexander-Bazyar
Pædagog Sarah Meyer
Pædagog Gudrun Schütt
Pæd.medhj. Claudia Heymes
Pæd.medhj. Andrea Neumeister
Pæd.medhj. Sabine Sørensen

SØRUP BØRNEHAVE

(opr. 1962)
Bergstr. 16, 24966 Sörup
Tlf. +49 (0) 46 35/4 89

Børnehaveleder

Maik Andresen, *Maik.Andresen@
skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Heidi Möllgaard

Medarbejdere

Pædagog Tanja Hansen (vikar)

Pædagog Sonja Prühs

Pæd.medhj. Dörthe Luth

Pæd.medhj. Katrin Pauls

TARP BØRNEHAVE

(opr. 1973)

Stapelholmer Weg 47 a, 24963 Tarp

Tlf. +49 (0) 46 38/71 61

Børnehaveleder

Majbrit Herrguth, *Majbrit.Herrguth@skoleforeningen.org*

Samarbejdsrådsformand

Steffani Jannsen

Medarbejdere

Pædagog Lone Knutzen

Pædagog Melanie Weck

Pæd.medhj. Carmen Berisa

Pæd.medhj. Karin Kaschel

Pæd.medhj. Antje Kraack

Pæd.medhj. Inge Matzen

TARUP BØRNEHAVE

(opr. 1998)

Taruper Hauptstr. 53, 24943 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/6 45 93

Daginstitutionens ledelse

Daginstitutionsleder Torsten

Schönhoff (også Engelsby

Børnehave), *Torsten.Schoenhoff@*

skoleforeningen.org

Afdelingsleder Angela Sawatzki,

Angela.Sawatzki@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Nancy Stittrich

Medarbejdere

Pædagog Else Poignée

Pæd.medhj. Ursula Vollertsen

TØNNING BØRNEHAVE

(opr. 1935)

Herzog-Philipp-Allee 3 a, 25832

Tønning

Tlf. +49 (0) 48 61/54 08

Børnehaveleder

Veronika Jørgensen, *Veronika.*

Joergensen@skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Ragnhild Pohlmann

Medarbejdere

Pædagog Cornelia Knutzen

Pæd.medhj. Astrid Hedtkamp

Pæd.medhj. Rosemarie Pegesa

Pæd.medhj. Cornelia Wobig

**VESTERALLÉ BØRNEHAVE,
FLENSBORG**

(opr. 1971)

Westerallee 114, 24937 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/5 28 50

Børnehaveleder

Jytte Arndt, [Jytte.Arndt@](mailto:Jytte.Arndt@skoleforeningen.org)

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Clemens Schneidewind

Medarbejdere

Pædagog Inken Geipel-Jorde

Pædagog Sonja Mentges

Pæd.medhj. Sündja Jensen

Pæd.medhj. Yvonne Panduro Ludwig

Pæd.medhj. Kerstin Malutzki-Kahns

Pæd.medhj. Vanessa Schwartz

VESTERLAND-LIST BØRNEHAVE

(dannet ved sammenlægning 1999 af

Vesterland Børnehave, opr. 1953, og

List Børnehave, opr. 1960)

Hedigenwai 5, 25980 Sylt/OT

Westerland

Tlf. +49 (0) 461/50 47 93 53 8

Børnehaveleder

Kai Tove Zilkenat, [Kai.Zilkenat@](mailto:Kai.Zilkenat@skoleforeningen.org)

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Stefanie Lenk

Medarbejdere

Pædagog Sabrina Markert

Pæd.medhj. Marion Greve

Pæd.medhj. Antje Hansen

Pæd.medhj. Nicole Stegelmann-

Röhner

VESTERMØLLE BØRNEHAVE

(Ragnhild Børnehave, opr. 1964)

Bargstaller Str. 2, 24800 Elsdorf-

Westermühlen

Tlf. +49 (0) 43 32/4 77

Børnehaveleder

Inken Flöge, [Inken.Floege@](mailto:Inken.Floege@skoleforeningen.org)

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Bettina Joachimsthal

Medarbejdere

Pæd.medhj. Angelika Dreyer

Pæd.medhj. Sonja Sichelka

VYK LEGESTUE

(Vykh Børnehave, opr. 1962),

Feldstr. 38, 25938 Wyk

Tlf. +49 (0) 46 81/59 31 20

Medarbejdere

Pædagog Sabrina Petersen, *Sabrina.*

Petersen@skoleforeningen.org

Pæd.medhj. Ulrike Geldschläger

ØRSTED BØRNEHAVE

(opr. 1969)

Ohrstedt-Bahnhof-Süd 17, 25885

Wester-Ohrstedt

Tlf. +49 (0) 48 47/3 12

Børnehaveleder

Pia Charlotte Rehbein, *Pia.Rehbein@*

skoleforeningen.org

Samarbejdsrådsformand

Jörg Thomsen

Medarbejdere

Pædagog Margit Alexander

Pæd.medhj. Kirsten Lurgenstein

Pæd.medhj. Sabine Tucholski

PEDELLER TILKNYTTET FLERE

DAGINSTITUTIONER I FLENSBORG

Pedel René Börner (Flensborg vest)

Pedel Viktor Rau (Flensborg øst)

PEDEL TILKNYTTET

DAGINSTITUTIONERNE I SLESVIG

Pedel Mike Heidbrink-Semba

FRITSTILLET MEDARBEJDER PÅ TYSK EFTERLØNSORDNING (ATZ)

Pæd.medhj. Inge Scheehr, Engelsby

Børnehave

SKOLER OG SKOLE- FRITIDSORDNINGER

A. P. MØLLER SKOLEN, SLESVIG

*(opr. 2008, doneret af A. P. Møller og
Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers
fond til almene Formaal)*
Fjordallee 1, 24837 Schleswig
Tlf. +49 (0) 46 21/48 20-0

Skolens ledelse

Rektor Jørgen Kühn, Joergen.Kuehl@skoleforeningen.org

Vicerektor Flemming Rasmussen,
Flemming.Rasmussen@skoleforeningen.org

Afdelingsleder Klaus Pløen, Klaus.Ploen@skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Kirsten Bohnsack
Skolesekretær Kerstin Reichardt

Pedeller

Pedel Michael Ramm
Pedelmedhj. Helmut Pehle

Samarbejdsrådsformand

Andrea Cooper-Bühning

Lærere

Overlærer Erik Andresen
Overlærer Tove Jensen Breuer

Lærer Laura Lund Clausen

Lærer Gitte Enke

Adjunkt Katrina Fandrey

Overlærer Herdis Halvas-Nielsen

Lærer Iben Hougaard-Neumann

Overlærer Dirk Jäger

Lærer Timo Kaminski

Overlærer Lorentz Korsgaard

Lærer Katherine Bieker Kühn

Årsvikar Philip Lewis-Preece

Lærer Markus Lorenzen

Overlærer Frank Lüttmann

Overlærer Jutta Öhler

Lærer Björn Ohlsen

Overlærer Anja Otten

Overlærer Gerda Petersen-Carstens

Overlærer Frauke Pløen

Lærer Inga Rühmann

Lærer Else Marie Schiller

Lærer Mette Tode

Gymnasielærere

Lektor Claus Esmann Andersen

Lektor Ole Riis Andresen

Lektor Torben Benecke

Adjunkt Annemette Bengt

Adjunkt dr. Hanne Bewernick

Adjunkt Anders Seeberg Bruun

Adjunkt Birgit Caesar-Geertz

Lektor dr. Svend Duggen
Lektor Erik Fredens
Lektor Katrin Fritzsche
Lektor Margit Hallam
Lektor Hans Henrik Hansen
Adjunkt på prøve dr. Sönke Hansen
Lektor Steffani Jannsen
Årsvikar Jan Sølvsten Jørgensen
Adjunkt Ida Kristiansen Kaadt
Adjunkt på prøve Tanja Knutz
Lektor Charlotte Ellehuus Larsen
Lektor Osypa Les
Adjunkt Pernille Fange Lübcke
Årsvikar Stefan Magalios
Adjunkt Anders Valdbo Nielsen
Lektor Jesper Bolund Nielsen
Lektor Meike Nielsky
Årsvikar Egon Weber Paulsen
Adjunkt Sanne Engedal Pedersen
Adjunkt Benjamin Rodacker
Lektor Thomas Rohmoser
Adjunkt Jan-Christian Schlüter
Lektor Frank Schulte
Adjunkt Morten Täubrich
Lektor Poul Vind Teilmann
Adjunkt Anja Udolph
Adjunkt på prøve Bernd Wisskirchen
Adjunkt Stinne Øllgaard

ASKFELT DANSKE SKOLE

(opr. 1949)

Dorfstr. 25, 24358 Ascheffel

Tlf. +49 (0) 43 53/6 36

Skoleleder

Skoleinspektør Wolfgang Bradtke,
Wolfgang.Bradtke@skoleforeningen.org

Pedel

Bruno Bohnsack

Samarbejdsrådsformand

Carmen Schielke

Lærere

Overlærer Anette Hansen
Overlærer Silke Koch
Overlærer Heike Mainusch
Overlærer Lars Mølhav Pedersen

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Gisela Engel
Pæd.medhj. Britta Malz-Petersen

BAVNEHØJ-SKOLEN, HUMTRUP

(opr. 1948, Sønderløgum Skole, opr. 1946)

Hauptstr. 5, 25923 Humptrup

Tlf. +49 (0) 46 63/4 20

Skoleleder

Skoleinspektør Susanne Møller,
Susanne.Moeller@skoleforeningen.org

Pedel

Marc Guddeit

Samarbejdsrådsformand

Jasmin Petersen

Lærere

Overlærer Søren Ishøj

Overlærer Birthe Lillholm Pedersen

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Martina Anthonisen

Pæd.medhj. Simone Lauritzen

Pæd.medhj. Doris Petersen

BREDSTED DANSKE SKOLE

(opr. 1948)

Herrmannstr. 8 a, 25821 Bredstedt

Tlf. +49 (0) 46 71/91 60-0

Fax +49 (0) 46 71/91 60-15

Skoleleder

Skoleinspektør Bjørn Schindhelm
Petersen, *Bjoern.Schindhelm.*

Petersen@skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Ose Boysen-
Repenning

Pedel

Volker Sievertsen

Samarbejdsrådsformand

Aaltien Wendrich

Lærere

Årsvikar Bjarke Bär (også Duborg-
Skolen)

Lærer Guido Bock

Overlærer Henner Bock

Overlærer Christiane Bodenhagen

Overlærer Bianca Brodersen

Lærer Helle Evers

Lærer Charlotte Grau

Lærer Bente Knutzen-Koch

Lærer Heidi Lorenzen

Overlærer Christel Petersen

Overlærer Helga Thomsen

Overlærer Anne Kirstine Vynne

Skolefritidsordning

Pædagog Jeanette Huy

Pæd.medhj. Birgit Fließ

Pæd.medhj. Regina Petersen

Pæd.medhj. Marie Vriesema

BØL-STRUKSTRUP DANSKE SKOLE

(Bøl Skole, opr. 1946 i Brebøl, Henrik
Lassen-Skolen, opr. 1946)

Dorfstr. 21, 24891 Struxdorf

Tlf. +49 (0) 46 23/5 41

Fax +49 (0) 46 23/18 03 34

Skoleleder

Skoleinspektør Susanne Terkelsen-
Haudrup, *Susanne.Terkelsen@*
skoleforeningen.org

Pedel

Kurt Smerz

Samarbejdsrådsformand

Carsten Thiele

Lærere

Overlærer Mikael Wendelin Nielsen

Overlærer Nicole Schröder

Overlærer Anne Karin Balle

Sjøstrøm

Årsvikar Mareike Wiese-gart

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Christiane Christiansen

Pæd.medhj. Andrea Ferchof

Pæd.medhj. Gitta Lausen

**CORNELIUS HANSEN-SKOLEN,
FLENSBORG**

(opr. som kommuneskole 1946, privat-skole 1949)

Alter Kupfermühlenweg 15, 24939 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/4 17 18

Fax +49 (0) 461/47 02 73

Skolens ledelse

Skoleinspektør Knud Ramm-

Mikkelsen, *Knud.Ramm-*

Mikkelsen@skoleforeningen.org

Viceskoleinspektør Hanne Jensen

Prühs, *HanneJensen.Pruehs@*

skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Doris Rossmannek

Allerelli

Pedel

Gunnar Kellner

Samarbejdsrådsformand

Katja Wrobel

Lærere

Overlærer Annette Marie Andersen

Årsvikar Tine Sandager Arndt

Overlærer Joan Brommann

Lærer Angelina Dürkop

Overlærer Bettina Geipel

Lærer Julia Hofmeister

Skolekonsulent Tina Joost

Overlærer Torkild Hübertz Knudsen

Overlærer Michael Kopf

Overlærer Kamilla Küssner

Lærer Christiane Egede Lorenzen

Lærer Mai-Britt Malaschewski-
Hoffmann

Overlærer Jürgen Marczinkowski

Overlærer Torben Lund Møller

Overlærer Else Brink Nielsen

Lærer Kristian von Oettingen

Overlærer Ture Mark Pejtersen

Skolekonsulent Karen Salomonsen

Overlærer Jürgen Seidler

Overlærer Lone Søndergaard

DUBORG-SKOLEN, FLENSBORG

(opr. 1920)

Ritterstr. 27, 24939 Flensburg eller

Postfach 14 39, 24904 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/1 44 39-0

Fax +49 (0) 461/2 24 30

Skolens ledelse

Rektor Ebbe Benedikt Rasmussen,

Ebbe.Rasmussen@skoleforeningen.org

Vicerektor John Grube Læsøe, John.

Laesoe@skoleforeningen.org

Afdelingsleder Torben Hansen,

Torben.Hansen2@skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Susanne Abel

Skolesekretær Petra Thomsen

Pedeller

Pedel Jörg Braun

Pedelmedhj. Werner Davids

Samarbejdsrådsformand

Louise Dandanell Ørsted

Lærere

Overlærer Grethe Møller Andersen

Årsvikar Bjarke Bär (også Bredsted)

Overlærer Henrik Breum

Overlærer Natalie Hasselbach

Overlærer Chantal Jonassen

Overlærer Gertrud Karstoft

Overlærer Tue Küssner

Overlærer Helke Mees-

Zimmermann

Overlærer Leif Schmidt Mikkelsen

Overlærer Gregers Nørgaard

Årsvikar Lotte Praschl

Lærer Anna Sophie Schink

Overlærer Stephanie Schönbeck-

Graf

Overlærer Jannie Kramer Zerbster

Gymnasielærere

Lektor Lone Ammentorp

Adjunkt Nicolai Sune Andersen

Lektor Steen Andersen

Lektor Bente Andersson-Kypke

Lektor Kristian Bøgebjerg Arentsen

Lektor Dietmar Eugen Bock

Lektor Hans-Christian Böwes

Adjunkt Ditte Bjerre Christensen

Lektor Christian Dam

Lektor Peter Dammann

Lektor dr. Hans-Jürgen Deyerl

Adjunkt Jan Eiffert

Lektor Pernille Engberg-Skamling

Lektor Angela Guski

Lektor Inge Hvid Hansen

Lektor Tom Vincens Hansen

Adjunkt Stefan Hesse

Lektor Lone Anker Jakobsen

Lektor Jens Fangel Jensen

Lektor Henrik Jessen

Lektor Ellen Langer Jordt

Lektor Jakob Busch Jürgensen
Lektor Lars Zacho Jørgensen
Lektor Jørn Aagaard Kapela
Lektor Lise Kloster
Lektor Susanne Klüver
Adjunkt Kristian Kröber
Lektor Vibeke Nørup Küssner
Adjunkt Ruth Maschmann
Lektor Jens Mathiasen
Lektor Morten Meisner
Lektor Erik Bjerrum Nielsen
Lektor Tine Maria Nissen
Lektor Jens Overgaard
Lektor Susanne Hesselberg
Pedersen
Lektor Jakob Haahr Petersen
Adjunkt Christian Rasmussen
Lektor Lene Brander Rasmussen
Lektor Heirulf Rissom-Brietzke
Lektor Knud Schmidt
Lektor Steen Seierup
Lektor Jens Carsten Sindholt
Lektor Helle Wind Skadhauge
Lektor Per Knud Sparre
Lektor Arne Sørensen
Lektor Claus Thomsen
Adjunkt Jesper Thomsen
Lektor Ben Timmermann
Adjunkt Helle Warnecke

EJDESKOLEN, RENDSBORG

(opr. 1950)

Prof.-Koopmann-Str. 4-6,

24768 Rendsburg

Tlf. +49 (0) 43 31/7 85 91-0

Fax +49 (0) 43 31/7 85 91-20

Skolens ledelse

Skoleinspektør Christian

Schlömer, *Christian.Schloemer@*

skoleforeningen.org

Viceskoleinspektør Kasper Stavnsbo,

Kasper.Stavnsbo@skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Susanne Gauglitz

Pedel

Thomas Bohnsack

Samarbejdsrådsformand

Kamilla Kristensen

Lærere

Lærer Kim Brenzel

Lærer Charlotte Engholm

Lærer Lena Susann Fischer

Overlærer Helene Simonsen

Happich

Overlærer Henrik Iversen

Overlærer Kirsten Wellhausen

Iversen

Lærer Mirja Köhnke

Overlærer Bente Lange

Overlærer Inga Lausen

Årsvikar Klaus Nissen

Overlærer Sven Nissen
Lærer Yasmine Pricken
Overlærer Sara Prose
Overlærer Niels Thomsen
Overlærer Søren Marzell Vangsted

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Nanna Laursen

GOTTORP-SKOLEN, SLESVIG

(opr. som kommuneskole 1946, privatskole 1949)

Erdbeerenberg 32, 24837 Schleswig

Tlf. +49 (0) 46 21/99 57 00

Skolens ledelse

Skoleinspektør Helga Light Braun,
Helga.Light.Braun@skoleforeningen.org

Viceskoleinspektør Stefan Breuer,
Stefan.Breuer@skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Susanne Larsen (også
Hiort Lorenzen-Skolen)

Pedel

Hans Werner Schmidt

Samarbejdsrådsformand

Ole Nielsen

Lærere

Overlærer Christin Arp

Lærer Kerstin Belkin
Overlærer Daniela Brenzel
Overlærer Anni Kragelund
Christensen

Overlærer Anne Hoffmann
Overlærer Bernd Hoffmann
Lærer Maj-Britt Kjærsgaard
Hofmann

Overlærer Natascha Bianca Lindahl
Overlærer André Michel Neelssen
Overlærer Dorte Nissen
Overlærer Andreas Roewer
Overlærer Hanne Selmer-Petersen
Overlærer Anne Kathrine Winther
Terp

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Kathrin Berndt
Pæd.medhj. Ulrike Hoffmann
Pæd.medhj. Ingemarie Nikolaus
Pæd.medhj. Cordula Ohlsen
Pæd.medhj. Sundry Will

GUSTAV JOHANNSEN-SKOLEN, FLENSBURG

(opr. som kommuneskole 1920, privatskole 1949)

Eckenerstr. 9, 24939 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/5 87 17-0

Fax +49 (0) 461/5 87 17-20

Skolens ledelse

Skoleinspektør Ole Jørgensen Uth,

Ole.Uth@skoleforeningen.org

Viceskoleinspektør Kjeld Marc

Bonato, *Kjeld.Bonato@*

skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Jette Blunck

Skolesekretær Ulla Ross Salomonsen

(også Jørgensby-Skolen)

Pedeller

Pedel Michael Arp

Pedelmedhj. Jan Erik Werth

Samarbejdsrådsformand

Mai Fuglsang Allkemper

Lærere

Overlærer Peter Aggerholm

Overlærer Berit Lange Andersen

Årsvikar Kim Christian Andresen

Overlærer Kirsten Anthonisen

Overlærer Birgit Tove Arnkjær

Overlærer Peter Axelsen

Overlærer Karsten Christensen

Overlærer Monica Eichhorn

Overlærer Jan von Eitzen

Årsvikar Anna-Katharina Gaertner

Lærer Verena Gülck

Skolekonsulent Kirsten la Cour

Hansen

Overlærer Charlotte Havn

Lærer Kristin Jannsen

Overlærer Anne Jensen

Overlærer Susanne Jensen

Overlærer Wiebke Jessen

Lærer Jostein Jorde

Overlærer Fin Kusch

Overlærer Frank Muusmann Lassen

Lærer Line Leckband

Overlærer Antje Linde

Lærer Ulrike Matzen

Overlærer Niels A. Nielsen

Overlærer Jørgen Ole Pedersen

Overlærer Gia Ravn

Lærer Kirsten Ravnskjær

Overlærer Bettina Rother

Overlærer Oliver Schrödl

Skolekonsulent Ellen Schütt

Lærer Tim Steffensen

Overlærer Brita Turki

Lærer Andrea Tutlewski

Overlærer Rüdiger Wagner

Overlærer Sönke Wisnewski

HANS HELGESEN-SKOLEN, FREDERIKSSTAD

(opr. 1946)

Schleswiger Str. 23, 25840 Friedrichstadt

Tlf. +49 (0) 48 81/2 61

Skoleleder

Skoleinspektør Björn Uwe Kasubke,

Bjoern.Kasubke@skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Kirsten Finck

Pedel

Gert Buntkowski

Samarbejdsrådsformand

Sandra Fischer

Lærere

Overlærer Marianne Christiansen

Lærer Martin Hölling

Overlærer Elly Kristensen

Årsvikar Sybilla Lena Nitsch

Overlærer Frederik Pers

Overlærer Michael Rüscher

Lærer Anne-Kathrin Schildt

Lærer Bente Stenger (også Husum,
Uffe-Skolen og A. P. Møller Skolen)

Overlærer Ulrike Sukohl

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Anja Andresen

Pæd.medhj. Uwe Hancke

Pæd.medhj. Bettina Hentscher

Pæd.medhj. Sarah Simmon

HANVED DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Alter Kirchenweg 42, 24983 Handewitt

Tlf. +49 (0) 46 08/60 83 00

Skoleleder

Skoleinspektør Angelika Uth,

Angelika.Uth@skoleforeningen.org

Pedel

Helge Bastiansen

Samarbejdsrådsformand

Anne Marie Abildgaard

Lærere

Overlærer Lene Berthing Andersen

Overlærer Bettina Andresen

Overlærer Kirsten Koll Kristiansen

Lærer Michael Noack

Skolefritidsordning

Pædagog Kaja Luschert

Pæd.medhj. Bente Braun

Pæd.medhj. Doris Wolz

HARRESLEV DANSKE SKOLE

*(opr. som dansksproget kommuneklas-
se og 1929 som privatskole)*

Süderstr. 90, 24955 Harrislee

Tlf. +49 (0) 461/7 13 89

Skoleleder

Skoleinspektør Lars Bjerrum

Danielsen, *Lars.B.Danielsen@
skoleforeningen.org*

Kontor

Skolesekretær Kirsten Schäfer

Pedel

Stefan Bartelsen

Samarbejdsrådsformand

Kai Rösner

Lærere

Overlærer Franziska Becher
Overlærer Holger Bruhn
Overlærer Randi Christiansen
Overlærer Sandra Fecker
Overlærer Vibeke Harck
Overlærer Solvejg Ottens-Herrmann
Overlærer Lisbeth Ramm-Mikkelsen
Lærer Felix Weyhe

**HATLUND-LANGBALLE DANSKE
SKOLE**

*(Hatlund Skole, opr. 1946 i Store
Kuærn, Langballe Skole, opr. 1946)
Hattlund 9, 24972 Steinbergkirche
Tlf. +49 (0) 46 32/3 85
Fax +49 (0) 46 32/3 82*

Skoleleder

Skoleinspektør Klaus Andersen,
Klaus.Andersen@skoleforeningen.org

Pedel

Tom Grünewald

Samarbejdsrådsformand

Andrea Guschl

Lærere

Lærer Sven Schmoll
Overlærer Skrollan Siegwarth

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Anja Ehlers
Pæd.medhj. Nina Krempin-Wietz

**HIORT LORENZEN-SKOLEN,
SLESVIG**

*(dannet ved sammenlægning i 1964
af Ansgar-Skolen, opr. 1930, og Hiort
Lorenzen-Skolen, der oprettedes som
kommuneskole i 1946, privatskole
1949)
Königsberger Str. 3, 24837 Schleswig
Tlf. +49 (0) 46 21/99 57 30
Fax +49 (0) 46 21/99 57 49*

Skoleleder

Skoleinspektør Tine Bruun
*Jørgensen, Tine.Bruun.Joergensen@
skoleforeningen.org*

Kontor

Skolesekretær Susanne Larsen (også
Gottorp-Skolen)

Pedel

Finn Petersen

Samarbejdsrådsformand

Ole Volder Nielsky

Lærere

Overlærer Ole Bethge

Lærer Rikke Böckmann

Lærer Wiebke Ernst

Lærer Kristin Jacobsen

Overlærer Eva-Maria Kristensen

Overlærer Niels Egholm Nissen

Overlærer Dagmar Paulsen

Årsvikar Ann Ekkarsbo Pedersen

Overlærer Arno Prost

Årsvikar Miriam Rix

Overlærer Britta Schmidt

Lærer Helge Schwetke

Lærer Karen Gade Jacobsen Stavnsbo

Lærer Kim Voß

Overlærer Kirsten Hanne Weiß

HUSBY DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Lerchenweg 2, 24975 Husby

Tlf. +49 (0) 46 34/5 08

Skoleleder

Skoleinspektør Anne Kämper-

Großer, Anne.Kaemper@

skoleforeningen.org

Pedel

Hans Untiedt

Samarbejdsrådsformand

Alexander von Oettingen

Lærere

Lærer Ariane Lee Hendes

Overlærer Astrid Hossenfelder

Overlærer Tina Lange

Overlærer Thomas Mühlhausen

Skolefritidsordning

Pædagog Susanne Kusch-Nielsen

Pædagog Ole Schmidt

Pæd.medhj. Claudia Hinge

HUSUM DANSKE SKOLE

(opr. 1948)

Klaus-Groth-Str. 45, 25813 Husum eller

Postfach 12 05, 25802 Husum

Tlf. +49 (0) 48 41/7 36 10

Fax +49 (0) 48 41/7 46 03

Skolens ledelse

Skoleinspektør Solveig Aggerholm,

Solveig.GammelbyAggerholm@

skoleforeningen.org

Viceskoleinspektør Karl-Heinz

Blumenau, Karl-Heinz.Blumenau@

skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Ute Clausen

Pedeller

Pedel André Fels

Pedel Werner Schubert

Samarbejdsrådsformand

Susanne Weitz

Lærere

Overlærer Bahne Bahnsen

Overlærer Susanne Bahnsen

Overlærer Susanne Becker

Lærer Nicole Bergholz

Overlærer Lis Blumenau

Lærer Yvonne Cibis-Lange

Overlærer Hanne Lisbet Hansen

Lærer Markus Hausen

Overlærer Annegret Jessen

Lærer Jöran Katz

Lærer Anja Langer

Lærer Daniel Frost Larsen

Lærer Daniel Lies

Lærer Anne Katrin Linde

Overlærer Solvejg Lorenzen Rüscher

Lærer Yella Carina Lüllau

Lærer Nina Mau-Jensen

Overlærer Sven-Erik Reinke

Lærer Kirsten Schumacher

Overlærer Nanny Stange

Overlærer Elke Steffen

Lærer Jasmin Wilkens

JARUPLUND DANSKE SKOLE

(opr. 1926)

*Jarplunder Weg 14, Jarplund-Weding,
24976 Handewitt*

Tlf. +49 (0) 461/97 93 04

Skoleleder

Skoleinspektør Per Wietz, *Per.*

Wietz@skoleforeningen.org

Pedel

Jan Lübker

Samarbejdsrådsformand

Kathrin Nissen-Albert

Lærere

Lærer Kerstin Breuch-Wietelmann

Overlærer Ole Vrang Lassen

Overlærer Stefanie Widderich

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Brita Poppendicker

Pæd.medhj. Anneli Roost-Rohloff

Pæd.medhj. Maike Stibi

JENS JESSEN-SKOLEN,

FLENSBORG

*(opr. som kommuneskole 1946, privat-
skole 1949)*

Mürwiker Str. 155 a, 24944 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/3 71 71

Skolens ledelse

Skoleinspektør Carsten Jonassen,
Carsten.Jonassen@skoleforeningen.org
Viceskoleinspektør Linda Schröder,
Linda.Schroeder@skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Charlotte Hansen

Pedel

Jon Jacobsen

Samarbejdsrådsformand

Torsten Johannsen Voss

Lærere

Overlærer Kirsten Bepler
Overlærer Heidrun Brix
Lærer Marion Demuth
Overlærer Anke Dethlefsen-Schulze
Overlærer John Duggen
Lærer Sabrina-Jeanine Gleisenstein
Overlærer Björn Goldberg
Overlærer Wencke Hansen
Overlærer Andrea Hempel
Lærer Martin Hendes
Overlærer Henriette Nøiers Hesse
Overlærer Astrid Jensen
Overlærer Marita Lendt
Overlærer Mette Rahn Lorenzen
Lærer Vibeke Lund
Overlærer Kerstin Schiller
Overlærer Inger Margrethe Husted
Schulz

Overlærer Hermann Soldan
Årsvikar Christoph Sossna
Lærer Kristina Sukatus
Overlærer Thomas Wiltrup

JERNVED DANSKE SKOLE, DÄNISCHENHAGEN

(opr. 1993)

Schulstr. 50, 24229 Dänischenhagen

Tlf. +49 (0) 43 49/10 22

Fax +49 (0) 43 49/90 98 04

Skoleleder

Skoleinspektør Bente Voß, *Bente.*
Voss@skoleforeningen.org

Pedel

Allan Kristensen

Samarbejdsrådsformand

Michael Bartz

Lærere

Lærer Finja Böhme
Lærer Theis Cornelsen
Lærer Freya Ehses
Overlærer Nicole Steffen
Overlærer Kurt Sørensen

Skolefritidsordning

Pædagog Juliane Raupach
Pæd.medhj. Christopher Breikopf
Pæd.medhj. Peter Thomas Jones

Pæd.medhj. Susanne Milde
Pæd.medhj. Anne Neumann

JES KRUSE-SKOLEN, EGERNFØRDE

(opr. 1949)

Hans-Chr.-Andersen-Weg 2,

24340 Eckernförde

Tlf. +49 (0) 43 51/71 57-0

Skolens ledelse

Skoleinspektør Peter Olesen Müller,

Peter.Mueller@skoleforeningen.org

Viceskoleinspektør Marianne Godau,

Marianne.Godau@skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Birgit Klenk

Pedel

Ingwer Roost

Samarbejdsrådsformand

Sylvia Grabowski-Fillmer

Lærere

Lærer Philipp Becher

Årsvikar Stefanie Büll

Overlærer Barbara Carstens

Lærer Anika Christiansen

Overlærer Anne Damm

Overlærer Volker Giesa

Lærer Marieke Hambücher

Skolekonsulent Reimo Hinske

Overlærer Tanja Jäkel

Overlærer Connie Bruun Jensen

Lærer Stephan Kapischke

Overlærer Maike Leonhardt-Vangsted

Lærer Sabrina Lindahl

Overlærer Christa Thomsen Lomholt

Overlærer Jörg Lorenzen

Lærer Joachim Magens

Overlærer Lone Mai Nielsen Maurer

Lærer Markus Metzler

Overlærer Martha Mortensen Müller

Overlærer Inge Nielsen

Overlærer Jörg Otto

Lærer Katrin Petersen

Overlærer Susanne Petersen

Overlærer Anette Taebel

Lærer Christian Brockhoff Termansen

Overlærer Gitte Wittig

JØRGENSBY-SKOLEN, FLENSBORG

(opr. som kommuneskole 1946, privat-
skole 1949)

Schulgang 2-6, 24943 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/14 12 30

Skolens ledelse

Skoleinspektør Sølvi Johansen

Koch, soelvi.johansen.koch@

skoleforeningen.org

Viceskoleinspektør Ane Marie

Schmidt, Ane.Schmidt@

skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Ulla Ross Salomonsen
(også Gustav Johannsen-Skolen)

Pedel

Per Arne Hoeg

Samarbejdsrådsformand

Martina Wegner

Lærere

Overlærer Solvejg Rasmussen Bär
Lærer Sebastian Bunse
Overlærer Jytte Byg
Lærer Christina Dahms
Overlærer Per Haugaard Dammann
Overlærer Dorthe Engsnap
Overlærer Jeanette Falk
Overlærer Bjarne Geipel
Overlærer Susan Geipel-Becher
Overlærer Betty Gram
Overlærer Bettina Kræpping Hansen
Overlærer Niels Hansen
Overlærer Birthe Helmer-Weigelt
Overlærer Gudrun Jansen-Bistram
Overlærer Barbara Jensen
Lærer Line Hovgaard Jensen
Overlærer Lisbeth Bendix Jensen
Årsvikar Inken Jörend
Overlærer Elsebeth Köster
Overlærer Herluf Linde
Lærer Peer Oliver Linde
Overlærer Lis Marxen

Overlærer Gert Ries

Overlærer Susanne Wolhardt

Overlærer Alexandra Wrobel-Kopf

KAJ MUNK-SKOLEN, KAPPEL

*(dannet ved sammenlægning 2006 af
Gulde Danske Skole, opr. 1951, og Kaj
Munk-Skolen, opr. 1946)
Hans-Chr.-Andersen-Weg 14,
24376 Kappeln
Tlf. +49 (0) 46 42/33 89*

Skoleleder

Skoleinspektør Helga Bade, *Helga.*
Bade@skoleforeningen.org

Pedel

Andy Meißner

Samarbejdsrådsformand

Sandra Niebergall

Lærere

Lærer Jörg Brückner
Lærer Dagny Møller
Overlærer Manja Ratai-Grumser

KOBBERMØLLE DANSKE SKOLE

*(1926-1938, genopr. 1946)
Wassersleben 32, 24955 HARRISLEE
Tlf. +49 (0) 461/7 12 02
Fax +49 (0) 461/77 02-305*

Skoleleder

Skoleinspektør Ellen Clausen
Christensen, *Ellen.Christensen@skoleforeningen.org*

Pedel

Lars Winkler

Samarbejdsrådsformand

Margriet Pless Jansen

Lærere

Overlærer Jens Hansen
Overlærer Tatjana Pape-Appel
Forstander Allan Pedersen
Overlærer Dirk Thaysen

LADELUND-TINNINGSTED

DANSKE SKOLE

(dannet ved sammenlægning 1997 af Ladelund Danske Skole, opr. 1936, og Tinningsted Danske Skole, opr. 1946)
Karlumer Str. 2, 25926 Ladelund
Tlf.+49 (0) 46 66/3 67

Skoleleder

Skoleinspektør Bo Bjørn Egeskjold,
Bjoern.Egeskjold@skoleforeningen.org

Pedel

Aksel Möller

Samarbejdsrådsformand

Hauke Christiansen

Lærere

Overlærer Kirsten Dam (også
Bavnehøj-Skolen)
Overlærer Margrid Jensen
Lærer Maike Schulz

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Mina Ghorbani
Pæd.medhj. Daniela Ohlsen

LADELUND UNGDOMSSKOLE

(opr. 1982, doneret af A. P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers fond til almene Formaal)
Karlumer Str. 1, 25926 Ladelund
Tlf. +49 (0) 46 66/7 14
Fax +49 (0) 46 66/8 53

Ungdomsskoleleder

Forstander Hans Henning
Jochimsen, *Hans.Jochimsen@skoleforeningen.org*

Kontor

Skolesekretær Britta Olson Jacobsen

Pedel

Christoph Schwitzkowski

Samarbejdsrådsformand

Jörg Hellmer

Lærere

Overlærer Kai Bethge

Lærer Tore Bock

Overlærer Arne Bossemeier

Lærer Iris Deckert Hansen

Skoleinspektør Petra Heide-
Jochimsen

Overlærer Ulf Meyer

Overlærer Oliver Otte

Lærer Britta Petersen

Årsvikar Nicole Stapel

Årsvikar Karen Storjohann

LYKSBOG DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Gorch-Fock-Str. 1 c, 24960 Glücksburg

eller Postfach 11 37, 24956 Glücksburg

Tlf. +49 (0) 46 31/4 09 91 00

Skoleleder

Skoleinspektør Annegret

Andersen, *Annegret.Andersen@
skoleforeningen.org*

Pedel

Eckhard Schramm

Samarbejdsrådsformand

Dorthe Kramhøft Rasmussen

Lærere

Lærer Steven Bommarius

Overlærer Annemette Anker

Jakobsen

Lærer Heike Nebbe

Årsvikar Schirin Tarko

Overlærer Maiken Terlinden-

Meierkord

Overlærer Ragnar von Winterfeld

Skolefritidsordning

Pædagog Ines Heyen

Pædagog Daniel Schröder

Pæd.medhj. Bernd Kraack

Pæd.medhj. Thekla Rohde

Pæd.medhj. Frank Wittenburg

LÆK DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Propst-Nissen-Weg 55, 25917 Leck eller

Postfach 12 49, 25912 Leck

Tlf. +49 (0) 46 62/24 03

Fax +49 (0) 46 62/7 06 28

Skolens ledelse

Skoleinspektør Per Sørensen, *Per.*

Soerensen@skoleforeningen.org

Viceskoleinspektør Lorenz Thomsen,

Lorenz.Thomsen@skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Iris Morzik

Pedel

Hauke Hansen

Samarbejdsrådsformand

Niko Möller

Lærere

Lærer Nicol Beer

Skolekonsulent Henry Bohm

Lærer Jeanette Grenaa Bunse

Lærer Kathrin Dürr

Overlærer Eilif Haase

Lærer Jenny Heim

Overlærer Per Johansen

Overlærer Momme Jürgensen

Lærer Nicole Kramer

Overlærer Jörg Liedtke

Overlærer Bettina Lauritzen Meyer

Lærer Simone Milde

Årsvikar Marianne Ishøi Mose

Lærer Björn Möller

Lærer Herdis Paczek

Overlærer Holger Petersen

Overlærer Nick Søgaard Rasmussen

Overlærer Ingeborg Schilling-Eggers

Overlærer Birgit Schilling-

Johannsen

Overlærer Helmut Schmidt

Overlærer May-Britt Seidler

Overlærer Anette Søndergård Stortz

Overlærer Charlotte Suppras-Schmidt

Lærer Sören Timm

Lærer Karmen Tober

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Lis Lander

Pæd.medhj. Karin Michalsky

Pæd.medhj. Maike Møller

MEDELBY DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Abroer Weg 2, 24994 Medelby

Tlf. +49 (0) 46 05/3 83

Fax +49 (0) 46 05/18 94 86

Skoleleder

Skoleinspektør Kaj Henken, *Kaj.*

Henken@skoleforeningen.org

Pedel

Uve Piepgras

Samarbejdsrådsformand

Britta Sönnichsen

Lærer

Overlærer Peter Friis

Overlærer Irene Andresen Henken

Skolefritidsordning

Pædagog Nina Lorenzen

Pæd.medhj. Anke Engel

NIBØL DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Osterweg 67, 25899 Niebüll

Tlf. +49 (0) 46 61/33 42

Skoleleder

Skoleinspektør Anna-Louise
Holste, *Anna-Louise.Holste@skoleforeningen.org*

Pedel

Erik Möller

Samarbejdsrådsformand

Gerhard Lützen

Lærere

Overlærer Erling Frederiksen
Overlærer Claudia Larsen (også
Ladelund-Tinningsted)
Overlærer Bente Lück
Overlærer Torsten Ottens-Harck
Overlærer Ines Svensson

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Christina Albustin
Pæd.medhj. Sylvia Jacobsen

OKSEVEJENS SKOLE, FLENSBORG

(opr. som kommuneskole 1946, privat-skole 1949)

Alter Husumer Weg 207,

24941 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461/957 61 00

Skoleleder

Skoleinspektør Susanne Ipsen,
Susanne.Ipsen@skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Bodil Bischoff (også
Trene-Skolen)

Pedel

Kay von Eitzen

Samarbejdsrådsformand

Tina Enke

Lærere

Overlærer Sten Munch Andersen
Lærer Kerstin Hansen
Overlærer Gitta Kluge
Overlærer Marcus Kowalski
Overlærer Birthe Luk
Overlærer Marianne Mehlig-Jessen
Lærer Per Oetzmann
Overlærer Heike Ropönus

Skolefritidsordning

Pædagog Svenja Jensen
Pæd.medhj. Anne-Marie Dendtler
Pæd.medhj. Anita Ravnsbjerg
Liedtke (orlov)
Pæd.medhj. Sandra Münz (vikar)
Pæd.medhj. Martina Wünsche

RISBY DANSKE SKOLE

(opr. 1954)

Greens Weg 4, 24354 Rieseby

Tlf./Fax +49 (0) 0 43 55/2 77

Skoleleder

Skoleinspektør Niels-Jørgen
Hansen, *Niels-Joergen.Hansen@
skoleforeningen.org*

Pedel

Norbert Raup

Samarbejdsrådsformand

Alexander Wriedt

Lærere

Overlærer Renate Böckermann
Årsvikar Anja Ceglars
Overlærer Britta Clausen Pedersen

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Sylvia Hansen
Pæd.medhj. Stefanie Hoffmann

RISUM SKOLE/RISEM SCHÖLJ

(opr. 1946)
Dorfstr. 91, 25920 Risum-Lindholm
Tlf. +49 (0) 46 61/83 87
Fax +49 (0) 46 61/64 98

Skoleleder

Skoleinspektør Jørgen Jensen
Hahn, *Joergen.Jensen.Hahn@
skoleforeningen.org*

Pedel

Aksel Möller

Samarbejdsrådsformand

Dunja Kirchner

Lærere

Overlærer Peter Goos
Lærer Susanne Holste
Overlærer Ute Jessen
Overlærer Thora Kahl

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Nancy Lorenzen
Pæd.medhj. Astrid Neumann

SATRUP DANSKE SKOLE

(opr. 1948)
Wolleshuus 2, 24986 Satrup
Tlf. +49 (0) 46 33/2 86

Skoleleder

Skoleinspektør Jonna Rebentisch,
*Jonna.Rebentisch2@
skoleforeningen.org*

Pedel

Joachim Blazejewicz

Samarbejdsrådsformand

Andrea Werner

Lærere

Årsvikar Nikolaj Jöns-Harck
Overlærer Melanie Schlüter-Jessen

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Lena Wietz

Pæd.medhj. Ute Wietz

SKOVLUND-VALSBØL DANSKE SKOLE

(dannet ved sammenlægning 1996 af Skovlund danske Skole, opr. 1946, og Valsbøl danske Skole, opr. 1946) Buchauweg 28, 24980 Schafflund Tlf. +49 (0) 46 39/4 71

Valsbøl-afdelingen

Kirchenweg 16, 24980 Wallsbüll

Tlf. +49 (0) 46 39/5 25

Skoleleder

Skoleinspektør Anne Clausen, *Anne.*

Clausen@skoleforeningen.org

Pedel

Sven Nielsen

Samarbejdsrådsformand

Doris Wolz

Lærere

Overlærer Lis Bewernick

Lærer Svenja Bittner

Overlærer Evelyn Brattberg

Overlærer Andreas Hatnik

Lærer Willi Petersen

Skolefritidsordning

Pædagog Sandra Stegle

Pæd.medhj. Jenny Freundlich

Pæd.medhj. Roswita Schröder

Pæd.medhj. Jürgen Steppat

STORE VI DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Störtebekerweg 3, 24969 Großenwiehe

Tlf. +49 (0) 46 04/98 72 18

Fax +49 (0) 46 04/8 30

Skoleleder

Skoleinspektør Inga Thamsen, *Inga.*

Thamsen@skoleforeningen.org

Pedel

Hans Joachim Nielsen

Samarbejdsrådsformand

Annette Neumann

Lærere

Overlærer Mette Jessen

Overlærer Morten Meng

Overlærer Nicola Schwarz

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Christine Nissen

Pæd.medhj. Carmen Unverzagt

SØNDER BRARUP DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Raijff Eisenstr. 25, 24392 Süderbrarup

Tlf. +49 (0) 46 41/81 93

Fax +49 (0) 46 41/97 03 67

Skolens ledelse

Skoleinspektør Mariann Petersen,

Mariann.Petersen@skoleforeningen.org

Viceskoleinspektør Søren Clement

Christensen, *Soeren.Christensen@*

skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Tanja Krause

Pedel

Jørgen-Carsten Sørensen

Samarbejdsrådsformand

Gerburg Ullrich

Lærere

Overlærer Björn Bade

Lærer Caren Bukop

Overlærer Karen Dierks-Andresen

Lærer Torben Jensen

Overlærer Hans Jakob Jessen

Lærer Lise Jessen

Overlærer Ursula-Maria Köhler

Lærer Peggy Müller

Overlærer Petra Nissen

Lærer Angela Prose

Overlærer Susanne Rignanese

Overlærer Annette Risager

Overlærer Bettina Russell

Overlærer Vivi Kloster Sørensen

Overlærer Charlotte Juel Thomaßen

Overlærer Torsten Wullf

Skolefritidsordning

Pædagog Eva Maria Kern

Pæd.medhj. Stefanie Kielgast

SØRUP DANSKE SKOLE

(opr. 1946)

Neue Str. 12, 24966 Sörup

Tlf. +49 (0) 46 35/22 82

Skoleleder

Skoleinspektør Anja von

Oettingen, *Anja.von.Oettingen@*

skoleforeningen.org

Pedel

Kurt Bade

Samarbejdsrådsformand

Miriam Müller-Putzer

Lærere

Overlærer Eike Bodenhagen

Overlærer Kirsten Breuch

Overlærer Detlef Matthiesen (også
Satrup)

Overlærer Hannelore Weber-Deters

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Andrea Guschl

Pæd.medhj. Gerburg Ullrich

TREJA DANSKE SKOLE

(opr. 1949)

Geilwanger Str. 19-21, 24896 Treia

Tlf. +49 (0) 46 26/5 57

Skoleleder

Skoleinspektør Björn Rosenbaum,

Bjoern.Rosenbaum@skoleforeningen.org

Pedel

Birger Hennings

Samarbejdsrådsformand

Holger Nissen

Lærere

Overlærer Susanne Jansen

Overlærer Inga Peters Lück

Overlærer Jane Mölck

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Katja Brodersen

Pæd.medhj. Britta Hayungs

TRENE-SKOLEN, TARP

*(dannet ved sammenlægning i 1987 af
Oversø-Frørup danske Skole, opr. 1946,
og Trene-Skolen, opr. 1947 i Jerrishøj)*

Stapelholmer Weg 45, 24963 Tarp

Tlf. +49 (0) 46 38/2 31

Oversø-Frørup-afdelingen

Wanderuper Weg 5, Frørup,

24988 Oeversee

Skoleleder

Skoleinspektør Georg Thomsen,

Georg.Thomsen@skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Bodil Bischoff (også

Oksevejens Skole)

Pedel

Karl-Georg Pingel

Samarbejdsrådsformand

Angela Jensen

Lærere

Overlærer Anna Kathrine Danielsen

Overlærer Vera Hansen

Overlærer Siine Hoop

Overlærer Barbara Köppen-
Schumacher

Overlærer Birthe Marxen-Düring

Overlærer Flemming Bang Petersen

Lærer Birgit Witter

Skolefritidsordning

Pædagog Karina Jörgensen

Pæd.medhj. Lene Neuffer
Pæd.medhj. Sandra Werth

UFFE-SKOLEN, TØNNING

(dannet 2008 ved sammenlægning af Uffe-Skolen, opr. 1935, og Vestejderstedts Danske Skole, 1999 sammenlagt af Digeskolen, Follervig, og Garding danske Skole)

Herzog-Philipp-Allee 3 a, 25832

Tønning

Tlf. +49 (0) 48 61/2 36

Fax +49 (0) 48 61/91 62

Skoleleder

Skoleinspektør Horst-Werner

Knüppel, *Horst-Werner.Knueppel@skoleforeningen.org*

Pedel

Sönke Moldenhauer

Samarbejdsrådsformand

Henriette Wilkens

Lærere

Overlærer Andreas Berg

Lærer May-Britt Hartwig

Overlærer Gunnar Johannsen

Lærer Jeanett Maria Larsen

Lærer Beate Martensen

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Eileen Holst

Pæd.medhj. Britta Ruths

VANDERUP DANSKE SKOLE

(opr. 1949)

Bakkessand 1, 24997 Wanderup

Tlf. +49 (0) 46 06/2 98

Skoleleder

Skoleinspektør Karen Hansen, *Karen.*

Hansen@skoleforeningen.org

Pedel

Claus Peter Petersen

Samarbejdsrådsformand

Carmen Unverzagt

Lærere

Lærer Steen-Torben Arnkjær

Lærer Pia Erichson

Overlærer Mogens Skou

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Heike Lippert

Pæd.medhj. Carolin Tsakiridis

VESTERLAND-KEJTUM DANSKE SKOLE

(dannet ved sammenlægning 1994 af Hans Meng-Skolen, opr. 1949, og Kejtum danske Skole, opr. 1951)

Deckerstr. 31-33, 25980 Sylt/OT

Westerland

Tlf. p.t. +49 (0) 46 51/20 13 64

Kejtum-afdelingen

Süderstr. 38, 25980 Sylt/OT Keitum

Tlf. +49 (0) 4 61/50 47 92 46 42

Skoleleder

Skoleinspektør Lisbet Mikkelsen

Buhl, *Lisbet.Mikkelsen.Buhl@*

skoleforeningen.org

Kontor

Skolesekretær Jenny Annecke

Pedeller

Pedel Klaus Andersen

Pedel Jens Schwarz

Samarbejdsrådsformand

Mette Dam Edling

Lærere

Overlærer Ulla Hadsund

Overlærer Carsten Hagemann

Overlærer Anette Harberg

Overlærer Karsten Jensen

Lærer Holm Löffler

Overlærer Doris Lützen

Overlærer Nina Godsk Sørensen

Overlærer Karola Volk-Guddat

Overlærer Hiltje Vriesema

VESTERMØLLE DANSKE SKOLE

(opr. 1953)

Bargstaller Str. 2, 24800 Elsdorf-

Westermühlen

Tlf. +49 (0) 43 32/4 18

Fax +49 (0) 43 32/99 17 99

Skoleleder

Skoleinspektør Andreas Düring,

Andreas.Duering@skoleforeningen.org

Pedel

Volkmar Hochhaus

Samarbejdsrådsformand

Viola Peitzsch

Lærer

Lærer Gitte Hougaard-Werner

VIDINGHERREDS DANSKE SKOLE, NYKIRKE

(opr. 1946)

Beim Siel 5, 25927 Neukirchen

Tlf. +49 (0) 46 64/2 28

Skoleleder

Skoleinspektør Jytte Andresen, *Jytte.*

Andresen@skoleforeningen.org

Pedel

Jens Otto Pörksen

Samarbejdsrådsformand

Sandra Petersen

Lærere

Overlærer Per Christensen

Overlærer Brigitte Nägeler

Overlærer Merete Bjorholm Petersen

Skolefritidsordning

Pæd.medhj. Kirsten Ertzinger

Pæd.medhj. Ilona Petersen

VYK DANSKE SKOLE

(opr. 1948)

Feldstr. 38, 25929 Wyk eller

Postfach 11 48, 25929 Wyk

Tlf. +49 (0) 46 81/59 31 20

Fax +49 (0) 46 81/59 31 21

Skoleleder

Skoleinspektør Anders Marcussen,

Anders.Marcussen@skoleforeningen.org

Pedel

Karl Erich Brodersen

Samarbejdsrådsformand

Lutz Stoklasa

Lærer

Lærer Sarah Maria Kräber

LÆRERE PÅ ORLOV

Overlærer Liselotte Fogh

Overlærer Liv Marit Tjelle Holm

Overlærer Kerstin Kafka

Lektor Jane Krüger

Overlærer Flemming Meyer

Adjunkt Daniel Munk

Skoleinspektør Jens Ravnskjær

Lektor Anke Sporendonk

Overlærer Jette Waldinger-Thiering

ØVRIGE INSTITUTIONER

UNGDOMSKOLLEGIET

Marienhölungsweg 66,
24939 Flensburg
Tlf. +49 (0) 461/52444
Fax +49 (0) 461/5002795

Forstander

Allan Pedersen, *Allan.Pedersen@skoleforeningen.org*

Kontor

Sandra Hein (deltid)

Køkkenleder

Klaus Petersen

Pedel

Stefan Leverenz

Tilsynsførende

Overlærer Jens Hansen
Overlærer Flemming Bang Petersen
Overlærer Ulla Hadsund

JARUPLUND HØJSKOLE

Lundweg 2, Jarplund-Weding,
24976 Handewitt
Tlf. +49 (0) 4630/96914-0
Fax +49 (0) 4630/96914-9
Kursisttlf. +49 (0) 4630/1005

Bestyrelse

Inger Marie Christensen
Michael Martensen
Kristian Kjær Nielsen
Henrik Nissen
Anne Mette Jensen

Forstander

Dieter Paul Küssner, *dieter_kuessner@skoleforeningen.de*

Kontor

Sekretær Birte Bünger Christensen

Pedeller

Pedel Kaj Boysen
Pedelmedhj./chauffør Benjamin Roth

Lærere

Højskolelærer Rigmor Eybye
Højskolelærer Sven Ulf Jansen
Højskolelærer Ole Præstkær Jørgensen
Højskolelærer Lars Sørensen

HJERPSTED BØRNEHAVEKOLONI

Østerhedevej 1, 6280 Højer, Danmark

Tlf. +45 74 78 24 98 eller

Tlf. +49 (0) 461/5047-1728

Køkkenleder Susanne Mathiesen

LEJRSKOLEN VESTERLED

Vesterledvej 76, Sdr. Haurvig,

6960 Hvide Sande, Danmark

Tlf. +45 97 31 50 31

Økonoma Lena Højer Andersen

SYDSLESVIGHJEMMET RENDBJERG

Rendbjergvej 2, 6320 Egersund,

Danmark

Tlf. +45 74 44 23 50

Motiv fra Skoleforeningens
informationsbrochure.

DRIFTSRÅD

Driftsrådet for lærere m.fl., børnehavepædagoger, teknisk-administrativt personale og børnehavemedhjælpere

Süderstr. 86, 24955 Harrislee

Tlf. +49 (0) 461/5047-560

Fax +49 (0) 461/5047-565

dr@skoleforeningen.de

Overlærer Niels Arne Nielsen (formand)

Børnehaveleder Hauke Paulsen
(næstformand)

Overlærer Erik Andresen

Skoleinspektør Jytte Andresen

Overlærer Kirsten Anthonisen

Viceskoleinspektør Kjeld Bonato

Børnehavepædagog Vivien Bossemeier

Rengøringsassistent Regina Dreve

Overlærer Henriette Nøiers Hesse

Pædagogmedhjælper Yvonne Panduro Ludwig

Pedel Sven Nielsen

Overlærer Lars Mølhav Pedersen

Køkkenassistent Ute Petersen

Pedel Uve Piepgras

Pædagogmedhjælper Monika Pingel

Handicaptillidsrepræsentant

Skolesekretær Ute Clausen

Kontoret

Kontorassistent Mimi Arnkjær

Driftsrådene for gymnasielærere ved Duborg-Skolen

Lektor Pernille Engberg-Skamling
(formand)

Lektor Erik Bjerrum Nielsen (næstformand)

Lektor Angela Guski

ved A. P. Møller Skolen

Lektor Charlotte Larsen (formand)

Lektor Thomas Rohmoser (næstformand)

Adjunkt Jan-Christian Schlüter

Pinocchio

- en musical af Ole Dahl og Kit Eichler
Musikalsk ledelse: Bente Stenger · Instruktion: Kit Eichler
Scenografi: Nina Schiøttz · Koreografi: Lars Bjørn

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

Optagelserne fra musicalen Pinocchio er samlet på en DVD, der kan købes via Centralforvaltningen.

Pinocchio

af Ole Dahl og Kit Eichler
Musikalsk ledelse: Bente Stenger · Instruktor: Kit Eichler
9. og 14. april 2013 kl. 15
for skoleelever og førskolebørn
Fjordalleen 1, Slesvig

Kontaktpersoner i Slesvig (tlf. 04621/23888), Flensburg (tlf. 04621/23888), Tønning (tlf. 04841/2612)

Pinocchio

10. april 2013
A. P. Mølle
Fjordalleen

Voksne: 12,00 EUR
Børn: 6,00 EUR

 Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

Dansk Skoleforening
for Sydslesvig e.V.

Stuhrsallee 22
24937 Flensburg

Tlf. +49 (0) 461 50 47 0
post@skoleforeningen.org
www.skoleforeningen.org